

Raport o stanie Gminy Czarne za rok 2023

**Szanowni Państwo,
Mieszkańcy Miasta i Gminy Czarne,
Radni Rady Miejskiej w Czarnem**

Wzorem lat ubiegłych Raport o stanie Gminy Czarne za 2023 rok w całości został przygotowany przez Pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Czarnem, Dyrektorów i Kierowników jednostek organizacyjnych oraz Prezesów spółek miejskich.

Raport w sposób szczegółowy i wyczerpujący przedstawia całokształt podejmowanych działań, przedsięwzięć i inwestycji zrealizowanych w 2023 roku.

Serdecznie dziękuję tym wszystkim, którzy przyczynili się do powstania Raportu przez przygotowanie odpowiednich materiałów, jak i codzienną pracę na rzecz dalszego rozwoju Gminy, a szczególnie pracownikom Urzędu Miasta i Gminy w Czarnem, Pani Skarbnik Gminy, Sekretarzowi Gminy, Dyrektorom Szkół i Nauczycielom, Pani Dyrektor i Pracownikom Gminnego Przedszkola, Pani Dyrektor i Pracownikom Żłobka, Pani Kierownik i Pracownikom Ośrodka Pomocy Społecznej, Pani Dyrektor i Pracownikom Czarneńskiego Centrum Kultury, Prezesom Spółek Miejskich, Panu Kierownikowi i Pracownikom Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka, Sołtysom i Radom Sołeckim, Przewodniczącym i Członkom Rad Osiedli, Stowarzyszeniom i Strażakom Ochotniczej Straży Pożarnej w Czarnem i w Bińczu.

Dziękuję również wszystkim Radnym Rady Miejskiej i Mieszkańcom za aktywność w dostrzeganiu społecznych potrzeb i dbałość o Naszą Gminę – Gminę Czarne.

BURMISTRZ
mgr Piotr Zabrocki

Czarne, dnia 27 maja 2024 roku

Spis treści

WSTĘP	3
1. INFORMACJA OGÓLNA	3
1.1. Położenie i powierzchnia	3
1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne.....	5
1.3. Jednostki pomocnicze Gminy	6
1.4. Ludność i dynamika zmian	7
1.5. Podmioty gospodarcze.....	11
1.6. Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Czarne	11
2. INFORMACJA FINANSOWA GMINY CZARNE	16
2.1. Wykonanie budżetu za 2023 rok Gminy Czarne	17
2.2. Przychody i rozchody	22
2.3. Poziom zadłużenia	22
2.4 Środki finansowe zewnętrzne pozyskane przez Gminę Czarne w 2023 roku.	24
2.5. Zaległości z tytułu podatków i opłat.....	28
2.6 Fundusz Sołecki	30
3. INFORMACJA O REALIZACJI INWESTYCJI	34
4. PROMOCJA GMINY CZARNE W 2023 ROKU	41
5. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ	56
6. INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMÓW I STRATEGII	62
6.1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Czarne na lata 2016-2023.....	62
6.2. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej na lata 2015-2023	63
6.3. Opieka nad zabytkami	64
6.4. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarne na lata 2021-2025.....	65
6.5. Program „Opieka 75 +”	65
6.6. Program „Posilek w szkole i w domu”	65
6.7. Programu „Opieka wytnieniowa” – edycja 2023	67
6.8. Program Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2022-2025	67
6.9. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie. ..	67
6.10. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla Gminy Czarne.	67
6.11. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”	68
6.12. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa	69
7. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	69
7.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	69
7.2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	71
8. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA	74
8.1. Gospodarowanie odpadami	74

8.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska	77
9. ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA	80
9.1. Pomoc Społeczna.....	80
9.2. Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem	89
10. EDUKACJA	97
10.1. Sieć szkół podstawowych i przedszkoli.	97
10.2. Struktura zatrudnienia w szkołach.	98
10.3. Udział jednostek oświatowych w gminnych, powiatowych i ogólnopolskich przedsięwzięciach, pozyskane środki finansowe.	100
10.4. Finanse oświaty	111
10.5. Wyniki egzaminu ósmoklasisty.....	114
10.6. Wnioski na stypendia szkolne.....	116
10.7. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników w 2023 r.	117
10.8. Dowozy dzieci do szkół	117
11. KULTURA	118
11.1. Czarneńskie Centrum Kultury.....	118
11.2. Biblioteki.....	122
11.3. Inwestycje i remonty w kulturze	124
12. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	124
13. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA.....	125
13.1. Zaopatrzenie w wodę	126
13.2. Gospodarka ściekowa.....	128
13.3. Gospodarka mieszkaniowa	131
13.4. Stan mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2023 r.	135
14. MONITORING MIEJSKI.....	136
15. SPRZEDAŻ I DYSTRYBUCJA WĘGLA DLA MIESZKAŃCÓW	136

WSTĘP

Raport o stanie gminy za 2023 rok opracowany został na podstawie art. 28aa Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609) Zgodnie z tymi przepisami Burmistrz, co roku do dnia 31 maja przedstawia Radzie Gminy raport o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

Raport o stanie gminy zaprezentowany zostanie podczas sesji, na której podejmowana będzie uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium Burmistrzowi. Raport rozpatrywany będzie w pierwszej kolejności. Do wyłącznej właściwości Rady Gminy należy rozpatrywanie raportu o stanie gminy oraz podejmowanie uchwały w sprawie udzielenia lub nieudzielenia wotum zaufania dla burmistrza. Sensem raportu jest zgromadzenie i odzwierciedlenie danych dotyczących aktywności organu wykonawczego w danym roku, a przede wszystkim przedstawienie tych informacji członkom organu stanowiącego. Raportowi przypisuje się trzy zasadnicze funkcje:

- a) sprawozdawczą,
- b) partycypacyjną,
- c) oceniającą.

Raport obejmuje informacje dotyczące działalności organu wykonawczego, a zatem procesu realizacji wszystkich zadań i kompetencji tego podmiotu.

1. INFORMACJA OGÓLNA

1.1. Położenie i powierzchnia

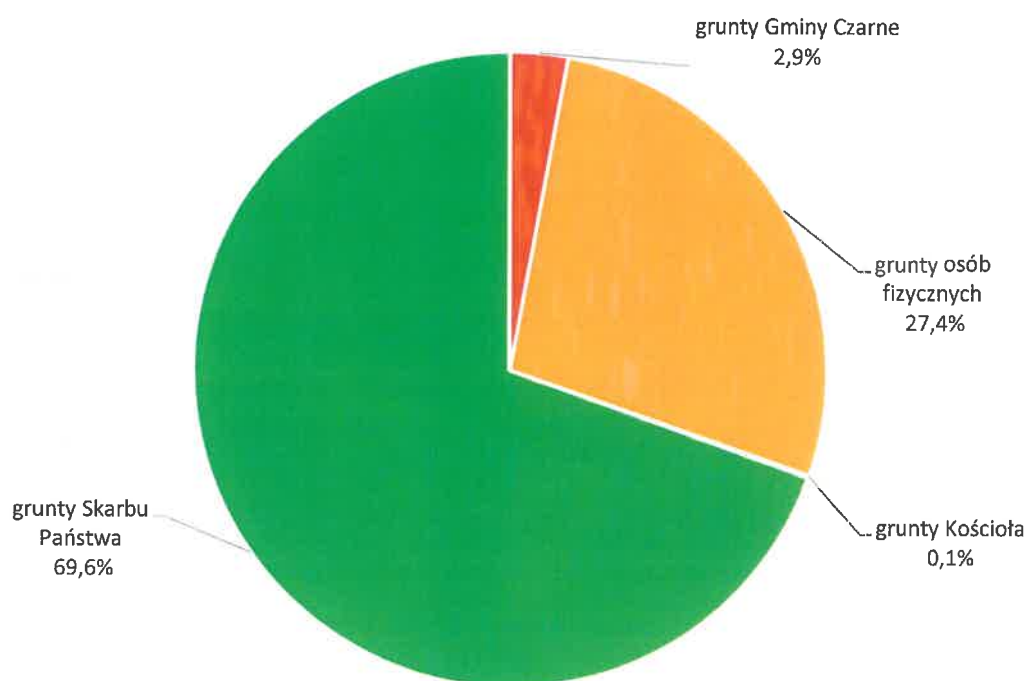
Niezwykłe piękna i gościnna gmina Czarne położona jest w południowo – zachodniej części województwa pomorskiego nad rzeką Czernicą, u zbiegu województw zachodniopomorskiego i wielkopolskiego, przy linii kolejowej Chojnice – Szczecinek.

Rysunek. Położenie gminy Czarne w województwie pomorskim

Źródło: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Czarne_\(gmina\)/media/Plik:Map_-_PL_-_powiat_czluchowski_-_Czarne.PNG](https://pl.wikipedia.org/wiki/Czarne_(gmina)/media/Plik:Map_-_PL_-_powiat_czluchowski_-_Czarne.PNG)

Wykres. Struktura własności gruntów w gminie Czarne

Źródło: wykonanie własne w oparciu o dane uzyskane z Urzędu Miasta i Gminy w Czarnem.

1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne

Rada Miejska w Czarnem liczy 15 radnych. Przy Radzie działają następujące stałe komisje:

- Komisja Budżetu, Planowania i Spraw Socjalnych - 4 osoby,
- Komisja Oświaty, Zdrowia, Kultury i Kultury Fizycznej - 4 osoby,
- Komisja Rolnictwa i Bezpieczeństwa Publicznego - 4 osoby,
- Komisja Rewizyjna - 5 osób,
- Komisja Skarg, Petycji i Wniosków - 5 osób.

Diety radnych Rady Miejskiej w Czarnem w 2023 r. (miesięcznie)

Przewodniczący Rady Miejskiej	1.932,58 zł
Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej	1.288,39 zł
Przewodniczący Komisji	1.288,39 zł
radni (bez funkcji)	1.073,66

Na dzień 31.12.2023 r. Urząd Miasta i Gminy w Czarnem zatrudniał ogółem 32 osoby.

Średnie wynagrodzenie, dochód brutto za 2023 rok w przeliczeniu na miesiąc (w tym 13-tka, nagrody jubileuszowe i inne świadczenia jednorazowe):

Burmistrz 21.415,03 zł
Skarbnik Gminy 16.671,37 zł
Sekretarz Gminy 10.721,62 zł
Kadra kierownicza 10.987,36 zł
radcy prawni 11.029,90 zł (średnia na etat, na 1 etacie zatrudnione 2 osoby)
inspektorzy 8.037,30 zł
podinspektorzy 5.726,32 zł
młodszy referent 3.950,24 zł
pracownicy obsługi 4.291,61 zł

Gminne jednostki organizacyjne to:

- 1) Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem,
- 2) Czarneńskie Centrum Kultury w Czarnem,
- 3) Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem,
- 4) Szkoła Podstawowa w Wyczechach,
- 5) Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie,
- 6) Przedszkole Gminne w Czarnem,
- 7) Żłobek Gminny w Czarnem,
- 8) Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem.

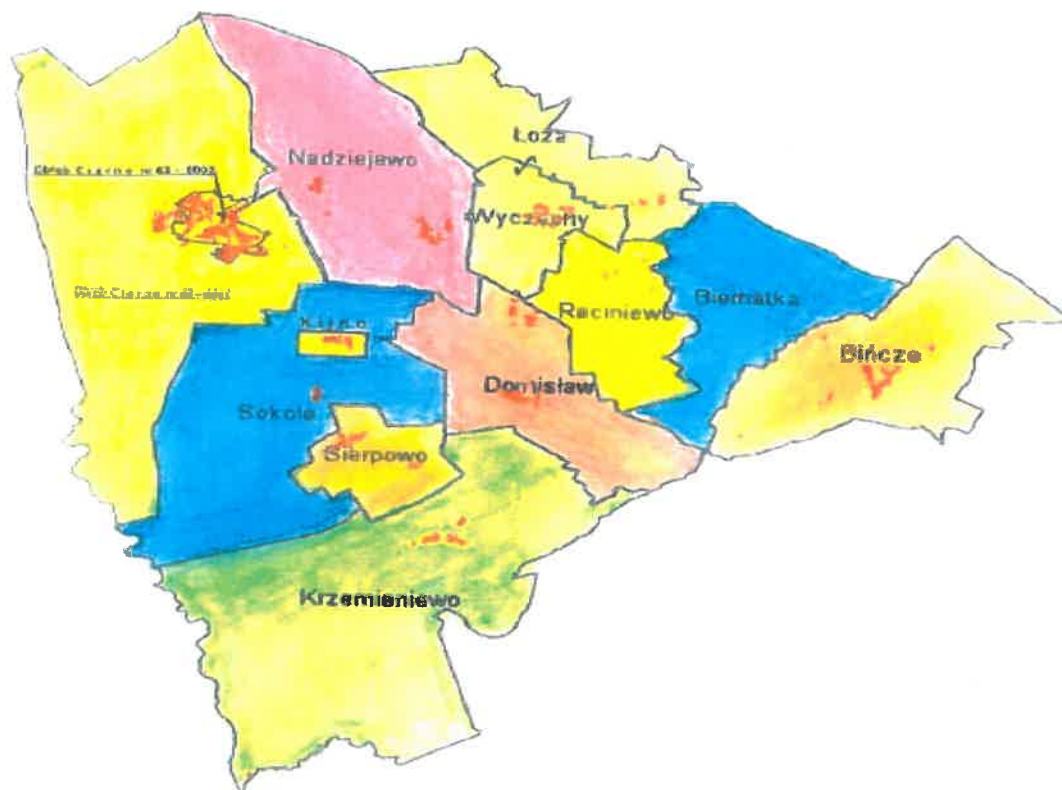
1.3. Jednostki pomocnicze Gminy

W skład Gminy Czarne wchodzi 10 sołectw: Wyczechy-Łoża, Nadziejewo, Bińcze, Domisław, Kijno, Sokole, Sierpowo, Krzemieniewo, Raciniewo, Biernatka oraz 3 osiedla w Czarnem (nr 1, nr 2, nr 3).

Jednostki pomocnicze takie jak sołectwa prowadzą gospodarkę finansową jedynie w ramach planu wydatków budżetu gminy w formie funduszu sołeckiego opisanego w rozdziale 2.6 Fundusz Sołecki.

Sołtysi i Przewodniczący Osiedli otrzymywali z tytułu pełnienia swoich funkcji 500 zł miesięcznego ryczału.

Rysunek. Podział gminy Czarne na sołectwa

Źródło: wykonanie własne w oparciu o program mapy.czluchow.pl

1.4. Ludność i dynamika zmian

Na terenie gminy Czarne na dzień 01 stycznia 2023 r. zameldowanych było 8414 osób, w tym 3995 mężczyzn i 4419 kobiet. Jednakże wskutek przemeldowań osób oraz ujemnego wyniku przyrostu naturalnego liczba zameldowanych mieszkańców zmniejszyła się o 121 osób i na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniosła 8293 osób (3938 mężczyzn i 4355 kobiet).

Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i pobyt czasowy na podstawie prowadzonego przez gminę rejestru mieszkańców kształtuje się następująco (dane uzyskane z ewidencji ludności UMiG Czarne):

Tabela. Liczba mieszkańców i przyrost naturalny w gminie Czarne 2023 r.

Liczba mieszkańców	Urodzenia	Zgony
01.01.2023 r.: 8414 osób	w roku 2023: 41	w roku 2023: 110
31.12.2023 r.: 8293 osób	rok 2022 do roku 2023:	rok 2022 do roku 2023:
ubyło: 121 osób	mniej o 26	mniej o 5
tj. mniej o 1,44 %	tj. mniej o 38,8 %	tj. mniej o 4,35 %

Tabela. Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały i pobyt czasowy w 2023 r.

Nazwa	stan na 01.01.2023	stan na 31.12.2023	wynik
Biernatka	108	104	-4
Bińcze	427	425	-2
Czarne	5431	5349	-82
Domisław	321	311	-10
Grabowiec	63	62	-1
Janowiec	6	6	0
Kijno	119	118	-1
Krzemieniewo	469	458	-11
Łoża	83	87	+4
Malinowo	15	15	0
Raciniewo	127	127	0
Nadziejewo	173	175	+2
Prądy	10	10	0
Sierpowo	176	169	-7
Sokole	126	128	+2
Wierzbnik	5	5	0
Wronkowo	63	67	+4
Wyczechy	690	675	-15
Wygonki	2	2	0
OGÓŁEM	8414	8293	-121

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie Czarne na koniec 2023 roku wyniosła 245 wobec 305 osób zarejestrowanych na początku roku. Z kolei liczba osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku była wyższa o 9 osób w stosunku do 2022 roku (51 osób) i wynosiła w 2023 roku – 60 osób. Poniżej szczegółowe dane w tabelach.

Tabela. Informacja o bezrobociu w gminie Czarne na przestrzeni lat 2022-2023

zarejestrowani bezrobotni		według stanu na koniec roku	
		2022	2023
Ogółem		265	245
Kobiety		154	140
Zamieszkali na wsi		122	116
Liczba uprawnionych do zasiłku		51	60
Długotrwale bezrobotni		133	120
Dotychczas niepracujący		48	50
Bez kwalifikacji zawodowych		90	99
Bez doświadczenia zawodowego		67	70

Bezrobotni niepełnosprawni	18	21
Do 30 roku życia	91	79
W tym do 25 roku życia	48	47
Powyżej 50 roku życia	61	56

Tabela. Informacja o bezrobociu w sołectwach i mieście Czarne

Liczba osób bezrobotnych wg stanu na koniec		XII 2021	XII 2022	XII 2023
		344	265	245
w tym	kobiety ogółem	170	154	140
	miasto Czarne	193	143	131
	sołectwo Biernatka	4	5	3
	sołectwo Bińcze	30	26	28
	sołectwo Domisław	21	15	18
	sołectwo Krzemieniewo	10	16	14
	sołectwo Sokole	7	5	6
	sołectwo Kijno	9	6	8
	sołectwo Sierpowo	14	7	10
	sołectwo Raciniewo	9	9	8
	sołectwo Wyczechy-Łoża	31	24	22
	sołectwo Nadziejewo	16	9	10
	osoby do 29 roku życia	114	82	90
	osoby po 50 roku życia	76	61	72
	niepełnosprawni	22	18	20

Tabela. Osoby bezrobotne zatrudnione przez Urząd Miasta i Gminy w Czarnem w 2023 r.

Osoby bezrobotne	Ilość osób	Rodzaj wykonywanych prac	Miejsce wykonywania prac
Stażyści	14	prace porządkowe i utrzymanie czystości na terenie gminy Czarne, prace porządkowe świetlice wiejskie, technik informatyk	Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej w Czarnem, Czarneńskie Centrum Kultury, Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka, Urząd Miasta i Gminy w Czarnem
pracownicy w ramach prac interwencyjnych	4	prace porządkowe i utrzymanie czystości na terenie gminy Czarne, Opiekun świetlicy wiejskiej (Bińcze, Kijno, Sokole, Sierpowo)	Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej w Czarnem, Czarneńskie Centrum Kultury
pracownicy w ramach robót publicznych	5	prace porządkowe i utrzymanie czystości na terenie gminy Czarne	Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej w Czarnem
prace społeczno-użyteczne	5	usługi opiekuńcze, prace porządkowe utrzymanie czystości, organizacja zajęć i imprez w świetlicach wiejskich	Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Miasta i Gminy w Czarnem, świetlice wiejskie

Gmina Czarne we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Człuchowie realizowała programy mające na celu aktywizację osób bezrobotnych. W ramach prac interwencyjnych oraz robót publicznych w Gminie w 2023 roku zatrudnione były średnio miesięcznie w przeliczeniu na pełne etaty 6,75 osoby.

Ogólny koszt zatrudnienia pracowników zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych oraz po stażach wyniósł 325 940,22 zł, z czego gmina otrzymała refundację z Powiatowego Urzędu Pracy w wysokości 136 756,70zł.

W ramach podpisanego porozumienia w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych 5 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku z terenu gminy, podjęło pracę w usługach opiekuńczych i pracach porządkowych. Łączny koszt wydatkowany przez gminę to 18 347,30 zł, z czego 9 561,50 zł podlegało refundacji z Powiatowego Urzędu Pracy.

Poza stażem i pracami interwencyjnymi w Gminie Czarne zatrudniani byli także:

- gospodarz stadionu w Czarnem,
- pracownik na tzw. Sarniaku,
- 2 opiekunów dzieci w autobusach,
- 3 trenerów na Orliku.
- pracownik PSZOK Nadziejewo,
- pracownicy świetlic (Bińcze, Biernatka, Raciniewo, Sokole, Kijno, Sierpowo).

Łączny koszt zatrudnienia (umowa zlecenie) w/w osób wyniósł 235 150,98 zł.

1.5. Podmioty gospodarcze

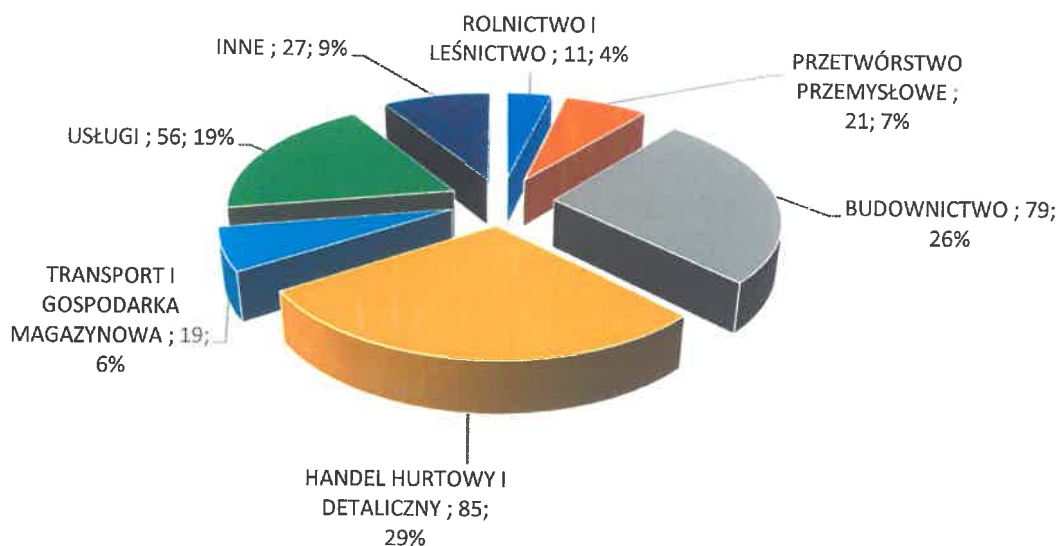
Na terenie gminy Czarne działają różne podmioty gospodarcze, np. przedsiębiorstwa produkcyjne, usługowe, handlowe, rolne. Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG) na terenie gminy Czarne na dzień 31 grudnia 2023 r. działało:

- 231 przedsiębiorców o statusie aktywny,
- 6 podmiotów prowadzących działalność wyłącznie w formie spółek cywilnych,
- 67 przedsiębiorców o statusie zawieszony.

Tabela. Wnioski złożone do CEIDG w okresie 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. w gminie Czarne

RODZAJ WNIOSKU	LICZBA WNIOSKÓW
zakończenie działalności	14
zmiana ze wznowieniem	7
zmiana z zakończeniem	2
zmiana z zawieszeniem	11
zmiana danych	24
założenie działalności	11
ŁĄCZNIE	69

Wykres. Statystyka przedsiębiorstw według kodu PKD

Strukturalna statystyka przedsiębiorstw według kodu PKD

1.6. Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Czarne

Na terenie Gminy Czarne działają następujące organizacje pozarządowe, terenowe oddziały stowarzyszeń i klubów:

1. Czarneńskie Stowarzyszenie Tenisowe,
2. Czarneńskie Stowarzyszenie Tenisa Ziemnego,
3. Uczniowski Klub Sportowy CHAMPION CZARNE,
4. Uczniowski Klub Sportowy DEBIUTANT Wyczechy,
5. Ludowy Klub Sportowy „Czarni” Czarne,
6. Ludowy Klub Sportowy „Sokół” Wyczechy,
7. Ludowy Zespół Sportowy „Skra” Bińcze,
8. Stowarzyszenie „Krzemień” Krzemieniewo,
9. Klub Karate KYOKUSHIN Czarne,
10. Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Bińcze, Biernatka, Raciniewo,
11. Stowarzyszenie „MÓJ ŚWIAT”,
12. Stowarzyszenie „Inspiracja”,
13. Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Integracji Środowiskowej „Szansa” im. Jana Pawła II w Czarnem,
14. Stowarzyszenie Mniejszości Ukraińskiej i jej Sympatyków „SMEREKA”,
15. Stowarzyszenie Z Otwartym Sercem,
16. Stowarzyszenie „Idea”
17. Stowarzyszenie „Brygada Inki”,
18. Strzeleckie Bractwo Kurkowe,
19. Stowarzyszenie „EKO-BARĆ 1954r.”,
20. OSP Czarne,
21. OSP Bińcze,
22. Koło Gospodyń Wiejskich w Sokolu,
23. Koło Gospodyń Wiejskich w Nadziejewie,
24. Koło Gospodyń Wiejskich w Domisławiu,
25. Koło Gospodyń Wiejskich Wyczechy,
26. Koło Gospodyń Wiejskich w Sierpowie,
27. Koło Gospodyń Wiejskich w Bińczu „Nie tylko kobitki”,
28. Koło Gospodyń Wiejskich w Raciniewie,
29. Koło Gospodyń Wiejskich w Kijnie,
30. Koło Gospodyń Wiejskich w Krzemieniewie,
31. Koło Gospodyń Wiejskich „Pod Dębami” w Biernatce.

Na terenie Gminy Czarne działają także Terenowe Oddziały Stowarzyszeń i Klubów:

1. Oddział Wojskowego Koła PTTK Husaria,
2. Powiatowy Związek Niewidomych w Człuchowie koło w Czarnem,
3. Miejsko - Gminny Klub Honorowych Dawców Krwi w Czarnem,
4. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków w Czarnem,

5. Koło Terenowe Krajowego Związku Emerytów i Rencistów Służby Więziennej przy Zakładzie Karnym w Czarnem,
6. Polski Związek Działkowców, Stowarzyszenie Ogrodowe im. Obrońców Pokoju w Czarnem,
7. PZHGP Chojnice - Człuchów oddział Czarne,
8. Polski Związek Wędkarski koło Czarne,
9. Związek Żołnierzy Wojska Polskiego koło nr 9 w Czarnem.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w Gminie Czarne w 2023 roku opierała się na opracowanym i przyjętym do realizacji rocznym programie współpracy Gminy Czarne z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2023. Został przyjęty przez Radę Miejską w Czarnem w drodze uchwały Nr 0007.58.2022 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 27 października 2022 r. w sprawie uchwalenia Programu współpracy Gminy Czarne z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2023. Współpraca z organizacjami pozarządowymi prowadzona była z poszanowaniem zasad pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Głównym celem programu było kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym poprzez budowanie partnerstwa między Gminą Czarne i organizacjami pozarządowymi, a w efekcie skuteczniejsze i efektywniejsze definiowanie potrzeb społecznych oraz ich zaspokojenie przez wspólną realizację konkretnych zadań publicznych. Cel główny był realizowany przez cele szczegółowe, zawarte w programie: umocnienie lokalnych działań, stworzenie warunków dla powstania inicjatyw i struktur funkcjonujących na rzecz społeczności lokalnych; zwiększenie wpływu sektora obywatelskiego na kreowanie polityki społecznej w Gminie Czarne; umacnianie w społeczności świadomości poczucia odpowiedzialności za siebie i swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycję; poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Czarne poprzez pełniejsze zaspokojenie potrzeb społecznych, integracja i wspólne działanie organizacji pozarządowych i samorządu dążące do realizacji sfery zadań publicznych wymienionych w art. 4 ust. 1 ustawy.

Współpraca finansowa z organizacjami pozarządowymi odbywała się poprzez wspieranie realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe po przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert. W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2023 roku przeznaczono kwotę 261 680,00 zł z podziałem na następujące zakresy:

1. z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – 251 680,00 zł,
2. z zakresu edukacji – 10 000,00 zł.

Na udzielenie pożyczek organizacjom pozarządowym, w szczególności w celu realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej 127 231,00 zł.

W roku 2023 r. ogłoszono dwa otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych. Pierwszy konkurs ogłoszono w dniu 15.12.2022 roku. Wprowadzono zarządzenie NR 0050.5.2023 Burmistrza Czarnego z dnia 19 stycznia 2023 roku w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych określonych w „Programie współpracy Gminy Czarne z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego

i o wolontariacie na rok 2023”. W wyniku przeprowadzonego konkursu, dokonano wyboru organizacji pozarządowych, którym zaproponowano dofinansowanie. Stowarzyszeniu Wspierania Rozwoju Powiatu Człuchowskiego na zadanie publiczne z zakresu edukacji, fundusz stypendialny dla uzdolnionych dzieci i młodzieży zaproponowano 10 000,00 zł. Dotację wykorzystano w 100%. Z kolei z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej zaproponowano podpisanie 7 umów, o łącznej wartości 153 000,00 zł. Drugi konkurs ogłoszono 23 maja 2023 roku. Rozstrzygnięcie nastąpiło dnia 27 czerwca 2023 roku. Informacja o wynikach konkursu została ujęta w zarządzeniu NR 0050.117.2023 Burmistrza Czarnego z dnia 27 czerwca 2023 roku w sprawie rozstrzygnięcia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych określonych w „Programie współpracy Gminy Czarne z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2023”. W wyniku przeprowadzonego konkursu, zaproponowano podpisanie 2 umów, o łącznej wartości 98 680,00 zł z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. W roku 2023 Gmina Czarne zawarła 10 umów na realizację zadań publicznych na łączną kwotę 261 680,00 zł, alokując 100 % zaplanowanych środków na zadania publiczne. Organizacje pozarządowe wykorzystały środki z dotacji w wysokości 261 500,07 zł.

Tabela. Wykaz przyznanej dotacji w I otwartym konkursie dla organizacji pozarządowych w 2023 roku z zakresu edukacji

Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Rodzaj zadania publicznego	Wielkość przyznanej dotacji w zł	Wielkość wykorzystanej dotacji w zł
1.	Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Powiatu Człuchowskiego	Nauka, edukacja i wychowanie w zakresie udzielania pomocy materialnej dla uczącej się młodzieży i wyrównywanie szans w dostępie do edukacji	10 000,00	10 000,00
	Razem w zł		10 000,00	10 000,00

Tabela. Wykaz przyznanych dotacji w I otwartym konkursie ofert dla organizacji pozarządowych w 2023 roku z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej

Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Rodzaj zadania publicznego	Wielkość przyznanej dotacji w zł	Wielkość wykorzystanej dotacji w zł
1.	Czarneńskie Stowarzyszenie Tenisowe	Promowanie tenisa stołowego oraz organizacja imprez sportowych w sołectwach: Domisław, Bińcze, Nadziejewo, Wyczechy i m. Czarne	15 000,00	15 000,00
2.	Stowarzyszenie LKS „CZARNI” Czarne	Organizowanie zajęć w różnych dyscyplinach sportu na terenie miasta Czarne	50 000,00	50 000,00
3.	Czarneńskie Stowarzyszenie Tenisa Ziarnego	Organizacja imprez sportowych i sportowo – rekreacyjnych, a w szczególności zawodów sportowych i turniejów na terenie gminy Czarne dla dzieci i młodzieży	15 000,00	15 000,00
4.	Stowarzyszenie UKS „Champion” Czarne	Upowszechnianie Sportu w Gminie Czarne	20 000,00	20 000,00

5.	Klub Karate Kyokushin Czarne	Upowszechnianie kultury fizycznej poprzez uczestnictwo i organizację imprez sportowych karate Kyokushin dla mieszkańców Gminy Czarne	8 000,00	8 000,00
6.	Stowarzyszenie LKS „SOKÓŁ” Wyczechy	Organizowanie imprez sportowych i sportowo – rekreacyjnych oraz zawodów sportowych i turniejów na terenie Gminy Czarne dla dzieci i młodzieży	40 000,00	39 926,93
7.	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Pomorski Wojskowy Oddział w Wałczu	Działania na rzecz Miasta i Gminy Czarne poprzez Sport, Turystykę i Rekreację	5 000,00	5 000,00
Razem w zł			153 000,00	152 926,93

Tabela. Wykaz przyznanych dotacji w II otwartym konkursie ofert dla organizacji pozarządowych w 2023 roku z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej

Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Rodzaj zadania publicznego	Wielkość przyznanej dotacji w zł	Wielkość wykorzystanej dotacji w zł
1.	Stowarzyszenie LKS „CZARNI” Czarne	Organizowanie zajęć w różnych dyscyplinach sportu na terenie miasta Czarne	54 340,00	54 340,00
2.	Stowarzyszenie LKS „SOKÓŁ” Wyczechy	Organizowanie imprez sportowych i sportowo – rekreacyjnych oraz zawodów sportowych i turniejów na terenie Gminy Czarne dla dzieci i młodzieży	44 340,00	44 233,14
Razem w zł			98 680,00 zł	98 573,14

Współpraca pozafinansowa Gminy Czarne z organizacjami pozarządowymi obejmowała: wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności, informowanie o ogłaszanych konkursach dla organizacji pozarządowych, nieodpłatne udostępnianie pomieszczeń (salka tenisowa, hala sportowa, pomieszczenia po byłej bibliotece w Czarnem), obiektów sportowych (kompleks boisk Orlik Czarne), Sarniak na spotkania i zajęcia organizowane przez organizacje pozarządowe, prowadzenie wspólnych przedsięwzięć, przesyłanie informacji i zaproszeń na szkolenia, spotkania dla organizacji pozarządowych, przekazywanie informacji o nowych źródłach finansowania, promowanie przez Gminę działalności organizacji pozarządowych. W 2023 roku Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych i Integracji Środowiskowej Szansa im. Ojca Jana Pawła II bezpłatnie korzystało ze świetlicy zlokalizowanej w budynku Urzędu Miasta i Gminy Czarne realizując działania wynikające ze współpracy z Fundacją Orange. Zrealizowano wiele zabaw edukacyjnych (zabawa z robotem Photon, kodowanie na dywanie, superkoderzy), pracownicy stowarzyszenia chętnie pomagali w odrabianiu lekcji z wykorzystaniem komputera. Dzieci miały możliwość korzystania z gier planszowych, organizowano zbiórki żywności dla potrzebujących i rodzin na Ukrainie zagrożonych wojną, organizowano spotkania integracyjne i upamiętniające wydarzenia patriotyczne na Sarniaku.

W roku 2023 z boiska przy al. Zwycięstwa i boiska w Wyczechach oraz kompleksu boisk „Orlik” regularnie korzystali piłkarze zrzeszeni w LKS „Czarni” Czarne i LKS „Sokół” Wyczechy, uczestnicząc w zajęciach treningowych oraz rozgrywając liczne mecze towarzyskie, mistrzowskie i pucharowe.

W roku 2023 w ramach współpracy z gminą partnerską Langlingen z Niemiec, miały miejsce 3 wydarzenia. W dniach 14-16.04.2023 odbyło się spotkanie z przedstawicielami Komitetu Langlingen – Czarne w siedzibie CCK w Czarnem. Podczas spotkania zostały omówione sprawy bieżące i uzgodniono plan wizyt delegacji gminy partnerskiej podczas uroczystości oraz imprez organizowanych w Gminie Czarne. W dniach 01 – 03.09.2023 6-cio osobowa delegacja Langlingen wraz z przedstawicielami Komitetu czarneńskiego wzięła aktywny udział w Dożynkach Gminnych w Raciniewie. Przedstawicielom zapewniono tłumacza języka niemieckiego. Przedstawiciele gminy partnerskiej wzięli udział w ocenie korowodów dożynkowych sołectw z gminy Czarne. W dniach 06 – 08.10.2023 gościliśmy 6-cio osobową delegację Towarzystwa Strzeleckiego z Langlingen. 07.10.2023 r. grupa wzięła udział Proklamacji Króla Strzeleckiego Bractwa Kurkowego w Czarnem.

Pierwszego sierpnia na Placu Wolności w Czarnem Stowarzyszenie „Brygada Inki” wystawiła namiot edukacyjny w ramach upamiętnienia rocznicy Powstania Warszawskiego. Natomiast 3 października 2023 roku Nadleśnictwo Czarne Czluchowskie na Placu Wolności w Czarnem zorganizowało wystawę plenerową o tematyce przyrodniczej. Wystawa była dostępna dla mieszkańców i odwiedzających nas gości przez okres 3 tygodni.

Gmina Czarne w roku 2023 kontynuowała projekt Centrum Wsparcia Doradczego+ jako jedna z 9 gmin naszego regionu, które tworzą Partnerstwo Obszaru Funkcjonalnego Pomorze Środkowe. Celem projektu było stworzenie partnerskiej strategii i zacieśnianie więzi współpracy pomiędzy samorządami. W ramach Partnerstwa powstała Strategia terytorialna Partnerstwa Obszaru Funkcjonalnego Środkowe Pomorze – część środkowa w tym lista projektów, które złożono do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego celem pozyskania środków z Funduszy Europejskich dla Pomorza 2021-2027 i innych środków. Dnia 20 września 2023 roku w Kępicach oficjalnie zawarto porozumienie na rzecz realizacji wspólnej strategii terytorialnej.

2. INFORMACJA FINANSOWA GMINY CZARNE

Polityka finansowa Gminy Czarne realizowana jest w oparciu o uchwałę budżetową corocznie uchwalaną przez Radę Miejską, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków. Realizacja inwestycji oparta jest o przedsięwzięcia wyszczególnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz o załącznik do uchwały budżetowej obrazujący wydatki majątkowe.

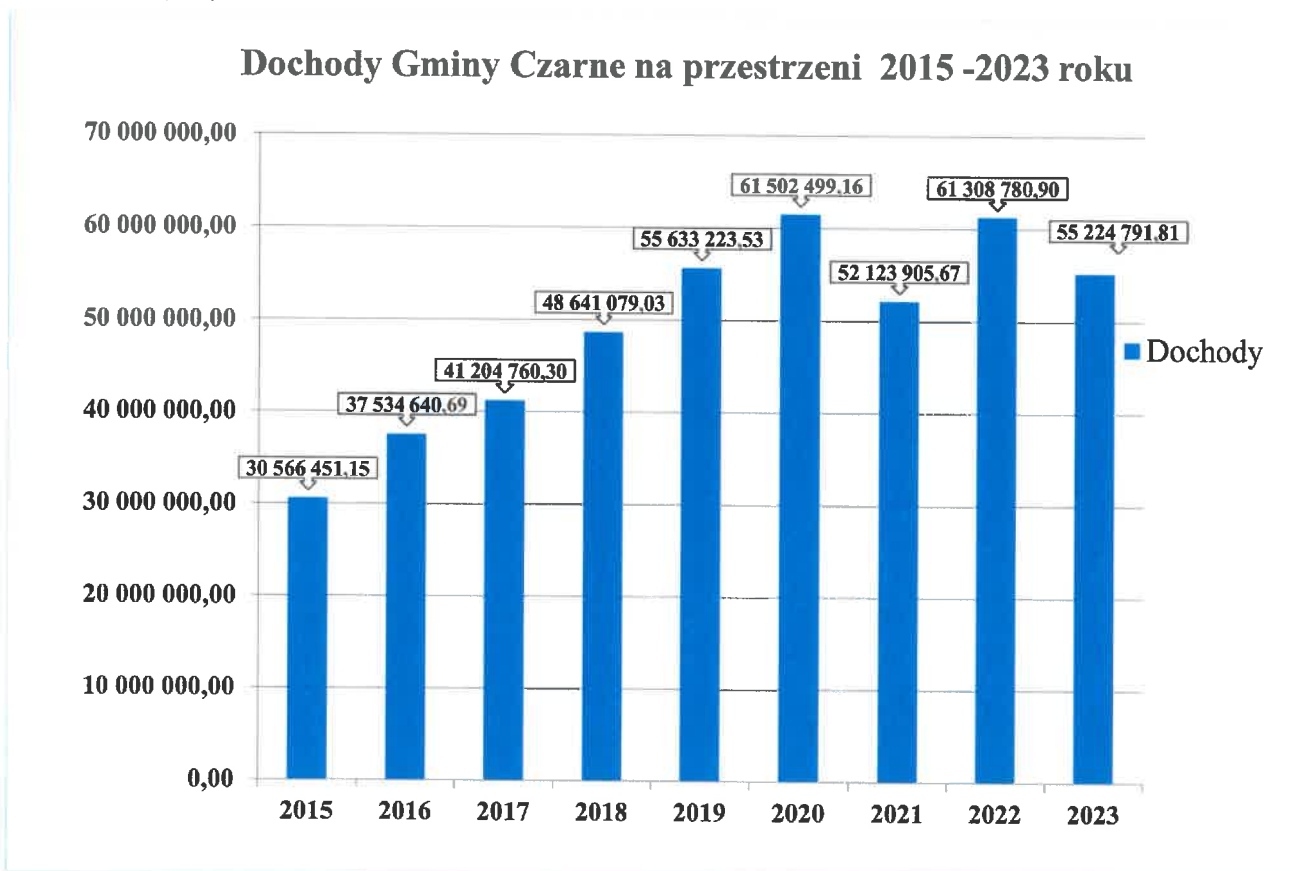
Priorytetem działania w polityce finansowej Gminy Czarne jest ukierunkowanie działań zmierzających do pozyskania możliwie największych środków finansowych zewnętrznych poprzez ciągłe monitorowanie i udział w pojawiających się możliwościach udziału gminy w projektach z udziałem środków unijnych, dofinansowaniach i dotacjach ze środków budżetu państwa ukierunkowanych na konkretne działania w różnych dziedzinach gospodarczych. Działania i współpraca są również podejmowane z innymi podmiotami nie należącymi do sektora finansów publicznych oraz jednostkami lokalnymi.

2.1. Wykonanie budżetu za 2023 rok Gminy Czarne

Informacja o stanie finansów gminy została oparta o wykonane sprawozdania finansowe za 2023 rok.

Dochody wykonane w 2023 roku wyniosły **55.224.791,81 zł** w stosunku do roku 2015 wzrosły o **24.658.340,66 zł**. Zgodnie z przedstawionym poniżej wykresem na przestrzeni dziewięciu lat wykazywały znaczącą tendencję wzrostową z niewielkimi spadkami spowodowanymi zmianą systemu podatkowego i udziałem środków zewnętrznych.

Wykres. Dochody na przestrzeni 2015 -2023 roku.

W 2023 nastąpił spadek dochodów o kwotę o 6.083.989,09 zł w związku z pozyskaniem przez Gminę Czarne środków zewnętrznych z Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład, lecz zapłata nastąpi dopiero w 2024 roku (środki finansowe przez Bank Gospodarstwa Krajowego są uruchamiane na zapłatę za wykonaną inwestycję).

W 2023 roku Gmina Czarne pozyskała środki zewnętrzne w łącznej kwocie **11.249.998,85 zł**, w tym:

- na zadania bieżące **2.500.956,51 zł**,
- na działania majątkowe **7.168.852,40 zł**,
- oraz środki pozabudżetowe w kwocie **1.580.189,94 zł**.

Pozyskane środki finansowe zewnętrzne na działania bieżące w wysokości ogółem **2.500.956,51 zł**, w tym:

1. **10.000 zł** konserwacja ksiąg USC,

2. **5.000 zł** utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych na terenie Gminy Czarne,

3 **56.630 zł** - dotacja celowa otrzymana z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej tj. od Skarbu Państwa - Ministra Finansów dofinansowanie na realizację zadania w ramach programu Ministra Finansów pod nazwą: „Lekcje o finansach”, polegające na przygotowaniu i przeprowadzeniu zajęć lekcyjnych oraz wycieczki edukacyjnej w 2023 roku.

4. **547.341,14 zł** środki na realizację Projektu pn. Czarneńskie przedszkole dzieci w swoim żywiole. Zawiera działania bieżące i majątkowe. Główny cel Projektu - poprawiona jakość edukacji ogólnej i przedszkolnej. Zwiększona liczba trwałych miejsc edukacji przedszkolnej o 44. W pierwszej kolejności realizowane były działania majątkowe polegające na przebudowie i zmianie sposobu użytkowania pomieszczeń mieszkalnych na pomieszczenia przedszkola, rozbudowa sieci wodociągowej o hydrant oraz montaż windy dla osób niepełnosprawnych wraz z budową fundamentów na działkach nr 59, 66/2 i 54/2 w m. Czarne, ul. Parkowa 7, w ramach zadania nr 1: Adaptacja i dostosowanie przestrzeni i pomieszczeń do nowo tworzonych miejsc wychowania przedszkolnego w Przedszkolu w Czarnem oraz zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń mieszkalnych w budynku Szkoły Podstawowej w Wyczechach w celu utworzenia oddziału przedszkolnego, budowy obiektów małej architektury oraz rozbudowy sieci wodociągowej o hydrant nadziemny DN80 na działkach nr 10/5, 9/6 i 3/3 w m. Wyczechy, gm. Czarne, w ramach zadania nr 2: Adaptacja i dostosowanie przestrzeni i pomieszczeń do nowo tworzonych miejsc wychowania przedszkolnego w Oddziale Przedszkolnym w SP w Wyczechach. Otrzymane środki finansowe zostały przeznaczone na działania edukacyjne, zakup materiałów i wyposażenia.

5. **297.520,48 zł** środki z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy.

6. **1.180.677,48 zł** środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, w tym rekompensata dla przedsiębiorstw energetycznych stosujących średnią cenę wytwarzania ciepła z rekompensatą w trybie ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1967).

7. **10.000 zł** dotacja celowa otrzymana z Powiatu Człuchowskiego na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego w kwocie 10.000 zł na realizację zadań powiatowej biblioteki.

8. Zadania zrealizowane ze środków otrzymanych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w łącznej kwocie **66.874,87 zł**, w tym:

- 1) 25.599,87 zł w 2023 roku „Czyste powietrze” bonus dla gmin. Porozumienie w sprawie dodatkowego finansowania dla najbardziej aktywnych gmin wdrażających program priorytetowy „Czyste powietrze”.
- 2) „Czyste powietrze” Plan ogółem 35.000 zł, wykonanie 9.000 zł w 2022 roku, w 2023 roku Plan 26.000 zł, wykonanie w kwocie 8.150 zł, celem działania jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła

i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Gminie Czarne, zgodnie z porozumieniem z WFOŚiGW przyznano środki na realizację zadania oraz refundację kosztów za przygotowanie wniosków lub zaświadczeń do programu „Czyste Powietrze” od 29.09.2022 do 29.09.2023 r. na prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego – 35 tys. zł, a w okresie od 30.10.2023 r. do upływu roku od dnia zawarcia aneksu WFOŚiGW w Gdańsku ze środków NFOŚiGW pokryje koszty obsługi zadań realizowanych przez Gminę w kwocie – 35 tys. zł

- 3) **125 zł** „Czyste powietrze” za wydawanie zaświadczeń.
- 4) **33.000 zł** zadanie pn. Ochrona rodzimej przyrody przed inwazją barszczu Sosnowskiego na terenie gminy Czarne - etap V zadanie polega na przeprowadzeniu zabiegów zwalczania barszczu Sosnowskiego i wynagrodzeniu koordynatora.
- 5) 0,00 zł w 2023 roku, 8.480 zł zwrot w 2024 roku środki na zadania pn. Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Czarne, realizacja w 2023 roku, połączona z wpłatą mieszkańców w kwocie 9.868,24 zł, ogółem wartość zadania 18.348,24 zł.
9. **21.713,34 zł** Środki z Funduszu Pracy otrzymane na realizację zadań wynikających z odrębnych ustaw w ramach rządowego programu „Asystent rodziny w 2023” w kwocie 21.713,34 zł, w tym:
 - 1) 4.000 zł na dofinansowanie dodatku do wynagrodzenia asystentów rodziny,
 - 2) 17.713,34 zł na dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny.
10. **86.995,20 zł** Program „Opieka 75+” Edycja 2023 r.
11. **218.204 zł**, wkład Gminy Czarne 64.592,28 zł Program Wieloletni „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2023.

Środki finansowe pozyskane z zewnątrz przez Gminę Czarne na realizację wydatków majątkowych (inwestycyjnych) w łącznej kwocie 7 168 852,40 zł, w tym:

1. **764.554 zł** dofinansowanie na realizację inwestycji pn. Przebudowa drogi gminnej nr 232086G łączącej miejscowość Raciniewo z DW 201. Wartość inwestycji po wykonaniu 1.272.579,15 zł, wkład Gminy Czarne 508.025,15 zł. Długość drogi 0,850 km.

2. **1.200.000 zł** współfinansowanie inwestycji pn. Przebudowa drogi gminnej nr 232108G Sierpowo - Domyśl na odcinku 0,86 km przez Skarb Państwa Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Czarne Człuchowskie. Wartość inwestycji po wykonaniu 1.784.404,94 zł, wkład Gminy Czarne 584.404,94 zł.

3. **2.565.000 zł** Rewitalizacja śródmieścia Czarnego poprzez przebudowę dróg gminnych ul. Strażacka, Szkolna i Kanałowa. Wartość ogółem inwestycji 2.850.780,17 zł, w tym dofinansowanie 2.565.000 zł, wkład Gminy Czarne 285.780,17 zł. Wyszczególnienie wydatków w ramach inwestycji: dokumentacja - projekt 25.000 zł, budowlanka 2.741.481,50 zł, inspektor nadzoru 24.600 zł, tablice 676,50 zł, roboty dodatkowe 59.022,17 zł. Wydatek w 2022 roku 25.000 zł, w 2022 roku 137.750,58 zł, w 2023 zakończenie inwestycji 2.688.029,59 zł. Długość dróg 0,63 km.

4. **20.000 zł** dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych

na realizację zadania pn. Sokole - Kraina Dobrej Zabawy - pomoc finansowa w formie dotacji celowej w ramach Aktywnego Sołectwa Pomorskiego Sokole. Udział Gminy 10.000 zł.

5. 39.579,25 zł zwrot udziału Funduszu Sołeckiego na realizację zadań inwestycyjnych.

6. 597.479,23 zł dofinansowanie na realizację zadań inwestycyjnych z Projektu pn. Czarnieńskie Przedszkole dzieci w swoim żywiole w Oddziale Przedszkolnym w Szkole Podstawowej w Wyczechach. Wartość inwestycji po wykonaniu 543.784,54 zł, w tym 508.679,23 zł z dofinansowania Unii Europejskiej, wkład Gminy Czarne 35.105,31 zł (dokumentacja aplikacyjna 6.555,90 zł, dokumentacja projektowa 9.840 zł, 18.709,41 zł), 36.404,42 zł zakup środków trwałych z dofinansowania Unii Europejskiej, w tym:

- 1) zakup sprzętu multimedialnego do sal dydaktycznych - urządzenia typu magiczny dywan wraz z pakietem programów / gier i pakietem rewalidacyjnym-zestaw - 19.384,80 zł,
- 2) zakup sprzętu multimedialnego do sal dydaktycznych - urządzenia typu monitor interaktywny dotykowy wraz z windą do monitora interaktywnego - zestaw - 17.019,62 zł,
- 3) oraz 52.395,58 zł zakup wyposażenia z dofinansowania Unii Europejskiej.

7. 557.620,78 zł Plan, wykonanie 557.620,78 zł dofinansowanie na realizację zadań inwestycyjnych z Projektu pn. Czarnieńskie Przedszkole dzieci w swoim żywiole w Przedszkolu Gminnym w Czarnem. Wartość inwestycji po wykonaniu 921.670,89 zł, dofinansowanie 468.820,78 zł z dofinansowania Unii Europejskiej, środki z PEFRONU 379.100 zł, wkład własny Gminy Czarne 12.950,73 zł oraz 60.799,38 zł zakup środków trwałych z dofinansowania Unii Europejskiej, w tym:

- 1) zakup sprzętu multimedialnego do sal dydaktycznych - urządzenia typu magiczny dywan wraz z pakietem programów / gier i pakietem rewalidacyjnym-zestaw - 19.384,80 zł,
- 2) zakup sprzętu multimedialnego do sal dydaktycznych - urządzenia typu monitor interaktywny dotykowy wraz z windą do monitora interaktywnego - zestaw - 14.857,28 zł,
- 3) monitor interaktywny 65" z urządzeniem wielofunkcyjnym - 13.999 zł,
- 4) chata Tropera z dwiema Ławkami tęczowymi z oparciem - 12.558,30 zł.

W trakcie realizacji projektu nastąpiła zmiana wysokości w poszczególnych kategoriach wydatków i z oszczędności zakupiono dodatkowe wyposażenie placu zabaw i pomieszczeń o wartości 28.000,62 zł.

8. 1.424.619,14 zł środki finansowe z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadania inwestycyjnego Rozbudowa świetlicy wiejskiej w m. Kijno. Wartość inwestycji po wykonaniu 1.540.719,94 zł, w tym dofinansowanie z III edycji Polskiego Ładu 98% tj. 1.424.619,14 zł, wkład Gminy 2% tj. 26.250,80 zł oraz 89.850 zł wydatek niekwalifikowany Gminy Czarne.

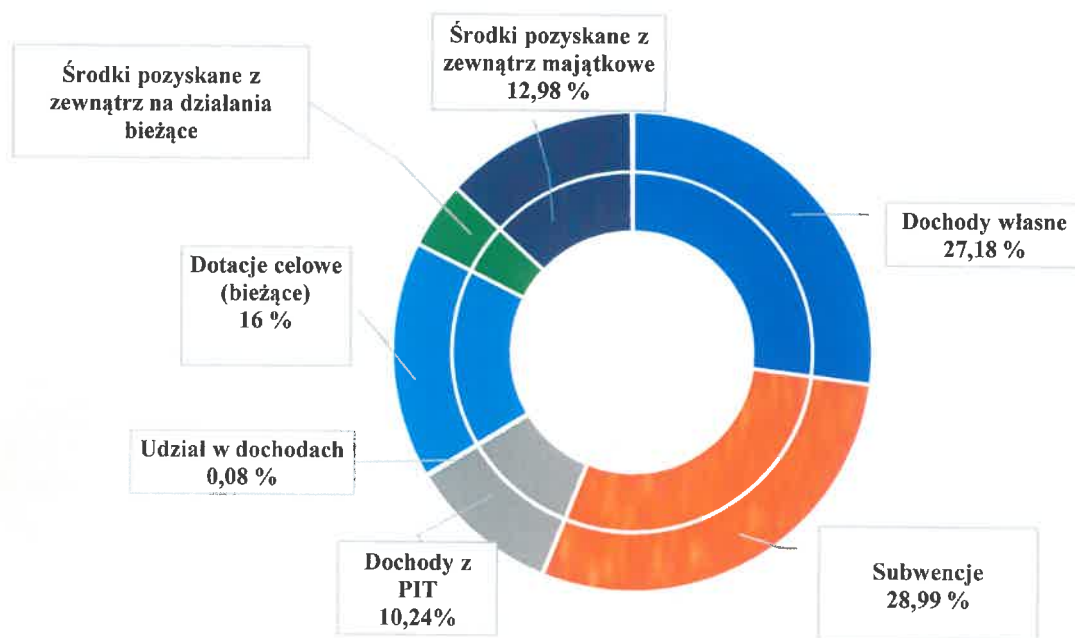
Pozyskane środki Pozabudżetowe - 1.580.189,94 zł

1. 61.958,52 zł zadanie w 100% finansowane przez Resortowy Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” - Edycja 2023, finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

2. **1.139.131,42 zł** zadanie w 100% dofinansowane przez Resortowy Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - Edycja 2023, finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego, opieką objęto 76 osób.

Dochody Gminy Czarne w przeliczeniu na jednego mieszkańca w 2023 roku Gminy Czarne wynoszą **6.659,21 zł** (2022 rok - 7.194,18 zł) i wykazują tendencję spadkową w stosunku do poprzedniego roku o 534,97 zł, głównym czynnikiem jest realizacja inwestycji ze środków Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład w 2024 roku. Dochodami gminy są w szczególności dochody własne, subwencje, dochody z PIT, udział jst w dochodach, dotacje celowe (bieżące), dotacje celowe (majątkowe), środki pozyskane z innych źródeł.

Wykres. Struktura dochodów.

Wydatki budżetu stanowią wykonanie zadań wynikających z ustawy o samorządzie gminnym ukierunkowanych głównie na zaspokajaniu potrzeb lokalnej społeczności. Wartości kwotowe budżetu wskazują kierunki działania i zakres realizowanych zadań własnych gminy.

Wydatki wykonane w 2023 roku wyniosły **59.320.012,36 zł**, w stosunku do roku 2015 wzrosły o **29.841.008,44 zł** (patrz wykres nr 3). Zgodnie z przedstawionym poniżej wykresem na przestrzeni dziewięciu lat wykazują tendencję wzrostową podyktowaną rozwijającym się procesem inwestycyjnym w gminie.

Największy udział w wydatkach stanowią wydatki w Dziale Oświata w kwocie 19.689.807,28 zł – wzrost w stosunku do 2022 roku o kwotę 3.289.526,78 zł (2022 rok 16.400.280,50 zł), następnie w Dziale Rodzina 8.058.285,51 zł oraz Administracja publiczna 5.164.908,63 zł.

Wydatki Gminy Czarne w przeliczeniu na jednego mieszkańca Gminy Czarne wynoszą 7.153,03 zł (2022 rok 7.511,47 zł) i uległy zmniejszeniu w stosunku do poprzedniego roku o 358,44 zł. Przyczyna analogiczna jak w przypadku dochodów.

2.2. Przychody i rozchody

Przychody budżetu wykonano w kwocie 7.989.782,32 zł, w tym kredyty w kwocie 4.900.000 zł, spłaty udzielonych pożyczek 127.230,09 zł i wolne środki w kwocie 2.962.552,23 zł.

Rozchody budżetu w kwocie 3.178.133,09 zł, spłacono kredyty w kwocie 3.050.903 zł zgodnie z harmonogramem spłaty kredytów i wykupu obligacji oraz udzielono pożyczki na kwotę 127.230,09 zł.

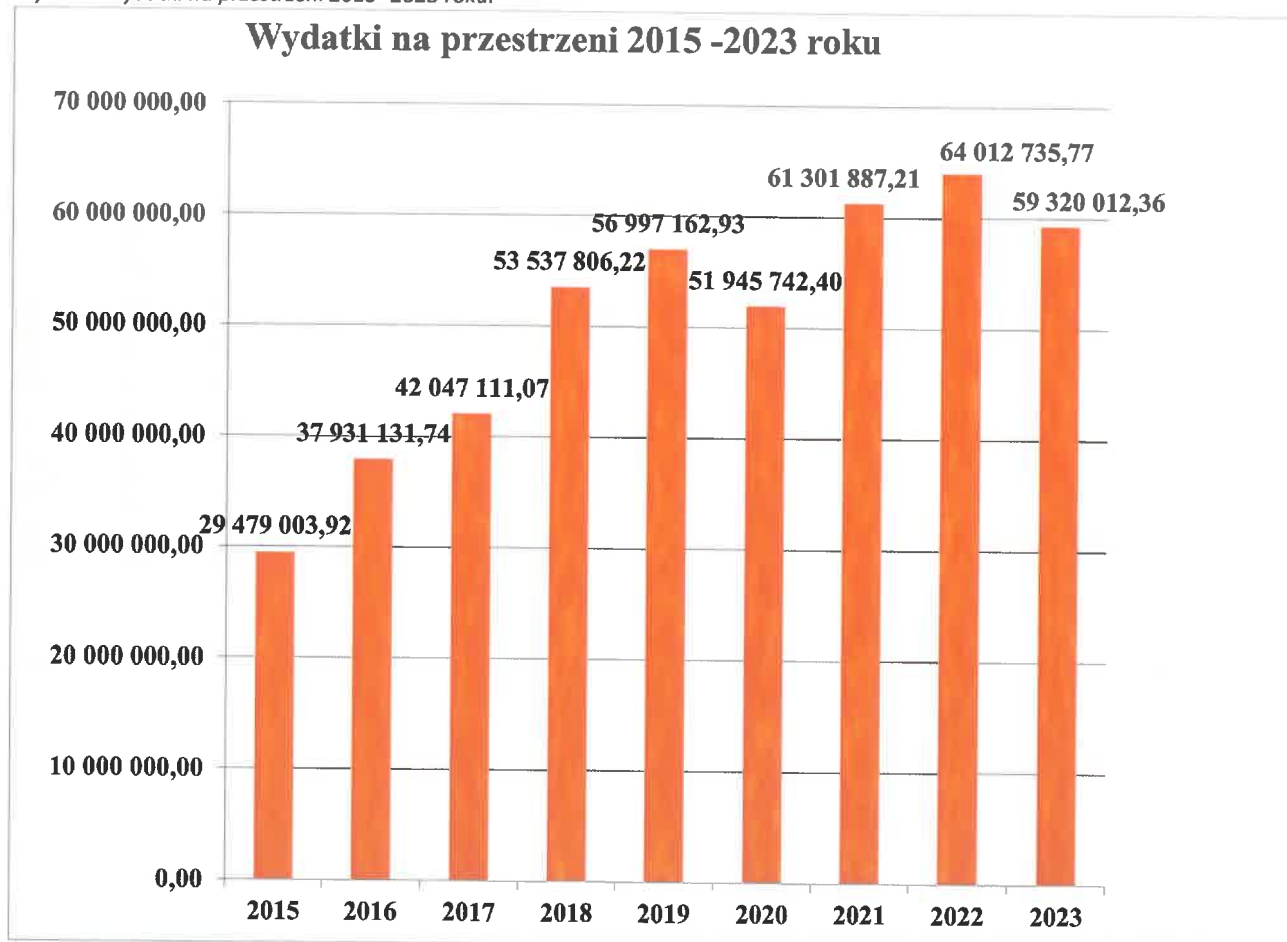
2.3. Poziom zadłużenia

Podstawowym założeniem polityki w zakresie zadłużenia jest minimalizowanie zaciąganych zobowiązań poprzez ciągłą kontrolę wydatków, ukierunkowanie zobowiązania celem pozyskania najwyższego udziału środków zewnętrznych do realizacji inwestycji oraz uzyskanie najkorzystniejszego kosztu obsługi zadłużenia.

Stan zadłużenia Gminy Czarne na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosi 27.750.682,80 zł w relacji do dochodów – wskaźnik zadłużenia wynosi 50,25 %.

Gmina Czarne w 2023 roku zaciągnęła zobowiązania kredytowe na kwotę 4.900.000 zł, spłacono kredyty na kwotę 3.050.903 zł, w tym też roku pozyskano środki zewnętrzne w wysokości 11.249.998,85 zł, co stanowi 20,38 % dochodów ogółem – 55.224.791,81 zł.

Wykres. Wydatki na przestrzeni 2015 -2023 roku.

Wykonanie wydatków budżetu Gminy Czarne w 2023 roku

Wydatki planowane ogółem 76.171.969,11 zł, wykonane ogółem 59.320.012,36 zł za 2023 rok, co stanowi 77,88 % wykonania, w tym:

1. wydatki bieżące planowane w wysokości 52.247.529,36 zł, wykonane w wysokości 48.560.693,13 zł, co stanowi 92,94 % wykonania,

2. wydatki majątkowe planowane w wysokości 23.924.439,75 zł, wykonane w wysokości 10.759.319,23 zł, co stanowi 44,97 % wykonania.

Informacje w szczególności nie mniejszej niż uchwalona uchwała budżetowa na 2023 rok:

1. wydatki na realizację zadań własnych gminy dotyczących Profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych plan 213.727,88 zł, wykonanie 206.978,33zł , co stanowi 96,84 %,

2. wydatki na realizację zadań własnych gminy dotyczących przeciwdziałania narkomanii, plan 25.000 zł, wykonanie 21.067,98 zł, co stanowi 84,27 %,

3. wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, plan 2.696.765,35 zł, wykonanie 2.437.605,28 zł, co stanowi 90,39 %,

4. wydatki związane z realizacją zadań w zakresie ochrony środowiska, plan 219.685,44 zł, wykonanie 172.949,82 zł, co stanowi 78,73 %,

5. wydatki na rzecz Izb Rolniczych, plan 22.000 zł, wykonanie 19.363,79 zł, co stanowi 88,02 %,

6. wydatki na przedsięwzięcia realizowane w ramach funduszu sołeckiego, plan 268.387,26 zł, wykonanie 267.659,47 zł, co stanowi 99,73 %,

7. wydatki na wynagrodzenia i składki od nich naliczane, plan 29.168.742,13 zł, wykonanie 29.168.742,13, co stanowi 100 %,

8. wydatki bieżące na programy finansowe z udziałem środków unijnych, plan 1.869.487,47 zł, wykonanie 1.414.067,86 zł, co stanowi 75,64%,

9. obsługę długu (odsetki od kredytów), planowane 2.040.000 zł, wykonane 2.010.650,15 zł, co stanowi 98,56 %,

10. Dotacje udzielone przez Gminę Czarne, w tym:

1) celowe dla organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2023 roku z zakresu:

a) edukacji, plan 10.000 zł, wykonanie 10.000 zł, co stanowi 100%,

b) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, plan 251.680 zł, wykonanie 251.680 zł, co stanowi 100%.

11. Podmiotowe dla jednostek sektora finansów publicznych, plan 1.350.553,30 zł, wykonanie 1.350.553,30 zł, co stanowi 100 %.

12. Wybrane aktywa oraz należności budżetu gminy na 31.12.2023 r. przedstawiają się następująco:

- 1) gotówka i depozyty – 2.313.359,96 zł,
- 2) należności wymagalne 4.008.876,04 zł, w tym:
 - a) z tytułu dostaw towarów i usług – 176,00 zł,
 - b) pozostałe w kwocie – 4.008.700,04 zł, w tym:
 - fundusz alimentacyjny – 2.094.289,95 zł,
 - z tytułu podatków – 1.736.961,93 zł
 - tytułu odpadów – 40.515,21 zł,
 - za użytkowanie wieczyste – 129.113,28 zł,
 - za czynsz dzierżawny – 338,83 zł,
 - za przekształcenie wieczystego użytkowania – 81,79 zł,
 - za zajęcie pasa drogowego – 7.399,05 zł,
- 2) pozostałe należności – 385.628,69 zł w tym:
 - a) z tytułu dostaw towarów i usług – 23.800,80 zł,
 - b) z tytułu podatków i składek na ub. społ. – 110.544,87 zł,
 - c) pozostałe – 251.283,02 zł.

13. pożyczki długoterminowe 151.065,70 zł, w tym ze sprzedaży na raty – 151.065,70 zł.

14. Planowane wydatki majątkowe w wysokości 23.924.439,75 zł, wykonano w kwocie 10.759.319,23 zł, co stanowi 44,97 %. Realizacja zadań inwestycyjnych przebiegała zgodnie z harmonogramem.

2.4 Środki finansowe zewnętrzne pozyskane przez Gminę Czarne w 2023 roku.

Na realizację wydatków Gmina Czarne pozyskała środki zewnętrzne w wysokości **11.249.998,85 zł**, w tym na zadania:

1. na zadania bieżące 2.500.956,51 zł,
2. na działania majątkowe 7.168.852,40 zł,
3. oraz środki pozabudżetowe w kwocie 1.580.189,94 zł.

Wydatki majątkowe Plan - 23.924.439,75 zł, wydatkowano 10.759.319,23 zł, co stanowi 44,98 %. Na realizację poniższych inwestycji pozyskano środki zewnętrzne w kwocie 7.833.352,04 zł, co stanowi 72,81 % wykonanych zadań inwestycyjnych, w tym:

1. 1.200.000 zł współfinansowanie inwestycji pn. Przebudowa drogi gminnej nr 232108G Sierpowo - Domyśl na odcinku 0,86 km przez Skarb Państwa Gospodarstwo Leśne Lasy

Państwowe Nadleśnictwo Czarne Człuchowskie. Wartość inwestycji po wykonaniu 1.784.404,94 zł, wkład Gminy Czarne 584.404,94 zł.

2. 764.554 zł dofinansowanie na realizację inwestycji pn. Przebudowa drogi gminnej nr 232086G łączącej miejscowość Raciniewo z DW 201. Wartość inwestycji po wykonaniu 1.272.579,15 zł, wkład Gminy Czarne 508.025,15 zł. Długość drogi 0,850 km.

3. 2.565.000 zł środki finansowe z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadania inwestycyjnego pn. Rewitalizacja śródmieścia Czarnego poprzez przebudowę dróg gminnych ul. Strażacka, Szkolna i Kanałowa. Wartość ogółem inwestycji 2.850.780,17 zł, w tym dofinansowanie 2.565.000 zł, wkład Gminy Czarne 285.780,17 zł. Wyszczególnienie wydatków w ramach inwestycji: dokumentacja - projekt 25.000 zł, budowlanka 2.741.481,50 zł, inspektor nadzoru 24.600 zł, tablice 676,50 zł, roboty dodatkowe 59.022,17 zł. Wydatek w 2022 roku 25.000 zł, w 2022 roku 137.750,58 zł, w 2023 zakończenie inwestycji 2.688.029,59 zł.

4. Projekt grantowy Cyfrowa Gmina wartość po wykonaniu 271.304,06 zł, w tym 229.750,24 zł (inwestycyjne) i bieżące 41.553,82 zł, zadanie w 100% finansowane ze środków zewnętrznych w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU, działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia. Celem projektu jest zwiększenie zdolności jednostek samorządu terytorialnego (JST) oraz podmiotów im podległych w zakresie realizacji e-usług, cyberbezpieczeństwa, pracy i nauki zdalnej. W ramach projektu dla urzędu zakupiono:

- a) zestaw 4 komputerów z oprogramowaniem biurowym w kwocie 16.040,92 zł;
- b) 4 szt. laptopów z oprogramowaniem biurowym w kwocie 18.387,56 zł;
- c) system z niezbędnymi urządzeniami - Elektroniczny obieg dokumentów w kwocie 27.673,77zł;
- d) zakup urządzenia i osprzętu sieciowego pozwalającego na przyłączenie do szerokopasmowego internetu w kwocie 19.920,96 zł;
- e) zakup urządzenia typu RACK - 12.514,66 zł;
- f) zakup i montaż serwera 2 szt. w kwocie 100.234,56 zł,
- g) centrala telefoniczna 9.220,08 zł;
- h) UPS dla serwera 15.026,91 zł;
- i) szafa stojąca RACK 10.730,82 zł.

Zadania bieżące w kwocie 23.659,40 zł

- a) 6 szt. pakietów oprogramowania biurowego (licencje) w kwocie 6.470,42 zł;
- b) podłączenie światłowodu w kwocie 8.610 zł;
- c) szkolenia pracowników w zakresie projektu 3.044,40 zł;
- d) diagnoza cyberbezpieczeństwa 5.535 zł,

- e) zakup dysków 6 szt. 14.850 zł,
- f) szkolenie z cyberbezpieczeństwa 1.574 zł,
- g) szkolenie „Edukacja cyfrowa dla urzędników” 1.470 zł,

wkład Gminy Czarne 5.503,99 zł w związku ze zwrotem 2.669,93 zł oraz uzyskane większe ceny z przetargu w kwocie ponad 2.834,06 zł.

Projekt zapewni Gminie rozwój cyfrowy oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU programu operacyjnego, którego celem jest zwiększenie zdolności JST oraz podmiotów im podległych w zakresie realizacji usług publicznych na drodze teleinformatycznej, pracy i nauki zdalnej oraz wzmocnienie cyfrowe odporności na zagrożenia. Ponadto realizacja grantu przyczyni się do ograniczenia negatywnych skutków społecznych, gospodarczych oraz edukacyjnych wywołanych przez pandemię COVID-19.

5. 37.330 zł wpływy z otrzymanej darowizny w postaci pieniężnej od osoby fizycznej Pani Giseli HERING z Niemiec z przeznaczeniem na zakup ubrań specjalnych i promocję Ochotniczej Straży Pożarnej w Czarnem. Z powyższych środków finansowych zakupiono już trzy defibrylatory za kwotę 22.975,82 zł i umieszczono w miejscach publicznych tj. 1szt w przedsionku wejścia do budynku Urzędu Miasta i Gminy w Czarnem, ul. Moniuszki 12, 1 szt. na zewnątrz przy wejściu do Gminnego Żłobka w Czarnem przy ul. Wojska Polskiego 1, 1szt na zewnątrz budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Czarnem, ul. Ogrodowa 20. Głównym celem darczyńcy jest podniesienie bezpieczeństwa mieszkańców w ratowaniu życia.

6. 9.100 zł wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej. Darowizna od Rady Rodziców przy Szkole Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem z przeznaczeniem na zakupienie w imieniu Rady dwóch monitorów interaktywnych Hikvision DS-D5B65RB/A 65 Cali w cenie 4.550 zł za sztukę dla Szkoły Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem.

7. 563.793,06 zł dofinansowanie na realizację zadań inwestycyjnych z Projektu pn. Czarneńskie Przedszkole dzieci w swoim żywiole w Oddziale Przedszkolnym w Szkole Podstawowej w Wyczechach. Adaptacja i dostosowanie przestrzeni i pomieszczeń do nowo tworzonych miejsc wychowania przedszkolnego w oddziale przedszkolnym w SP w Wyczechach. Wartość po realizacji inwestycji w zakresie wydatków i zakupów inwestycyjnych 545.083,65 zł, w tym wydatki kwalifikowane 545.083,65 zł ze środków Unii Europejskiej oraz wkład własny Gminy Czarne nie kwalifikowany 18.709,41 zł, łącznie 563.793,06 zł. W trakcie realizacji projektu nastąpiła zmiana wysokości w poszczególnych kategoriach wydatków i z oszczędności zakupiono dodatkowe wyposażenie placu zabaw i wyposażenie dodatkowe w wartości 52.395,58 zł. Wydatki inwestycyjne dotyczyły prac remontowo- wykończeniowych pomieszczeń zaadoptowanych po mieszkaniu komunalnym do prowadzenia oddziału przedszkolnego. W ramach działania utworzono dwie sale dydaktyczne z łazienką i korytarzem z kompleksowym zabezpieczeniem pod względem ppoż. i warunków sanitarnych., wykonano zewnętrzny podjazd dla osób niepełnosprawnych z adaptacją wejścia oraz zakupiono wyposażenie placu zabaw wraz z montażem. Plac zabaw został ogrodzony tęczowym ogrodzeniem.

8. 557.620,78 zł dofinansowanie na realizację zadań inwestycyjnych z Projektu pn. Czarneńskie Przedszkole dzieci w swoim żywiole w Przedszkolu Gminnym w Czarnem. Wartość inwestycji po wykonaniu 921.670,89 zł, dofinansowanie 468.820,78 zł z dofinansowania Unii Europejskiej, środki z PEFRONU 379.100 zł, wkład własny Gminy Czarne 12.950,73 zł oraz 60.799,38 zł zakup środków trwałych z dofinansowania Unii Europejskiej, w tym:

- a) zakup sprzętu multimedialnego do sal dydaktycznych - urządzenia typu magiczny dywan wraz z pakietem programów / gier i pakietem rewalidacyjnym-zestaw - 19.384,80 zł,
- b) zakup sprzętu multimedialnego do sal dydaktycznych - urządzenia typu monitor interaktywny dotykowy wraz z windą do monitora interaktywnego - zestaw - 14.857,28 zł,
- c) monitor interaktywny 65" z urządzeniem wielofunkcyjnym - 13.999 zł,
- d) chata Trapera z dwiema Ławkami tęczowymi z oparciem - 12.558,30 zł,

W trakcie realizacji projektu nastąpiła zmiana wysokości w poszczególnych kategoriach wydatków i z oszczędności zakupiono dodatkowe wyposażenie placu zabaw i pomieszczeń o wartości 28.000,62 zł.

Opis realizacji Projektu zawarto w uzasadnieniu do niniejszego zarządzenia.

9. 379.100 zł dofinansowanie z PEFRONU na realizację działań związanych z montażem windy w Projekcie pn. Czarneńskie Przedszkole dzieci w swoim żywiole w Przedszkolu Gminnym w Czarnem.

10. 96.839 zł Wyposażenie Klubu „Senior+” w Kijnie (powyżej 3.500 zł) zadanie realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem.

11. 20.000 zł dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych na realizację zadania pn. Sokole - Kraina Dobrej Zabawy - pomoc finansowa w formie dotacji celowej w ramach Aktywnego Sołectwa Pomorskiego Sokole. Udział Gminy 10.000 zł. Gmina Czarne w imieniu Sołectwa Sokole wystąpiła z wnioskiem aplikacyjnym o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji w ramach małych projektów lokalnych realizowanych na terenach wiejskich w ramach Aktywnego Sołectwa Pomorskiego na realizację powyższego zadania. W ramach zadania zakupiono grę plenerową Eko Memory - 9.594 zł, tablicę magnetyczną kulodrom - 9.594 zł, hamak 7.995zł, ławkę pod drzewo - 1.500 zł oraz zakupiono drzewka i sadzonki kwiatów - 1.317 zł. Finansowanie - dotacja celowa 20.000 zł, wkład gminy 10.000 zł z promocji wcześniej zabezpieczony.

12. 1.424.619,14 zł środki finansowe z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadania inwestycyjnego pn. Rozbudowa świetlicy wiejskiej w m. Kijno - III edycja Polski Ład PGR. Wartość inwestycji po wykonaniu 1.540.719,94 zł, w tym dofinansowanie z III edycji Polskiego Ładu 98% tj. 1.424.619,14 zł, wkład Gminy 2% tj. 26.250,80 zł oraz 89.850 zł wydatek niekwalifikowany Gminy Czarne, w tym 46.800 zł inspektor nadzoru i 43.050 zł dokumentacja projektowo kosztorysowa. W 2022 roku wydatek 43.050 zł dokumentacja projektowo kosztorysowa, w 2023 roku 1.497.669,94 zł (inwestycja - budowlanka - 1.320.869,94 zł, wyposażenie 130.000 zł, 46.800 zł inspektor nadzoru). Świetlicę wyposażono w system monitoringu oraz instalację fotowoltaiczną, która wytworzy energię elektryczną na potrzeby bieżące świetlicy, w tym na ogrzewanie obiektu. Dodatkowo pozyskano przez Ośrodek Pomocy Społecznej kwotę 170.000 zł na wyposażenie Klubu Senior+ Kijno.

2.5. Zaległości z tytułu podatków i opłat

Tabela. Stan zaległości podatków i opłat w 2023 roku

Stan zaległości podatków i opłat w 2023 roku							
Lp.	Rodzaj należności	Zaległość na dzień 01.01.2023 r. (zł)	Zaległość na dzień 31.12.2023 r. (zł)	Zaległość wymagalna na dzień 31.12.2023 r. (zł)	Różnica (kol. 3-4)	Wpłaty w 2023 r. na zaległości po wystawionych upomnieniach i tytułach wykonawczych (zł)	Wpłaty 01.01.2023-31.12.2023 r. (zł)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Podatek od nieruchomości osoby fizyczne	417 886,45	404 254,96	393 860,02	-13 631,49	220 934,94	1 739 434,72
2	Podatek od nieruchomości osoby prawne	619 970,62	1 339 258,50	1 256 493,74	+719 287,88	45 585,22	1 339 258,50
3	Podatek rolny osoby fizyczne	11 474,35	10 542,05	10 338,05	-932,30	56 086,01	717 625,17
4	Podatek rolny osoby prawne	53,00	121,80	121,80	+68,80	0,00	246 520,65
5	Podatek leśny osoby fizyczne	637,30	682,81	682,81	+45,51	2 216,68	15 625,01
6	Podatek leśny osoby prawne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	611 827,00
7	Podatek od środków transportowych osoby fizyczne	99 005,11	75 465,51	75 465,51	-23.539,60	18 198,00	263 671,60
8	Podatek od środków transportowych osoby prawne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	59 238,99
9	Odpady	177 066,27	164 001,25	40 515,21	-13 065,02	74 588,96	2 380 248,30

	komunalne						
10	Opłata z tytułu czynszu dzierżawnego	1 434,51	387,70	387,70	-1046,81	9 608,98	81 235,30
11	Opłata z tytułu użytkowania wieczystego	124 684,72	129 172,03	129 172,03	+4 487,31	9 884,57	70 436,07
12	Przekształcenie wieczystego uż	90,87	95,64	95,64	+4,77	8 728,49	20 208,65
x	Ogółem podatki i opłaty	1 452 303,20	2 123 982,25	1 907 132,51		445 831,85	7 545 329,96

Wykonywanie przez Sołtysów funkcji inkasentów w 2023 r. w zakresie poboru podatku rolnego, podatku od nieruchomości i innych podatków i opłat lokalnych. W drodze inkasa Sołtysi pobrali:

- z tytułu podatku od nieruchomości 99.966,80 złotych i otrzymali zapłatę w formie inkasa 7.989,00 złotych.
- z gospodarki odpadami komunalnymi 32.106,00 złotych, wysokość otrzymanego inkasa wyniosła 2.561,00 złotych.

Tabela. Ilość wydanych przypomnień, upomnień i wystawionych tytułów wykonawczych, hipoteki

Ilość wysłanych przypomnień	296
Ilość wysłanych upomnień dotyczących należności podatkowych i opłat za gospodarowanie odpadami	618
- należności podatkowe	422
-opłaty za gospodarowanie odpadami	196
Ilość wysłanych wezwań do zapłaty dotyczących należności cywilnoprawnych	38
czynsz dzierżawny	23
- użytkowanie wieczyste	9
- przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności	26
Ilość wysłanych tytułów wykonawczych	149
- za należności podatkowe	95
- za opłaty gospodarowania odpadami	54
-Dalsze tytuły wykonawcze celem zabezpieczenia należności hipoteką przymusową	7
- dochodzenie należności zagranicą powyżej 1500 euro	1

	Ilość sporządzonych wniosków	Od 01.01.2023 do 31.12.2023 łączna kwota wpisu
Wysłane wnioski zabezpieczenie hipoteki – wpisane	7	109.659,93
Wysłane wnioski zabezpieczenie hipoteki – w trakcie wpisu	2	30.539,82

2.6 Fundusz Sołecki

Ogółem wydatki Funduszu Sołeckiego w 2023 roku – plan 268 387,26 zł, wykonanie 267 659,47 zł, co stanowi 99,77 %,

Tabela. Wykonanie wydatków w ramach Funduszu Sołeckiego w Gminie Czarne:

Lp.	Sołectwo	Wysokość Środków Funduszu Sołeckiego na 2023 rok	Realizacja zadania zgłoszona we wniosku	Planowana wartość zadania	Wykonanie	Wykonanie %
1.	Wyczechy-Łoża	52 470,74	Wyszczególnienie zadań:	52 470,74	51.922,24	99,00
			1. Integracja społeczności i organizowanie imprez	5 000,00	3 875,84	89,0
					1000,00	100
			2 Opracowanie dokumentacji projektowej drogi gminnej 232071G w Wyczechach	30 000,00	30 000,00	100
			3.Przebudowa drogi gminnej nr 232071G w m. Łoża	8 424,34	8 000,00	0
			4.Doposażenie boiska w Wyczechach	9 046,40		
5 510,40	100					
			3 536,00	100		
2.	Nadziejewo	27 151,18	Wyszczególnienie zadań:	27 151,18	27 151,00	99,9
			1. Utrzymanie konserwacja, pielęgnacja terenów zielonych w sołectwie	258,00	258,00	100
			2. Działalność integracyjno – promocyjna	2 000,00	2000,00	100
			3. Zakup naczyń, sprzętu do kuchni w świetlicy wiejskiej w Nadziejewie	8 742,00	8 742,00	100

			4. Budowa placu zabaw w m. Wronkowo na działce nr 328/1	16 151,18	16 151,00	99,99
3.	Bińcze	33 777,36	Wyszczególnienie zadań:	33 777,36	33 709,46	98,8
			1. Wydatki sołeckie	1 969,81	1969,81	100
					0	0
			2. Zieleń – wydatki	1 000,00	1 000,00	100
			3. Spotkanie integracyjne mieszkańców przy Grocie w parku	977,45	977,45	100
			4. Doposażenie placu zabaw na działce 357/40	6 990,00	6 990,00	0
			5. Dofinansowanie skweru zieleni działka nr 95/2,95/1.	6 394,50	6 394,50	100
			6. Wykonane przekopu kabla do skrzynki prądowej do Groty. Uzbrojenie skrzynek, zakup piasku i ułożenie kabla oraz zasypanie kabla.	6.500,00	6.500,00	100
			7. Zakup kruszywa na drogi gminne.	4 769,00	4 723,20	
			8. Zakup drzewek wiśni na Wiśniową Aleję	1 176,60	1 120,00	99,99

					34,50	100
			9.Remont wiat w parku w Bińczu mycie oraz malowanie	4 000,00	4.000,00	100
4.	Biernatka	16 861,74	Wyszczególnienie zadań:	16 861,74	16 859,82	99,0
			1. Wydatki sołeckie	1 680,00	1 678,29	100
			2. Zakup szaf i wyposażenia zaplecza kuchennego do świetlicy wiejskiej w Biernatce	5 133,17	4 935,17 198,00	99 100
			3. Inwestycje na działce nr 34 w Biernatce tj. wykonanie chodnika, uporządkowanie zieleni oraz zakup pokrycia dachowego na altanę.	10.048,36	10 048,36	100
5.	Raciniewo	17 615,94	Wyszczególnienie zadań:	17 615,94	17 508,71	98,8
			1. Spotkania integracyjne	10 027,94	10 026,37	99,9
			2. zakup namiotów promocyjnych 2 szt.	7 088,00	6 986,40	99,00
			3.Zakup materiałów konserwacyjnych i budowlanych.	500,00	495,94	99,99
6.	Domisław	27 851,51	Wyszczególnienie zadań:	27 851,51	27 850,21	98
			1. Zakup i montaż wiaty przystankowej wraz z peronem na działce nr 31/1 w Domisławiu	14 846,10	14 846,10	100
			2. Spotkania integracyjne społeczności lokalnej, w tym udział w Gminnych Dożynkach	2 785,15	2 783,85	99,0
			3. Zakup i montaż urządzeń na plac zabaw w m. Domisław (Dolny).	10 220,26	10 220,26	100
7.	Krzemieniewo	37 332,88	Wyszczególnienie zadań:	37 332,88	37 332,37	100
			1. 10% na wydatki sołecki w Krzemieniewie	3 733,30	3 733,30	100,0
			2. Doposażenie świetlicy w Krzemieniewie w sprzęt AGD	4 599,58	4 599,58	100
			3. Dokończenie rozpoczętego projektu zagospodarowania terenu przy stawie.	29 000,00	28 999,49	99,9

8.	Sokole	17 615,94	Wyszczególnienie zadań:	17 615,94	17 615,69	99,9
			1. Zakup kuchenki gazowej oraz sprzętu AGD do świetlicy	3 896,95	3 896,95	100
			2. Zakup rolet do świetlicy wiejskiej	2 680,00	2 680,00	100
			3. Montaż ogrodzenia przy stawie wiejskim.	7 500,00	7 500,00	100
			4. Zakup donic, sadzonek kwiatów i krzewów, ziemi, kory itp.	1 800,00	1 799,75	99,99
			5. Organizacja imprez integracyjnych dla mieszkańców wsi Sokole	1 738,99	1 738,99	100
9.	Kijno	17 238,84	Wyszczególnienie zadań:	17 238,84	17 238,84	100
			1. Fundusz integracyjny.	1 700,00	1 700,00	0
			2. Kwiaty, ziemia, nawozy.	1 038,84	1 038,84	100
			3. Ogrodzenie z płyt betonowych (przy świetlicy wiejskiej)	14 500,00	14 500,00	100
10.	Sierpowo	20 471.13	Wyszczególnienie zadań:	20 471.13	20 471,13	100
			1. Zagospodarowanie terenu przy świetlicy w Sierpowie.	16 471,13	16 471,13	100
			2. Organizacja imprez kulturalno-rekreacyjnych dla Sierpowo.	2 000,00	1 182,10 817,90	100
			3. Doposażenie świetlicy wiejskiej.	2 000,00	2 000,00	100
	Razem	268 387,26	x	268 387,26	267 659,47	99,77

3. INFORMACJA O REALIZACJI INWESTYCJI

Strategia inwestycyjna gminy jest zorientowana na wiele dziedzin życia społecznego mieszkańców, podyktowana ich potrzebami w zakresie głównie infrastruktury drogowej, gospodarki komunalnej i ochrony środowiska oraz likwidacja barier architektonicznych. Kierunki działań są ściśle związane z pojawiającymi się możliwościami finansowymi budżetu państwa w formie projektów, dofinansowań lub dotacji częściowo z udziałem środków unijnych kierowanych do samorządów.

Wydatki majątkowe Plan - 23.924.439,75 zł, wydatkowano **10.759.319,23 zł**, co stanowi 44,98 %. Na realizację poniższych inwestycji pozyskano **środki zewnętrzne** w kwocie **7.833.352,04 zł**, co stanowi **72,81 %** wykonanych zadań inwestycyjnych, w tym:

1. **1.200.000 zł** współfinansowanie inwestycji pn. **Przebudowa drogi gminnej nr 232108G Sierpowo - Domyśl na odcinku 0,86 km** przez Skarb Państwa Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Czarne Człuchowskie. Wartość inwestycji po wykonaniu **1.784.404,94 zł**, wkład Gminy Czarne 584.404,94 zł.

2. **764.554 zł** dofinansowanie na realizację inwestycji pn. **Przebudowa drogi gminnej nr 232086G łączącej miejscowość Raciniewo z DW 201**. Wartość inwestycji po wykonaniu **1.272.579,15 zł**, wkład Gminy Czarne 508.025,15 zł. Długość drogi 0,850 km.

3. **2.565.000 zł** środki finansowe z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadania inwestycyjnego pn. **Rewitalizacja śródmieścia Cznego poprzez przebudowę dróg gminnych ul. Strażacka, Szkolna i Kanałowa**. Wartość ogółem inwestycji **2.850.780,17 zł**, w tym dofinansowanie 2.565.000 zł, wkład Gminy Czarne 285.780,17 zł. Wyszczególnienie wydatków w ramach inwestycji: dokumentacja - projekt 25.000 zł, budowlanka 2.741.481,50 zł, inspektor nadzoru 24.600 zł, tablice 676,50 zł, roboty dodatkowe 59.022,17 zł. Wydatek w 2022 roku 25.000 zł, w 2022 roku 137.750,58 zł, w 2023 zakończenie inwestycji 2.688.029,59 zł.

4. Projekt grantowy Cyfrowa Gmina wartość po wykonaniu **271.304,06 zł**, w tym **229.750,24 zł (inwestycyjne)** i bieżące **41.553,82 zł**, zadanie w 100% finansowane ze środków zewnętrznych w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej V Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU, działania 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia. Celem projektu jest zwiększenie zdolności jednostek samorządu terytorialnego (JST) oraz podmiotów im podległych w zakresie realizacji e-usług, cyberbezpieczeństwa, pracy i nauki zdalnej. W ramach projektu dla urzędu zakupiono:

- a) zestaw 4 komputerów z oprogramowaniem biurowym w kwocie 16.040,92 zł;
- b) 4 szt. laptopów z oprogramowaniem biurowym w kwocie 18.387,56 zł;
- c) system z niezbędnymi urządzeniami - Elektroniczny obieg dokumentów w kwocie 27.673,77 zł;
- d) zakup urządzenia i osprzętu sieciowego pozwalającego na przyłączenie do szerokopasmowego internetu w kwocie 19.920,96 zł;

- e) zakup urządzenia typu RACK - 12.514,66 zł;
- f) zakup i montaż serwera 2 szt. w kwocie 100.234,56 zł,
- g) centrala telefoniczna 9.220,08 zł;
- h) UPS dla serwera 15.026,91 zł;
- i) szafa stojąca RACK 10.730,82 zł.

Zadania bieżące w kwocie 23.659,40 zł

- a) 6 szt. pakietów oprogramowania biurowego (licencje) w kwocie 6.470,42 zł;
- b) podłączenie światłowodu w kwocie 8.610 zł;
- c) szkolenia pracowników w zakresie projektu 3.044,40 zł;
- d) diagnoza cyberbezpieczeństwa 5.535 zł,
- e) zakup dysków 6 szt. 14.850 zł,
- f) szkolenie z cyberbezpieczeństwa 1.574 zł,
- g) szkolenie „Edukacja cyfrowa dla urzędników” 1.470 zł,

wkład Gminy Czarne 5.503,99 zł w związku ze zwrotem 2.669,93 zł oraz uzyskane większe ceny z przetargu w kwocie ponad 2.834,06 zł.

Projekt zapewni Gminie rozwój cyfrowy oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU programu operacyjnego, którego celem jest zwiększenie zdolności JST oraz podmiotów im podległych w zakresie realizacji usług publicznych na drodze teleinformatycznej, pracy i nauki zdalnej oraz wzmocnienie cyfrowe odporności na zagrożenia. Ponadto realizacja grantu przyczyni się do ograniczenia negatywnych skutków społecznych, gospodarczych oraz edukacyjnych wywołanych przez pandemię COVID-19.

5. 37.330 zł wpływy z otrzymanej darowizny w postaci pieniężnej od osoby fizycznej Pani Giseli HERING z Niemiec z przeznaczeniem na zakup ubrań specjalnych i promocję Ochotniczej Straży Pożarnej w Czarnem. Z powyższych środków finansowych zakupiono już trzy defibrylatory za kwotę **22.975,82 zł** i umieszczono w miejscach publicznych tj. 1szt w przedsionku wejścia do budynku Urzędu Miasta i Gminy w Czarnem, ul. Moniuszki 12, 1 szt. na zewnątrz przy wejściu do Gminnego Żłobka w Czarnem przy ul. Wojska Polskiego 1, 1szt na zewnątrz budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Czarnem, ul. Ogrodowa 20. Głównym celem darczyńcy jest podniesienie bezpieczeństwa mieszkańców w ratowaniu życia.

6. 9.100 zł wpływy z otrzymanych spadków, zapisów i darowizn w postaci pieniężnej. Darowizna od Rady Rodziców przy Szkole Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem z przeznaczeniem na zakupienie w imieniu Rady dwóch monitorów interaktywnych Hikvision DS-D5B65RB/A 65 Cali w cenie 4.550 zł za sztukę dla Szkoły Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem.

7. **563.793,06 zł** dofinansowanie na realizację zadań inwestycyjnych z Projektu pn. **Czarneńskie Przedszkole dzieci w swoim żywiole** w Oddziale Przedszkolnym w Szkole Podstawowej w Wyczechach. Adaptacja i dostosowanie przestrzeni i pomieszczeń do nowo tworzonych miejsc wychowania przedszkolnego w oddziale przedszkolnym w SP w Wyczechach. Wartość po realizacji inwestycji w zakresie wydatków i zakupów inwestycyjnych **545.083,65 zł**, w tym wydatki kwalifikowane **545.083,65 zł** ze środków Unii Europejskiej oraz wkład własny Gminy Czarne nie kwalifikowany **18.709,41 zł**, **łącznie 563.793,06 zł**. W trakcie realizacji projektu nastąpiła zmiana wysokości w poszczególnych kategoriach wydatków i z oszczędności zakupiono dodatkowe wyposażenie placu zabaw i wyposażenie dodatkowe w wartości 52.395,58 zł. Wydatki inwestycyjne dotyczyły prac remontowo- wykończeniowych pomieszczeń zaadoptowanych po mieszkaniu komunalnym do prowadzenia oddziału przedszkolnego. W ramach działania utworzono dwie sale dydaktyczne z łazienką i korytarzem z kompleksowym zabezpieczeniem pod względem ppoż. i warunków sanitarnych., wykonano zewnętrzny podjazd dla osób niepełnosprawnych z adaptacją wejścia oraz zakupiono wyposażenie placu zabaw wraz z montażem. Plac zabaw został ogrodzony tęczowym ogrodzeniem.

8. **557.620,78 zł** dofinansowanie na realizację zadań inwestycyjnych z Projektu pn. **Czarneńskie Przedszkole dzieci w swoim żywiole** w Przedszkolu Gminnym w Czarnem. Wartość inwestycji po wykonaniu 921.670,89 zł, dofinansowanie **468.820,78 zł** z dofinansowania Unii Europejskiej, środki z PEFRONU 379.100 zł, wkład własny Gminy Czarne 12.950,73 zł oraz **60.799,38 zł** zakup środków trwałych z dofinansowania Unii Europejskiej, w tym:

- a) zakup sprzętu multimedialnego do sal dydaktycznych - urządzenia typu magiczny dywan wraz z pakietem programów / gier i pakietem rewalidacyjnym-zestaw - 19.384,80 zł,
- b) zakup sprzętu multimedialnego do sal dydaktycznych - urządzenia typu monitor interaktywny dotykowy wraz z windą do monitora interaktywnego - zestaw - 14.857,28 zł,
- c) monitor interaktywny 65" z urządzeniem wielofunkcyjnym - 13.999 zł,
- d) chata Trapera z dwiema Ławkami tęczowymi z oparciem - 12.558,30 zł,

W trakcie realizacji projektu nastąpiła zmiana wysokości w poszczególnych kategoriach wydatków i z oszczędności zakupiono dodatkowe wyposażenie placu zabaw i pomieszczeń o wartości 28.000,62 zł.

Opis realizacji Projektu zawarto w uzasadnieniu do niniejszego zarządzenia.

9. **379.100 zł** dofinansowanie z PEFRONU na realizację działań związanych z montażem windy w Projekcie pn. **Czarneńskie Przedszkole dzieci w swoim żywiole** w Przedszkolu Gminnym w Czarnem.

10. **96.839 zł** Wyposażenie Klubu „Senior+” w Kijnie (powyżej 3.500 zł) zadanie realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem.

11. 20.000 zł dotacja celowa na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych na realizację zadania pn. Sokole - Kraina Dobrej Zabawy - pomoc finansowa w formie dotacji celowej w ramach Aktywnego Sołectwa Pomorskiego Sokole. Udział Gminy 10.000 zł. Gmina Czarne w imieniu Sołectwa Sokole wystąpiła z wnioskiem aplikacyjnym o udzielenie pomocy finansowej w formie dotacji w ramach małych projektów lokalnych realizowanych na terenach wiejskich w ramach Aktywnego Sołectwa Pomorskiego na realizację powyższego zadania. W ramach zadania zakupiono grę plenerową Eko Memory - 9.594 zł, tablicę magnetyczną kulodrom - 9.594 zł, hamak 7.995zł, ławkę pod drzewo - 1.500 zł oraz zakupiono drzewka i sadzonki kwiatów - 1.317 zł. Finansowanie - dotacja celowa 20.000 zł, wkład gminy 10.000 zł z promocji wcześniej zabezpieczony.

12. 1.424.619,14 zł środki finansowe z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadania inwestycyjnego pn. Rozbudowa świetlicy wiejskiej w m. Kijno - III edycja Polski Ład PGR. Wartość inwestycji po wykonaniu **1.540.719,94 zł**, w tym dofinansowanie z III edycji Polskiego Ładu 98% tj. 1.424.619,14 zł, wkład Gminy 2% tj. 26.250,80 zł oraz 89.850 zł wydatek niekwalifikowany Gminy Czarne, w tym 46.800 zł inspektor nadzoru i 43.050 zł dokumentacja projektowo kosztorysowa. W 2022 roku wydatek 43.050 zł dokumentacja projektowo kosztorysowa, w 2023 roku 1.497.669,94 zł (inwestycja - budowlanka - 1.320.869,94 zł, wyposażenie 130.000 zł, 46.800 zł inspektor nadzoru). Świetlicę wyposażono w system monitoringu oraz instalację fotowoltaiczną, która wytworzy energię elektryczną na potrzeby bieżące świetlicy, w tym na ogrzewanie obiektu. Dodatkowo pozyskano przez Ośrodek Pomocy Społecznej kwotę 170.000 zł na wyposażenie Klubu Senior+ Kijno.

Większość wydatków niezrealizowanych to wydatki finansowane ze środków otrzymanych z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych oraz dotacja na realizację działań wodno-kanalizacyjnych w wysokości **12.785.191,49 zł**, których realizacja nastąpi w 2024 roku tj.

1. Rozbudowa Oczyszczalni Ścieków w Czarnem wraz z budową kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki z miejscowości Wyczechy dotacja 2.993.153,93 zł, podatek VAT zaplanowany na powyższą inwestycję oraz 2.500.000 zł środki z Polskiego Ładu, łącznie 6.842.280,11 zł, realizacja zadania zaplanowana w 2024 roku.

2. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, szczelnych zbiorników bezodpływowych i przydomowych przepompowni ścieków na terenach wiejskich z planowanych 60.000 zł, mieszkańcy wykorzystali dofinansowanie w kwocie 27.440 zł, natomiast kwota nie wykorzystana to 32.560 zł. Gmina Czarne również na powyższe działanie wzorem roku ubiegłego zaplanowała środki finansowe na kontynuację zadania.

3 Polski Ład Budowa małej obwodnicy Czarnego I etap - nie wykorzystano wkładu własnego w zaplanowanej kwocie 325 000,00 zł, wykorzystano 246.000 zł, kwotę 79.000 zł zaplanowano w 2024 roku. W realizacji powyższego zadania również nie wydatkowano kwoty 3.087.500 zł ze środków Polskiego Ładu.

4. Polski Ład II edycja - Budowa mostu na rzece Szczyrze wraz z drogą dojazdową do m. Prądy przedłużono realizację zadania w kwocie 1.898.468,87 zł i wobec powyższego wydatek zostanie poniesiony w 2024 roku.

5. Nie wykorzystano zaplanowanej kwoty 80.000 zł na realizację Polski Ład- Rozbudowa oczyszczalni ścieków w m. Czarne wraz z budową węzła osadowego na program funkcjonalno-użytkowy, którego realizację zaplanowano w 2024 roku.

6. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, szczelnych zbiorników bezodpływowych i przydomowych przepompowni ścieków na terenach miejskich z planowanych 20.000 zł, mieszkańcy wykorzystali dofinansowanie w kwocie 8.617,49 zł, natomiast kwota nie wykorzystana to 11.382,51 zł. Gmina Czarne również na powyższe działanie wzorem roku ubiegłego zaplanowała środki finansowe na kontynuację zadania.

7. Nie wykorzystano również kwoty 833.000 zł przeznaczonej na realizację następujących zadań z zakresu wydatków inwestycyjnych dotyczących obiektów zabytkowych będących w użytkowaniu jednostek budżetowych, ze względu na czynności przetargowe realizacja nastąpi w 2024 roku, w tym:

- 1) Polski Ład-Remont kościoła filialnego p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej w Raciniewie w kwocie 490.000 zł,
- 2) Budowa ogrodzenia i dojścia do Kościoła Parafialnego p.w. Chrystusa Króla w Krzemieniewie w kwocie 196.000 zł,
- 3) Remont i wykonanie prac konserwatorskich dzwonnicy przy Kościele filialnym p.w. Andrzeja Apostoła w Nadziejewie w kwocie 147.000 zł.

Pozostałe wydatki majątkowe Gminy Czarne w 2023 roku

1. Udzielenie przez Gminę Czarne dotacji celowych z budżetu na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych tj. budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, szczelnych zbiorników bezodpływowych i przydomowych przepompowni ścieków na terenach wiejskich dla mieszkańców Gminy Czarne. Przeznaczono plan w kwocie 60.000 zł, wydatkowano kwotę 27.440 zł, dofinansowano 5 przydomowych oczyszczalni dla pięciu gospodarstw domowych. W kolejnych latach Gmina Czarne będzie wydzielala środki finansowe na kontynuowanie przedsięwzięcia.

2. Wykonano Opracowanie Programu Funkcjonalno Użytkowego Rozbudowa Oczyszczalni Ścieków w Czarnem wraz z budową kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki z miejscowości Wyczechy w kwocie 34.400 zł.

3. Gmina Czarne w infrastrukturę transportu i łączności zainwestowała kwotę 2.228.685,41 zł, Fundusz Sołecki 52.846,10 zł.

4. Remont lokali i części wspólnych – zasób komunalny – 49.148,38 zł.

5. Zakup radiotelefonów 15.920 zł.

6. Prace rozbiórkowe 3.400,11 zł.

7. Ogrodzenie placu zabaw dz. 328/1 w m. Wronkowo - dostawa i montaż ogrodzenia w kwocie 22.860,57 zł.

8. Wykonanie wewnątrz osiedla „Ogrodowa” nasadzeń drzewek i krzewów na terenach zielonych w kwocie 19 826,50 zł.

9. Zagospodarowanie terenów zielonych przy ul. Aleja Zwycięzców działka nr 33 w Czarnem w kwocie 67.380,38 zł.

10. Zagospodarowanie terenu zielonego przed budynkiem ul. Kościuszki 38 w m. Czarne w kwocie 8.005,32 zł.

11. Sokole - Kraina Dobrej Zabawy w kwocie 10.000 zł.

12. Ze środków przeciwdziałania alkoholizmowi wykonano następujące zadania:

- 1) Doposażenie obiektów sportowych w Gminie Czarne - z tzw. małpek – 36.980 zł,
- 2) Zagospodarowanie placów zabaw polegające na wyposażeniu w sprzęt podnoszący jego atrakcyjność i ich zabezpieczenie w Gminie Czarne - z tzw. małpek - 16 883,13 zł.
- 3) Zakup i montaż urządzeń i wyposażenia w miejscach aktywnego wypoczynku w Gminie Czarne 11 747,88 zł,
- 4) Budowa placu zabaw w m. Wronkowo na działce gminnej nr 328/1 - dostawa i montaż ogrodzenia w kwocie 13.116,87 zł, łącznie wydatkowano kwotę 78.727,88 zł.

13. Polski Ład - Rozbudowa świetlicy wiejskiej w m. Kijno – wkład własny 75.873,86 zł.

14. Dotacja celowa dla Czarneńskiego Centrum Kultury przy realizacji zadania pn. Remont dachu i sali do działalności kulturalnej w Warneńskim Centrum Kultury w Czarnem w łącznej kwocie 92.074,05 zł, w tym:

- 1) wykonane prac rozbiórkowych w kwocie 33.000 zł,
- 2) sprawowanie nadzoru inwestorskiego w ramach zadania inwestycyjnego w kwocie 15.000 zł,
- 3) Remont dachu i sali do działalności kulturalnej - na wykonanie prac dodatkowych w kwocie 44.074,05 zł.

15. Udzielenie przez Gminę Czarne dotacji celowych z budżetu na dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych tj. budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, szczelnych zbiorników bezodpływowych i przydomowych przepompowni ścieków na terenach wiejskich dla mieszkańców Gminy Czarne. Przeznaczono plan w kwocie 20.000 zł, wydatkowano kwotę 8.617,49 zł, dofinansowano 2 przydomowych oczyszczalni dla dwóch gospodarstw domowych. W kolejnych latach Gmina Czarne będzie wydzielala środki finansowe na kontynuowanie przedsięwzięcia.

Z Funduszu Sołeckiego na wydatki majątkowe wydatkowano kwotę 183.607,24 zł między innymi na:

- 1) infrastrukturę drogową 52.846,10 zł – zakup oświetlenia, projekty drogi, wiata przystankowa;

- 2) doposażenia placów zabaw, ogrodzenia, zagospodarowanie działek i terenów przy świetlicach wiejskich, łącznie 130.761,14 zł.

Realizację wydatków inwestycyjnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela. Zestawienie wydatków inwestycyjnych oraz udział środków zewnętrznych w wydatkach majątkowych ogółem.

Kierunki wydatków	Wykonanie	Wykonanie z udziałem środków zewnętrznych w 2023 roku	Udział śr. zewnętrznych w wykonaniu w wydatkach majątkowych w perspektywie dwóch 2023 i 2024
Infrastruktura wodociągowa i sanitarna wsi	61 840,00	61 840,00	0
Transport i łączność	6 811 085,51	2 281 531,51	4 529 554,00
Gospodarka mieszkaniowa	49 148,38	49 148,38	0
Administracja publiczna	229 750,24	0	229 750,24
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	38 895,82	15 920,00	22 975,82
Oświata i wychowanie	1 513 013,95	3 400,11	1 509 613,84
Ochrona zdrowia	78 727,88	78 727,88	0
Pomoc społeczna	96 839,00	0	96 839,00
Gospodarka Komunalna i ochrona środowiska	249 980,27	229 980,27	20 000,00
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 630 038,18	205 419,04	1 424 619,14
Razem	10 759 319,23	2 925 967,19	7 833 352,04

Wydatki inwestycyjne w 2023 roku wykonano w wysokości **10.759.319,23 zł**, co stanowi **18,14 %** do wykonanych **wydatków ogółem** z dofinansowaniem zewnętrznym w kwocie **7.833.352,04 zł**, co stanowi **72,81 % wydatków inwestycyjnych**.

Jak potwierdzają powyższe informacje, działania gminy są bardzo skutecznie ukierunkowane i będą kontynuowane celem pozyskania jak największego udziału finansowania zewnętrznego zarówno działań bieżących jak i wydatków majątkowych.

4. PROMOCJA GMINY CZARNE W 2023 ROKU

Działania promocyjne w Gminie Czarne w roku 2023 były wielokierunkowe. Promocja wewnętrzna była skierowana do mieszkańców Gminy Czarne, jej celem było kształtowanie pozytywnego wizerunku gminy jako miejsca przyjaznego, o wielu walorach, w którym warto mieszkać i do którego warto wracać po zakończeniu nauki. Promocja zewnętrzna polegała na tym, by odbiorcami były głównie osoby odwiedzające gminę oraz osoby zainteresowane terenem gminy. Hasła promocyjne: "Gmina Czarne Tu zawsze jesteś u siebie Tu zawsze jesteś mile widziany" oraz "Moja ukochana Gmina Czarne". Pod takimi hasłami promowana była Gmina Czarne. W 2023 roku zakupiono roll-up przedstawiający walory przyrodnicze gminy Czarne.

Herb Gminy Czarne

Logo Gminy Czarne

Działania promocyjne mają za zadanie przygotowanie i przedstawienie oferty, jaką dysponuje Gmina Czarne dla poszczególnych grup docelowych. Najważniejszym źródłem promocji jest aktualna, rzetelna, łatwo dostępna informacja. Urząd Miasta i Gminy Czarne promował gminę poprzez:

- stronę internetową Miasta i Gminy Czarne: www.czarne.pl,
- media społecznościowe (facebook)
<https://www.facebook.com/Urząd-Miasta-i-Gminy-Czarne;>
<https://www.facebook.com/Samorządowy-Serwis-Miasta-i-Gminy-Czarne;>
- stronę internetową Biuletynu Informacji Publicznej;
- lokalne media;
- mapy turystyczne, foldery, geocaching, quest;
- tablice ogłoszeń przy budynku Urzędu Miasta i Gminy Czarne z bieżącymi komunikatami, słupy ogłoszeń oraz tablice ogłoszeń zlokalizowane w sołectwach Gminy Czarne.

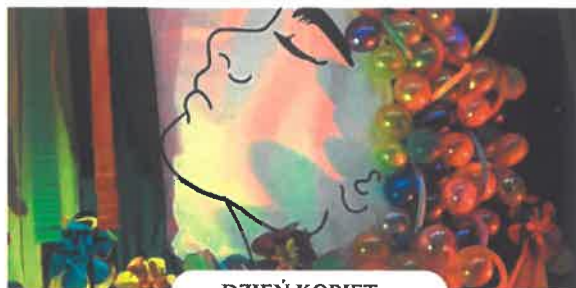
GMINA CZARNE
KALENDARZ WYDARZEŃ NA 2023 ROK

01 Kwiecień	VII Czarneński Kiermasz Wielkanocny
03 Maj	Obchody Święta Konstytucji 3 Maja, Święto Flagi
10 Czerwiec	Dni Gminy Czarne
08 lipiec	III Festiwal Pieśni i Piosenki Maryjnej w Bińczu
04 Sierpień	XXV Ogólnopolski Splyw Kajakowy „Z Husarią po Czernicy”
02 Wrzesień	Dożynki Gminne w Raciniewie
11 Listopad	Obchody Święta Niepodległości 11 Listopada
16 Grudzień	VIII Czarneński Jarmark Bożonarodzeniowy

Gmina Czarne co roku przystępuje do prac związanych z opracowaniem kalendarza wydarzeń. W kalendarzu na rok 2023 pojawiły się wydarzenia, które są bardzo ważne dla gminy i jej mieszkańców, sprzyjają integracji, wzmacnianiu więzi i podtrzymywaniu lokalnych tradycji.

Zdjęcia: Dzień Kobiet w Czarne

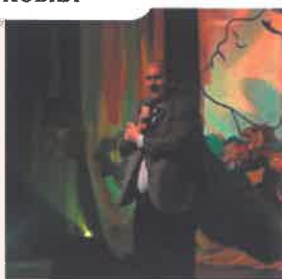

DZIEŃ KOBIET

Zdjęcia: Dzień Kobiet Wyczechy

DZIEŃ KOBIET WYCZECHY

Źródło: <https://www.facebook.com/UMiGCzarne/>

VII Czarneński Kiermasz Wielkanocny odbył się w dniu 1 kwietnia 2023 roku na Placu Wolności w Czarne. Było to wydarzenie jednodniowe, plenerowe pod Patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Czarne Pana Piotra Zabrockiego. Tradycyjnie na mieszkańców gminy Czarne czekał przepyszny żurek wielkanocny. Podczas Kiermaszu nie zabrakło atrakcji dla dzieci. Odbyły się warsztaty tworzenia palm wielkanocnych. Na mieszkańców czekało 30 stoisk z lokalnymi produktami spożywczymi i rękodzielniczymi oraz stoiska edukacyjne i promocyjne.

Podczas VII Czarneńskiego Kiermaszu Wielkanocnego odbył się konkurs dla Kół Gospodyń Wiejskich pn. „Wielkanocny Konkurs Kulinaryny”. Do udziału w konkursie zgłosiło

się 8 kół z terenu Gminy Czarne. Zadaniem uczestników było przygotowanie „Baby Wielkanocnej” oraz „Sałatki Jarzynowej” z produktów dostarczonych przez Organizatora. Produkty ufundował Bank Żywności w Chojnicach. Wyniki Konkursu ogłoszono podczas Kiermaszu. I miejsce zajęło Koło Gospodyń Wiejskich w Bińczu, II miejsce Koło Gospodyń Wiejskich w Sokolu, III miejsce Koło Gospodyń Wiejskich w Raciniewie, przyznano wyróżnienia dla KGW w Nadziejewie, Domisławiu, Sierpowie, Krzemieniewie, Biernatce. Celem konkursu było: kultywowanie i podtrzymywanie tradycji Świąt Wielkanocnych, prezentacja i promocja obyczajów, tradycji świątecznych, kultywowanie tradycji ponadnarodowych, regionalnych i lokalnych, wymiana doświadczeń kulinarnych pomiędzy uczestnikami.

Zdjęcia: Obchody Święta Konstytucji 3 Maja

Źródło: <https://www.facebook.com/UMiGCzarne/>

Zdjęcia: Dni Otwarte Funduszy Europejskich

Źródło: <https://www.facebook.com/UMiGCzarne/>

Zdjęcia: Dzień Dziecka

W dniu 1 czerwca w Czarnem zorganizowano Festyn Rodzinny w ramach zadania „Zapobiegaj! Nie Bądź Obojętny”. Podczas Festynu KGW w Sokolu promowało akcję „Bądź widoczny! Bądź Bezpieczny”, a KGW w Domisławiu „Nie daj się zrobić na ...”. Mieszkańcy gminy Czarne wzięli udział w prelekcji przygotowanej przez funkcjonariuszy policji Komendy Powiatowej Policji w Człuchowie. Na dzieci czekały bezpłatne materiały takie jak opaski odblaskowe, kamizelki, breloki, torby materiałowe, długopisy, notesy, torby, balony, edukacyjne karty pracy, popcorn, zdrowe przekąski, napoje. Stoisko cieszyło się dużym zainteresowaniem zarówno wśród najmłodszych jak i dorosłych. W dniach 11 czerwca i 18 czerwca odbyły się pikniki w Wyczechach i Krzemieniewie. Panie z KGW Wyczechy i w Krzemieniewie promowały akcję „Stop Cyberprzestępczości”. Na mieszkańców czekały również bezpłatne materiały. W ramach zadania zakupiono sprzęt. Partnerami projektu były: Komenda Powiatowa Policji w Człuchowie oraz Czarneńskie Centrum Kultury w Czarnem.

Zdjęcia: Dni Gminy Czarne

Źródło: <https://www.facebook.com/UMiGCzarne/>

8 lipca 2023 roku odbył się III Festiwal Pieśni i Piosenki Maryjnej. Festiwal organizowany jest na terenie Parku Historycznego w Bińczu przy grocie Matki Bożej z Lourdes. Jest to wydarzenie plenerowe. Festiwal przyciąga miłośników muzyki chóralnej i pieśni Maryjnych. Celem festiwalu jest propagowanie wartości kulturalno-etycznych. Umożliwienie wykonawcą zaprezentowanie postaw życia godnego i pełnego miłości dla drugiego człowieka. Twórczej konfrontacji oraz wymiany doświadczeń i nawiązywanie współpracy. Wydarzenie cieszy się z roku na rok coraz większym zainteresowaniem i na stałe wpisało się w kalendarz gminy Czarne. Festiwal to oddolna inicjatywa mieszkańców Bińcza.

Zdjęcia: III Festiwal Pieśni i Piosenki Maryjnej w Bińczu

III FESTIWAL PIEŚNI I PIOSENKI MARYJNEJ W BIŃCZU

Źródło: <https://www.facebook.com/UMiGCzarne/>

W dniach 4 do 6 sierpnia 2023 roku odbył się XXV Ogólnopolski Spływ Kajakowy „Z Husarią po Czernicy”. Spływ odbywa się co roku, a jego organizatorem jest Wojskowe Koło PTTK Husaria. Impreza ma na celu popularyzację turystyki kwalifikowalnej i aktywnego trybu życia. W trakcie spływu odbywają się różnego rodzaju konkursy takie jak: strzelanie z wiatróvky, rzut beretem, samolotem z papieru. Wydarzenie przyciąga całe rodziny, które pragną spędzić czas w pięknych zakątkach przyrody.

Zdjęcia: Hulanka Polsko Ukraińska

HULANKA POLSKO UKRAIŃSKA

Źródło: <https://www.facebook.com/UMiGCzarne/>

1 września 2023 roku odbył się konkurs pn. „Dożynkowa Zagroda” dla mieszkańców Raciniewa. I miejsce zajął pan Piotr Wojciechowski, II miejsce Regina Radomska, III Andrzej Rózek. Wyniki konkursu ogłoszono w dniu 2 września 2023 roku podczas Dożynek Gminnych w Raciniewie. Celem konkursu była poprawa wizerunku wsi, wyeksponowanie zagród na terenie Sołectwa Raciniewo, podniesienie stanu estetycznego wsi, kultywowanie, popularyzacja tradycji ludowych związanych z świętem plonów, aktywizacja i integracja społeczności lokalnej, zachęcenie mieszkańców do stworzenia dekoracji dożynkowych na posesjach, prezentacja bogactwa plonów, promocja polskiej wsi, rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań twórczością ludową.

Zdjęcia: Dożynki Gminne w Raciniewie

Źródło: <https://www.facebook.com/UMiGCzarne/>

2 września 2023 roku odbyły się Dożynki Gminne w Raciniewie. Patronat Honorowy objął Marszałek Województwa Pomorskiego Mieczysław Struk. Dożynki to wyjątkowe wydarzenie, które gromadzi mieszkańców gminy Czarne oraz zaproszonych gości. Samorząd Województwa Pomorskiego podczas dożynek reprezentował Wicemarszałek Województwa Pomorskiego Leszek Bona. Otwarcie imprezy poprzedziły barwne korowody oraz Msza święta dziękczynna. Po zakończonej Mszy świętej odbyły się konkurs kulinarny „Na słabość duszy i ciała cebula doskonała” oraz konkurs na najpiękniejszy wieniec dożynkowy. Mieszkańcom zapewniono moc atrakcji, poczęstunek, a gwiazdą wieczoru był Zespół Top Girls, który przyciągnął tłumy.

Podczas dożynek odbył się konkurs pn. „Uroczysty Wjazd Reprezentacji Sołeckich na Dożynki Gminne”. I miejsce zajęło Sołectwo Sokole, II miejsce Sołectwo Nadziejewo, III miejsce Sołectwo Biernatka. Wyniki konkursu ogłoszono podczas Dożynek Gminnych w Raciniewie. Celem konkursu była poprawa wizerunku wsi, promocja Sołectw znajdujących się na terenie Gminy Czarne, kultywowanie, popularyzacja tradycji ludowych związanych z obchodzeniem święta plonów, wieńczącym pomyślne zbiory, aktywizacja i integracja społeczności lokalnej, prezentacja bogactwa plonów, promocja dorobku kulturowego i przedsiębiorczości na polskiej wsi, rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań twórczością ludową.

Zdjęcia: Dożynki Gminne w Raciniewie

Zdjęcia: Dożynki Sołeckie w Nadziejewie

Źródło: <https://www.facebook.com/UMiGCzarne/>

Źródło: <https://www.facebook.com/UMiGCzarne/>

Zdjęcia: Biesiada Weselna w Bińczu i Dzień Seniora w Wyczechach

Źródło: <https://www.facebook.com/UMiGCzarne/>

Zdjęcia: Radosne Świątowanie Niepodległości w Gminie Czarne

Źródło: <https://www.facebook.com/UMiGCzarne/>

W roku 2023 Gmina Czarne Uroczyste obchody Narodowego Święta Niepodległości obchodziła pod nazwą „Radosne Świątowanie Niepodległości” w Gminie Czarne. W dniu 11 listopada 2023 roku na Placu Wolności w Czarnem odbył się uroczysty apel pamięci z udziałem kompani honorowej 52 Batalionu Remontowego Ziemi Człuchowskiej, pocztów sztandarowych, nastąpiło złożenie zniczy i wiązanek kwiatów pod obeliskiem Jana Pawła II. Po zakończonych uroczystościach tradycyjnie odbyła się Msza św. w intencji Ojczyzny w Kościele Świętego Józefa w Czarnem. Oprawę muzyczną wydarzenia zapewniła orkiestra dęta Ochotniczej Straży Pożarnej w Złotowie. Do Radosnego Świątowania w Gminie Czarne włączyły się placówki oświatowe z terenu Gminy Czarne przygotowując uroczyste Akademie, warsztaty kreatywne, gry patriotyczne, urządzając wystawy w szkołach. Czarneńskie Centrum Kultury przygotowało koncert z okazji Narodowego Święta Niepodległości. Biblioteka Publiczna w Czarnem i Filia Biblioteki w Wyczechach zorganizowały cykl tematycznych spotkań bibliotecznych. Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem przygotowało stoisko patriotyczne. Przedszkole gminne zorganizowało przegląd piosenki patriotycznej pn. „Wyśpiewane i radosne melodie dla Polski” wraz z odśpiewaniem hymnu. 04.11.2023 odbył się XLI Rajd Pieszy „Szlakami walk i Męczeństwa” dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Czarne.

Zdjęcia: Mikołajki i VII Czarneński Jarmark Bożonarodzeniowy

Źródło: <https://www.facebook.com/UMiGCzarne/>

VIII Czarneński Jarmark Bożonarodzeniowy odbył się w dniu 16 grudnia 2023 roku na Placu Wolności w Czarnem. Było to wydarzenie jednodniowe pod Patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Czarne Pana Piotra Zabrockiego. Tradycyjnie na mieszkańców gminy Czarne czekał przepyszny barszcz. Podczas Jarmarku dzieci i młodzież z terenu gminy Czarne zaprezentowały swoje talenty artystyczne podczas występów. Odbyły się warsztaty dla dzieci i ich rodziców. Na mieszkańców czekały stoiska z lokalnymi produktami spożywczymi i rękodzielniczymi oraz stoiska edukacyjne i promocyjne. Jarmark to gminna impreza wystawienniczo-handlowa mająca na celu promowanie wytwórców regionalnych i ich wyrobów. Podczas Jarmarku Gmina Czarne wystawiła stoisko promujące program „Czyste Powietrze” i informowała o prowadzeniu w Urzędzie Miasta i Gminy Czarne punktu informacyjnego w ramach gminnego programu. Na stoisku znalazły się bezpłatnie ulotki, kalendarze i materiały edukacyjne związane z tematyką czystego powietrza oraz słodkości dla mieszkańców i przybyłych gości.

Wydarzenia i promocja gminy

01.03.2023 Gminne Dni pamięci Żołnierzy Wyklętych. 04.03.2023 r. XLI zimowy bieg na orientację „Na wyzwolenie” PWO PTTK w Wałczu. 13.05.2023 r. II Turniej Karate KYOKUSHIN o Puchar Burmistrza Czarnego organizowany przez Klub Karate Kyokushin Czarne odbył się w Szkole Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. INKA w Czarnem

W roku 2023 na terenie gminy Czarne Polski Związek Wędkarski Koło w Czarnem zorganizowało Dzień Dziecka z Wędką dla dzieci z miejscowości Sokole, Kijno, Czarne, Nadziejewo, Wyczechy, Biernatka, Bińcze w dniu 3 czerwca na Stawie w Sokolu oraz dla dzieci z miejscowości Krzemieniewo, Sierpowo, Domisław, Prądy w dniu 18 czerwca 2023 roku na stawie w Krzemieniewie. 09 lipca 2023 odbyły się powiatowe zawody wędkarskie.

W dniu 10 czerwca odbył się XI Marszobiegi im. Hetmana Stanisława Koniecpolskiego na Sarniaku. Marszobieg organizowany jest z wykorzystaniem ścieżki edukacyjnej. Bieg rozpoczyna strzał armatni.

17 czerwca na stadionie Sportowym w Rzeczenicy odbyły się powiatowe zawody Sportowo-Pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych powiatu człuchowskiego.

Etap ogólnopolski III edycji „Konkursu dla Kół Gospodyń Wiejskich o Nagrodę Małżonki Prezydenta RP” odbył się 1 lipca 2023 roku w siedzibie Państwowego Zespołu Mazowsze w Otrębusach. Gminę Czarne, powiat człuchowski, województwo pomorskie reprezentowało Koło Gospodyń Wiejskich w Sokolu, które zakwalifikowało się do etapu ogólnopolskiego.

10 Lipca 2023 roku odbyło się Święto Gminy Rzeczenica, a w raz z nim „Bitwa Regionów”, konkurs kulinarny dla Kół Gospodyń Wiejskich z powiatu człuchowskiego. Udział z terenu Gminy Czarne wzięły Koło Gospodyń Wiejskich w Bińczu i Sokolu. Panie z KGW Bińcze „Nie tylko Kobotki” zajęły III miejsce w konkursie grillowania natomiast KGW w Sokolu zajęło I miejsce w Bitwie Regionów w etapie powiatowym i reprezentowało gminę Czarne podczas etapu wojewódzkiego w Swarzędzie.

Zdjęcie: Reprezentacja gminy Czarne podczas Bitwy Regionów – etap wojewódzki

Źródło: <https://www.facebook.com/SolcctwoSokole>

22 sierpnia odbyło się spotkanie poetycko-muzyczne w Świetlicy wiejskiej w Nadziejewie, w którym udział wzięły Kluby Seniora z Nadziejewa, Czarne, Wyczech, Bińcza, Krzemieniewa, Sokola oraz zaproszeni goście.

Zdjęcie: Gala wręczenia nagród w konkursie Piękna Wieś Pomorska 2023

Źródło: <https://www.facebook.com/UMiGCzarne/>

3 października 2023 roku w Gdańsku odbyła się Gala wręczenia nagród w Konkursie Piękna Wieś Pomorska. Samorząd Województwa Pomorskiego przyznał II miejsce w konkursie „Piękna Wieś Pomorska 2023” w kategorii „Wieś” sołectwu Nadziejewo w gminie Czarne.

Zdjęcia: Pomorskie Święto Plonów

DOŻYNKI WOJEWÓDZKIE SZEMUD

Zdjęcia: Dożynki Prezydenckie

DOŻYNKI PREZYDENCKIE

Źródło: <https://www.facebook.com/UMiGCzarne/>

Źródło: <https://www.facebook.com/SolectwoSokole>

Dożynki Województwa Pomorskiego w Szemudzie odbyły się w dniach 9-10 września 2023 roku. Podczas Dożynek odbył się konkurs wojewódzki na Wieniec Dożynkowy. Gminę Czarne reprezentowało podczas konkursu Sołectwo Nadziejewo, które podczas Pomorskiego

Święta Plonów dzięki paniom z KGW w Nadziejewie zdobyło wyróżnienie.

W dniach 24 - 25 września 2023 roku sołectwo Sokole reprezentowało gminę Czarne na Dożynkach Prezydenckich, na dziedzińcu Pałacu Prezydenckiego w Warszawie. W dniu 24 września ogłoszono wyniki III konkursu dla Kół Gospodyń Wiejskich o Nagrodę Małżonki Prezydenta RP. Koło Gospodyń Wiejskich w Sokolu zajęło I miejsce i zostało laureatem etapu ogólnopolskiego. Uhonorowanie przedstawicieli gminy Czarne nastąpiło w dniu Dożynek Prezydenckich. Podczas uroczystości panie odebrały czerwone korale i szpilę z rąk Pani prezydentowej Agaty Kornhauser –Dudy.

1.2. Współpraca

Współpraca z jednostkami zajmującymi się kulturą, sportem i oświatą na terenie Gminy oraz instytucjami zewnętrznymi:

- Promocja Gminy podczas imprez gminnych, powiatowych, wojewódzkich, ogólnopolskich;
- Współpraca z Lokalną Grupą Działania Ziemi Człuchowskiej – uczestnictwo we wspólnych projektach i wydarzeniach, praca nad projektem „Marka Lokalna”, „Komturia Natury”, udział w projekcie pn. „Sieć edukacyjnych gier terenowych i szlaków geocachingowych” o akronimie SEG TiSG, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 19.3 „Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania” Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
- Współpraca przy organizacji imprez, konkursów przeprowadzonych wspólnie z Czarneńskim Centrum Kultury oraz Biblioteką Powiatową w Czarnem;
- Współpraca z Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem;
- Pomoc dla Ukrainy w Gminie Czarne, zbiórka darów i środków finansowych;
- Współpraca z Kołami Gospodyń Wiejskich poprzez propagowanie i zachowanie obyczajów i kultury regionalnej; organizowanie konkursów poświęconych KGW;
- Współpraca z klubami sportowymi oraz placówkami oświatowymi przy organizowaniu imprez sportowych m.in. o puchar Burmistrza Miasta i Gminy Czarne;
- Współorganizowanie cyklicznych imprez w sołectwach.

1.3. Działania Turystyczne i rekreacyjne

Celem tych działań jest podniesienie atrakcyjności gminy. Wskazanie jej walorów

turystyczno- rekreacyjnych i historycznych. Gmina Czarne od wielu lat współpracuje z Lokalną Grupą Działania Ziemi Człuchowskiej w zakresie turystyki. W roku 2023 wdrożono sieć gier terenowych i geocaching na obszarze powiatu człuchowskiego. Międzynarodowa gra dla użytkowników odbiorników GPS zlokalizowana jest w kilku punktach na terenie gminy Czarne, są to miejscowości: Czarne, Sokole, Biernatka, Bińcze. Gra polega na znalezieniu przy pomocy telefonu ukrytego wcześniej w terenie pojemnika, nazywanego „geocache” i odnotowanie tego faktu na specjalnej stronie. Zabawa geocaching to świetny sposób na to, by poznać lepiej swoją okolicę, odkrywać ciekawe miejsca, spędzić czas wolny wśród pięknych okoliczności przyrody i zabytków Gminy Czarne.

Na terenie gminy Czarne od roku 2023 funkcjonuje gra terenowa– Quest „Z bajkową wizytą w Krainie Dobrej Zabawy. Informacje zamieszczone są na stronie gminy pod adresem: <https://czarne.pl/quest-gra-terenowa.html>. Ulotki w wersji papierowej dostępne są w Urzędzie Miasta i Gminy Czarne. Pod adresem strony: [https://questy.org.pl/quest/ z-bajkową-wizytą-w-krainie-dobrej-zabawy](https://questy.org.pl/quest/z-bajkową-wizytą-w-krainie-dobrej-zabawy) można pobrać ulotkę i wybrać się na wyprawę z Tygrysiem, który będzie Twoim przewodnikiem, przeniesiesz się do bajkowej krainy. Przypomnisz sobie utwory i lektury z dzieciństwa lub poznasz te całkiem nowe. Wyprawa rozpoczyna się przy świetlicy wiejskiej w miejscowości Sokole w gminie Czarne. W zakładce dla Turysty zamieszczono film promujący grę pod adresem:

<https://www.facebook.com/lgdziemczluchowskiej/videos/225508083742149/>.

Zrealizowane projekty

Zadanie „Zapobiegaj! Nie Bądź Obojętny:)” dotacja celowa w wysokości 20 000,00 zł w ramach I naboru wniosków na powierzenie realizacji zadań ze środków Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości (dalej: Fundusz Sprawiedliwości) w zakresie Przeciwdziałania przyczynom przestępczości dla jednostek sektora finansów publicznych na 2023r. Zadanie w 100% sfinansowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

W ramach zadania Gmina Czarne wspólnie z 4 Kołami Gospodyń Wiejskich zorganizowała 3 przedsięwzięcia, podczas których przeprowadzono kampanie informacyjne na temat przeciwdziałania przyczynom przestępczości, ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania zjawiskom cyberprzestępczości, oszustw i lichwy oraz promowania bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Koło Gospodyń Wiejskich w Sokolu przygotowało akcję pod hasłem „Bądź widoczny! Bądź bezpieczny:), Koło Gospodyń Wiejskich w Domisławiu

„Nie daj się zrobić na ...”. Koło Gospodyń Wiejskich Wyczechy i w Krzemieniewie zorganizowało spotkania na temat „STOP Cyberprzestępczości”. Działania kierowane były do lokalnej społeczności. W ramach zadania opracowano materiały edukacyjne dla dzieci, młodzieży, seniorów, zakupiono materiały niezbędne do przeprowadzenia akcji zakupiono sprzęt.

Zadanie „Sokole - Kraina Dobrej Zabawy” pozyskano 20 tys. zł. Wkład własny Gmina Czarne 10 tys. zł. Łączny koszt zadania wyniósł 30 tys. złotych.

Zadanie miało na celu aktywizację mieszkańców sołectwa Sokole, edukację społeczeństwa w zakresie planowania przestrzennego i ochrony środowiska. Sprzyjało wzmocnieniu więzi społecznych i poprawie przestrzeni publicznej zachowując lokalne dziedzictwo. Projekt lokalny przyczynił się do poprawy warunków życia i wypoczynku na terenie wiejskim. W ramach zadania powstały dwa kąciki „Apteka Literacka” i „Kącik Interaktywny”. Rozwinięto przestrzeń, gdzie Mieszkańcy Sokola wcześniej stworzyli plenerową czytelnię, półkę bookcrossingową w postaci „lodówki”, dając jej drugie życie i wypełniając ją książkami. Przestrzeń służy wymianie zgromadzonych przez mieszkańców zasobów książkowych. Wśród drzew zamontowano hamak, na którym mieszkańcy i odwiedzający nas goście mogą odpoczywać. Obok stanęła gra edukacyjna „Eko Memory” i ławeczka pod drzewem. W Kąciку Interaktywnym zamontowano tablicę magnetyczną z kulodromem. Wykonano nasadzenia.

Pozyskano grant w ramach projektu „Regionalne wsparcie rozwoju kompetencji kluczowych w pomorskich szkołach” w kwocie 716 100,00 zł, wnioskowana kwota 698 197,50 zł, wkład własny Gminy 17 902,50 zł. Zadanie realizowane ze środków Funduszy Europejskich dla Pomorza 2021-2027. Uchwała Nr 1335/498/23 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie powierzenia Grantów w ramach projektu „Regionalne wsparcie rozwoju kompetencji kluczowych w pomorskich szkołach”. (Zadanie przewidziane do realizacji w roku 2024/2025).

W 2023 roku gmina Czarne podpisała 2 umowy na udzielenie dofinansowania na realizację zadania w ramach programu Ministra Finansów pod nazwą „Lekcje o Finansach”. W ramach zadania „Pieniądze i waluty” pozyskano 16 566,00 zł, wkład własny Gminy Czarne 4 762,85 zł oraz pozyskano 5 584,00 zł, gdzie wkład własny gminy 3 578,32 zł. Zadania polegały na przygotowaniu i przeprowadzeniu zajęć lekcyjnych w szkołach o tematyce finansów oraz wycieczki edukacyjnej. W ramach projektu dzieci ze szkoły podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem odwiedziły Izbę Administracji Skarbowej w Gdańsku, Urząd Skarbowy w Gdańsku, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie,

Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie, Ministerstwo Edukacji i Nauki w Warszawie. Podpisano 2 umowy na udzielenie dofinansowania na realizację zadania w ramach programu Ministra Finansów pod nazwą „Lekcje o Finansach”. W ramach zadania „Finanse na 5 znam – egzamin z życia zdam” Szkoła Podstawowa w Wyczechach pozyskała 18 600,00 zł, wkład własny Gminy Czarne 5 150,00 zł oraz pozyskano środki na zadanie „Wesołe finanse” w kwocie 15 880,00 zł, gdzie wkład własny gminy 3 970,00 zł. Zadania polegały na przygotowaniu i przeprowadzeniu zajęć lekcyjnych w szkołach o tematyce finansów oraz dwu dniowych wycieczkach edukacyjnych. W ramach projektu dzieci ze szkoły podstawowej w Wyczechach odwiedziły Centrum Pieniądza NBP im. S. Skrzypka, Bank PKO „Rotunda”, Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie, Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN.

5. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ

W 2023 r. Rada Miejska w Czarnem odbyła 68 sesji na których podjęła ogółem 79 uchwał.

Zgodnie z art. 90 ustawy o samorządzie gminnym podjęte uchwały w terminie 7 dni zostały przedłożone do organu nadzoru tj. do Wojewody Pomorskiego oraz do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.

Uchwały będące prawem miejscowym zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Wszystkie uchwały zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy w Czarnem.

Przyjęto następujące uchwały:

- 1) 0007.1.2023 z dnia 13.01.2023 r. w sprawie zmian w budżecie gminy Czarne na 2023 rok
- 2) 0007.2.2023 z dnia 13.01.2023 r. w sprawie WPF Gminy Czarne na lata 2023-2034
- 3) 0007.3.2023 z dnia 13.01.2023 r. w sprawie określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży i uczniów oraz rodziców
- 4) 0007.4.2023 z dnia 17.02.2023 r. w sprawie zmian w budżecie gminy Czarne na 2023 rok
- 5) 0007.5.2023 z dnia 17.02.2023 r. w sprawie WPF Gminy Czarne na lata 2023-2034
- 6) 0007.6.2023 z dnia 17.02.2023 r. w sprawie uchwalenia Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla Gminy Czarne na rok 2023

- 7) 0007.7.2023 z dnia 17.02.202 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023
- 8) 0007.8.2023 z dnia 27.03.2023 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2023 r.,
- 9) 0007.9.2023 z dnia 27.03.2023 r. w sprawie wprowadzenia zmian w WPF Gminy Czarne na lata 2022-2034 ,
- 10) 0007.10.2023 z dnia 27.03.2023 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi organizacyjnej , finansowej i administracyjnej jednostkom organizacyjnym Gminy Czarne
- 11) 0007.11.2023 z dnia 27.03.2023 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Czarne w 2023 roku
- 12) 0007.12.2023 z dnia 27.03.2023 r. w sprawie określenia zasad obciążania nieruchomości stanowiących własność Gminy Czarne służebnościami gruntowymi oraz przesyłu
- 13) 0007.13.2023 z dnia 27.03.2023 r. w sprawie nadania nazwy ulicy w miejscowości Czarne
- 14) 0007.14.2023 z dnia 27.03.2023 r. w sprawie nadania nazwy ulicy w miejscowości Czarne
- 15) 0007.15.2023 z dnia 27.03.2023 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy Czarne za uczestnictwo w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu
- 16) 0007.16.2023 z dnia 27.03.2023 r. w sprawie przystąpienia Gminy Czarne do Rzeczenickiej Grupy Zakupowej Energii Elektrycznej
- 17) 0007.17.2023 z dnia 27.03.2023 r. w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości stanowiących własność Gminy Czarne oraz ich wydzierżawiania lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata
- 18) 0007.18.2023 z dnia 18.04.2023 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Czarne
- 19) 0007.19.2023 z dnia 18.04.2023 r. w sprawie zmian budżetu Gminy Czarne na 2023 r

- 20) 0007.20.2023 z dnia 18.04.2023 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarne na lata 2023-2034
- 21) 0007.21.2023 z dnia 18.04.2023 r. w sprawie wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2023-2026
- 22) 0007.22.2023 z dnia 27.04.2023 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i leśnego, opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od osób fizycznych w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso
- 23) 0007.23.2023 z dnia 22.06.2023r. w sprawie wotum zaufania dla Burmistrza Czarnego
- 24) 0007.24.2023 z dnia 22.06.2023 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Czarne za 2021 rok.
- 25) 0007.25.2023 z dnia 22.06.2023 r. w sprawie udzielenia Burmistrzowi Czarnego absolutorium z wykonania budżetu za 2022 rok
- 26) 0007.26.2023 z dnia 22.06.2023 r. w sprawie zmiany uchwały określającej wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznym przedszkolu.
- 27) 0007.27.2023 z dnia 22.06.2023 r. wymagań jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników przydomowych oczyszczalni ścieków oraz transportu nieczystości ciekłych na terenie gminy Czarne
- 28) 0007.28.2023 z dnia 22.06.2023 r. w sprawie upoważnienia Burmistrza Czarnego do zawarcia umowy ze Skarbem Państwa Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe Nadleśnictwo Czarne Człuchowskie na realizację zadania pn. :„Przebudowa drogi gminnej nr 232108G Sierpowo - Domyśl na odcinku 0,86 km”
- 29) 0007.29.2023 z dnia 23.06.2023 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2023 rok
- 30) 0007.30.2023 z dnia 22.06.2023 r. w sprawie zmian w WPF Gminy Czarne na lata 2023-2034
- 31) 0007.31.2023 z dnia 24.08.2023 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2023 rok
- 32) 0007.32.2023 z dnia 24.08.2023 r. w sprawie zmian w WPF Gminy Czarne na lata 2023-2034
- 33) 0007.33.2022 z dnia 18.09.2023 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2023 rok

- 34) 0007.34.2023 z dnia 28.09.2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Czarne
- 35) 0007.35.2023 z dnia 28.09.2023 r. w sprawie zmian w budżecie gminy Czarne na 2023 rok
- 36) 0007.36.2023 z dnia 28.09.2023 r. w sprawie zmian w WPF Gminy Czarne na lata 2023-2034
- 37) 0007.37.2023 z dnia 28.09.2023 r. w sprawie przyjęcia Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 w Gminie Czarne
- 38) 0007.38.2023 z dnia 28.09.2023 r. w sprawie przyjęcia do realizacji przez Gminę Czarne zadania w zakresie prowadzenia powiatowej biblioteki publicznej dla Powiatu Czulchowskiego
- 39) 0007.39.2023 z dnia 28.09.2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr 0007.37.2012 z dnia 3 października 2012 roku w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych oraz warunków i zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządcą jest Gmina Czarne
- 40) 0007.40.2023 z dnia 28.09.2023 r. w sprawie zaliczenia do kategorii dróg gminnych
- 41) 0007.41.2023 z dnia 28.09.2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu miasta Czarne i części obrębu geodezyjnego Nadziejewo
- 42) 0007.42.2022 z dnia 28.09.2023 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Czarne do roku 2032 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii
- 43) 000.43.2023 z dnia 28.09.2023 r. uchwały w sprawie rozpatrzenia skargi
- 44) 0007.44.2023 z dnia 12.10.2023 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia wysokości miesięcznej opłaty za pobyt i wyżywienie dziecka w Gminnym Żłobku w Czarnem
- 45) 0007.45.2023 z dnia 12.10.2023 r. w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości
- 46) 0007.46.2023 z dnia 12.10.2023 r. w sprawie wysokości stawek podatku od środków transportowych
- 47) 0007.47.2023 z dnia 12.10.2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania

- 48) 0007.48.2023 z dnia 12.10.2023 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Burmistrza Czarnego
- 49) 0007.49.2023 z dnia 12.10.2023 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2022r.
- 50) 0007.50.2023 r. z dnia 12.10.2023 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czarne na lata 2022-2034.
- 51) 0007.51.2023 z dnia 12.10.2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Czarne do Związku Gmin Pomorskich
- 52) 0007.52.2023 z dnia 24.10.2023 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2023 rok
- 53) 0007.53.2023 z dnia 24.10.2023 r. w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czarne na lata 2023-2034
- 54) 0007.54.2023 z dnia 24.10.2023 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia Programu Ośłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 w Gminie Czarne
- 55) 0007.55.2023 z dnia 30.11.2023 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustalenia wysokości miesięcznej opłaty za pobyt i wyżywienie dziecka w Gminnym Żłobku w Czarnem
- 56) 0007.56.2023 z dnia 30.11.2023 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta dla celów podatku rolnego
- 57) 0007.57.2023 z dnia 30.11.2023 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników ochotniczych straży pożarnych działających na terenie Gminy Czarne uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniu lub ćwiczeniach oraz kandydata uczestniczącego w szkoleniu na strażaka ratownika ochotniczych straży pożarnych działających na terenie Gminy Czarne
- 58) 0007.58.2023 z dnia 30.11.2023 r. sprawie zmiany uchwały w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Czarne w latach 2020 – 2024
- 59) 0007.59.2023 z dnia 30.11.2023 r. w sprawie zobowiązania Burmistrza Czarnego do indywidualnego określania szczegółowych warunków sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych
- 60) 0007.60.2023 z dnia 30.11.2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr 0007.76.2022 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od

- właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- 61) 0007.61.2023 z dnia 30.11.2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Czarne 2023+
- 62) 0007.62.2023 z dnia 30.11.2023 r. w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Gminy Czarne z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024
- 63) 0007.63.2023 z dnia 30.11.2023 r. w sprawie ustanowienia programu osłonowego Gminy Czarne „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028
- 64) 0007.64.2023 z dnia 30.11.2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania nieodpłatnie pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz określenia zasad zwrotu wydatków poniesionych na pomoc w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028
- 65) 0007.65.2023 z dnia 30.11.2023 r. w sprawie ustalenia planu potrzeb w zakresie prac społecznie użytecznych
- 66) 0007.66.2023 z dnia 30.11.2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru farmy wiatrowej w gminie Czarne
- 67) 0007.67.2023 z dnia 30.11.2023 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2023 rok
- 68) 0007.68.2023 z dnia 30.11.2023 r. w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Czarne na lata 2023-2034
- 69) 000.69.2023 z dnia 21.12.2023 r. w sprawie ustalenia wykazu wydatków budżetu Gminy Czarne, które w roku 2023 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego
- 70) 000.70.2023 z dnia 21.12.2023r. w sprawie zmian w budżecie Gminy Czarne na 2023 rok
- 71) 000.71.2023 z dnia 21.12.2023 r. w sprawie zmiany WPF Gminy Czarne na lata 2023-2034,
- 72) 0007.72.2023 z dnia 21 .12.2023 r. w sprawie WPF Gminy Czarne na lata 2024- 2035,
- 73) 0007.73.2023 z dnia 21.12.2023 r. w sprawie w uchwalenia budżetu Gminy Czarne na 2024 rok
- 74) 0007.74.2023 z dnia 21 .12.2023 r. w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego

- 75) 0007.75.2023 z dnia 21 .12.2023 r. w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia - Klub „Senior+” w Kijnie
- 76) 0007.76.2023 z dnia 21.12.2023 r. w sprawie ustalenia zasad uczestnictwa oraz zasad ponoszenia odpłatności za pobyt uczestników w Klubie „Senior+” w Kijnie
- 77) 0007.77.2023 z dnia 21 .12.2023 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie ustanowienia programu osłonowego Gminy Czarne „Posilek w szkole i w domu” na lata 2024-2028
- 78) 0007.78.2023 z dnia 21.12.2023 r. w sprawie ustalenia zasad przyznawania i wysokości diet oraz zwrotu kosztów podróży służbowych radnym Gminy Czarne
- 79) 0007.79.2023 z dnia 21 .12.2023 r. w sprawie ustalenia zasad i wysokości przyznawania diet dla sołtysów oraz przewodniczących zarządów osiedli

6. INFORMACJA O REALIZACJI PROGRAMÓW I STRATEGII

6.1. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Czarne na lata 2016-2023

Najważniejszym, wyjściowym elementem Strategii jest w niej misja rozwoju gminy, która określa kierunki rozwoju w perspektywie kilkunastu lat. Określa ona w pewnym stopniu także priorytety działań samorządu w kontekście zapewnienia jego konkurencyjności oraz osiągnięcia oczekiwanego stanu. Sformułowanie misji jest przyjęciem zwięzłej sentencji, która w sposób syntetyczny ujmuje główne kierunki działań samorządu, zwracając jednocześnie uwagę na jego priorytety.

Gmina Czarne w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Czarne na lata 2016-2022 wyznaczyła **wizję, w której gmina jest otwarta na rozwój przedsiębiorczości i inwestycji przyjaznych środowisku naturalnemu oraz aktywnym ośrodkiem zamieszkania i aktywnego wypoczynku.**

W oparciu o przyjętą wizję gminy Czarne, została sformułowana misja gminy o następującym brzmieniu:

„Gmina Czarne, mobilizując potencjał mieszkańców, będzie stymulować rozwój przedsiębiorczości, przyciągać zewnętrznych inwestorów, i doskonalić infrastrukturę techniczną. Poprzez aktywne systematyczne działania informacyjne, inwestycyjne i promocyjne będzie sprzyjać rozwojowi turystyki i kultury oraz budować silną i rozpoznawalną markę własną”.

Strategia realizowana jest przez:

- podejmowanie inwestycji infrastrukturalnych – szczególnie w zakresie infrastruktury drogowej oraz przygotowania terenów inwestycyjnych,
- rozwój infrastruktury społecznej,
- inwestycje w rozwój bazy turystycznej i kulturalnej.

Rozwój infrastruktury społecznej jest celem strategicznym ujętym w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Czarne na lata 2016 - 2022. Rozwój ekonomiczny każdorazowo musi być ściśle powiązany z rozwojem infrastruktury społecznej. O ile zadania infrastrukturalne prowadzone są przez samorządy od lat (rozbudowa bazy materialnej), to działania podejmowane w tzw. sferze miękkiej są często pomijane i traktowane jako „drugoplanowe”. Społeczności lokalne

(w tym społeczność czarneńska) są złożonymi organizmami, które reagują zarówno na różnorakie czynniki zewnętrzne, jak i wewnętrzne. Zrównoważony rozwój w sferze społecznej musi nieść za sobą działania stymulujące lokalną społeczność (rozwój trzeciego sektora, różnorodne przekazywanie części zadań stowarzyszeniom itp.), ale musi także eliminować lokalne zagrożenia objawiające się degradacją pewnych przestrzeni społecznych. Działania zawarte w tym celu strategicznym mają przyczynić się do likwidacji zagrożeń dla lokalnej społeczności oraz do pobudzania jej aktywności i zaangażowania.

Kreowanie aktywnych, prospołecznych zachowań mieszkańców z myślą o podnoszeniu poziomu identyfikacji z obszarem gminy, to następny ważny cel szczegółowy, ujęty jest w Strategii, który Gmina Czarne realizowała w 2022 roku. Bierność, apatia i marazm, to niezwykle częsta charakterystyka postaw mieszkańców małych społeczności. Zachowania tego sprawiają, że znacząco spada atrakcyjność miejsca, jawi się ono jako mało interesujące i nieatrakcyjne. Tego typu postawy często utrudniają także realizację wielu przedsięwzięć, których beneficjentami jest cała społeczność lokalna. Praca nad procesem zmiany zachodzącej w świadomości społecznej niesie za sobą wiele potencjalnych pozytywnych efektów. Działania kreujące aktywne, prospołeczne zachowania i postawy pozwolą na powstanie trwałych podstaw silnego systemu identyfikacji z miejscem zmian w sferze tożsamości lokalnej. Działania prospołeczne wzmacniają także funkcjonowanie sektora pozarządowego. Efektywne i sprawnie funkcjonujące społeczeństwo obywatelskie na terenie gminy może stać się platformą współpracy z sektorem biznesu oraz otoczeniem gminy.

W związku z trwającym do 15.05.2022 r. (od marca 2020 r.) stanem epidemii, niektóre zadania zrealizowano częściowo lub konieczne było wstrzymanie ich realizacji.

Uchwałą Rady Miejskiej nr 0007.42.2023 w Czarnem z dnia 28 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Czarne do roku 2032 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii gmina przystąpiła do opracowania dokumentu strategii na kolejne lata. Do czasu przyjęcia nowego dokumentu zachowują aktualność zapisy obecnej strategii

6.2. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej na lata 2015-2023

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Czarne opracowany został w 2015 roku i przyjęty uchwałą nr 0007.56.2016 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 7 października 2016 r.. Uzyskano pozytywne opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku. Opracowany plan został pozytywnie zweryfikowany przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku z perspektywą obowiązywania do roku 2023. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Czarne (PGN) jest dokumentem strategicznym, który wyznacza kierunki dla miasta i gminy w zakresie działań w takich obszarach jak: transport prywatny, publiczny transport niskoemisyjny, oświetlenie uliczne, budownictwo publiczne, zwiększenie efektywności energetycznej oraz ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Dokument oraz wyznaczone w nim cele, a także działania do realizacji obejmują teren należący administracyjnie i funkcjonalnie do miasta i gminy Czarne. W ujęciu lokalnym zadaniem PGN jest uporządkowanie i organizacja działań podejmowanych przez gminę sprzyjających obniżeniu emisji zanieczyszczeń, dokonanie oceny stanu sytuacji w gminie w zakresie emisji gazów cieplarnianych, wraz ze wskazaniem tendencji rozwojowych oraz dobór działań, które

mogą zostać podjęte w przyszłości. Celem Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Czarne jest przedstawienie zakresu działań możliwych do realizacji w związku z ograniczeniem zużycia energii finalnej we wszystkich sektorach na terenie miasta i gminy, a co za tym idzie z redukcją emisji gazów cieplarnianych, w tym CO₂. Osiągnięcie tego celu bezpośrednio wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców. Cel główny będzie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

- redukcję emisji gazów cieplarnianych,
- redukcję zużycia energii finalnej,
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- edukację społeczną i promowanie zachowań proekologicznych wśród mieszkańców Gminy,
- zmiany sposobu ogrzewania na proekologiczny.

6.3. Opieka nad zabytkami

Opieka nad zabytkami związana jest z problematyką ochrony dziedzictwa kulturowego miasta. Gmina Czarne jest na etapie opracowywania aktualnego Programu Opieki Nad Zabytkami Miasta i Gminy Czarne uwzględniającego pojawiające się nowe uwarunkowania prawne i administracyjne, zmieniające się warunki społeczne, gospodarcze i kulturowe, nowe kryteria oceny oraz aktualny stan zachowania zasobu. Wskazane w programie działania są ukierunkowane na poprawę stanu zabytków, ich rewaloryzację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców i turystów.

Zabytki objęte prawnymi formami ochrony

Zgodnie z art. 7 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. formami ochrony zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Na obszarze gminy Czarne funkcjonują jedynie dwie z ww. form, jest to wpis do rejestru zabytków oraz ustalenia ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Zabytki nieruchome i ruchome wpisane do rejestru zabytków

Na terenie gminy Czarne znajduje się 13 zabytków nieruchomych oraz 32 zabytki ruchome, wpisane do rejestru zabytków, w tym 3 stanowiska archeologiczne. Są to jedne z najcenniejszych elementów krajobrazu kulturowego na terenie miasta i gminy. Obiekty te objęte są wszelkimi rygorami prawnymi wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim – rygorami ochrony konserwatorskiej, wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wszelkie działania podejmowane przy tego typu obiektach wymagają pisemnego pozwolenia właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

6.4. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czarne na lata 2021-2025.

W przyjętej strategii określone zostały kierunki działań zmierzających do łagodzenia skutków dominujących problemów społecznych. W dokumencie opisano cztery cele strategiczne:

- Kompleksowe wpieranie rodzin i dzieci w gminie Czarne,
- Stworzenie spójnego systemu wsparcia osób niepełnosprawnych i seniorów,
- Profilaktyka uzależnień i promocja zdrowego stylu życia,
- Przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zjawisku wykluczenia społecznego.

Powyższe cele w 2023 r. realizowano poprzez wykonywanie działań wyżej opisanych, jak również poprzez realizowanie różnych programów.

6.5. Program „Opieka 75 +”

Gmina Czarne przystąpiła do Programu „Opieka 75+”, którego strategicznym celem jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób samotnych, starszych w wieku 75 lat i więcej. Koszt jednej godziny usług wynosi 23 zł (wynikający z Uchwały Rady Miejskiej w Czarnem), natomiast odpłatność za usługi uzależniona jest od wysokości posiadanych dochodów i może stanowić 3,48%, 6,96%, 10,43%, 17,40% lub 34,80% ustalonego kosztu. Usługami opiekuńczymi objętych było 67 osób, w tym 31 osób w ramach programu „Opieka 75+” (20 osób zamieszkujących miasto Czarne, natomiast 11 osób z terenów wiejskich). Średnia liczba godzin przyznanych decyzją miesięcznie na osobę to 42 godziny.

W obliczu obecnej sytuacji demograficznej naszej gminy, gdy proces starzenia się społeczeństwa zachodzi bardzo szybko, zwiększa się liczba osób wymagających wsparcia i pomocy w codziennym życiu. Dzięki realizacji Programu 75+ gmina Czarne mogła zwiększyć dostępność do usług opiekuńczych. W 2023 roku w ramach programu przyznano usługi opiekuńcze 14 nowym osobom w wieku 75 lat i więcej oraz kontynuowano pomoc w formie usług opiekuńczych dla 17 osób, które miały przyznane usługi w latach poprzednich. Łącznie w 2023 roku zrealizowano 6 304 godziny usług opiekuńczych przyznanych decyzją osobom objętym tym programem.

Liczba osób wymagających czy też wyrażających wolę skorzystania z usług opiekuńczych stale rośnie, a główną grupą jej beneficjentów są właśnie osoby w wieku 75 lat i więcej, często mieszkające samotnie i potrzebujące pomocy w codziennym funkcjonowaniu. Całkowity koszt realizacji Programu „Opieka 75+” w 2023 roku wyniósł 144.992,00 zł, z tego 86.995,20 zł to kwota otrzymanej dotacji z budżetu państwa.

6.6. Program „Posiłek w szkole i w domu”

Gmina Czarne realizuje program pomocy mieszkańcom w zakresie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, w szczególności samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych. Program przewiduje

wsparcie finansowe gmin w udzieleniu pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

Ponadto na podstawie Uchwały Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 - w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko nie spełnia wymagań, o których mowa powyżej, a wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. Przyznanie takiej pomocy odbywa się, bez wydania decyzji administracyjnej przyznającej posiłek oraz bez przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego. Liczba dzieci, które w 2023 r. zostały objęte ww. pomocą wyniosła 23, natomiast koszt wydanych posiłków wyniósł 10.685 zł (w tym środki własne gminy – 2.137 zł).

Tabela. Rządowy program "Posiłek w szkole i w domu" realizowany w 2023 roku - na podstawie decyzji administracyjnych

Wyszczególnienie	Ogółem	w tym na wsi	w tym:			
			dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej i uczniowie do czasu ukończenia szkoły		pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	
			Ogółem	w tym na wsi	Ogółem	w tym na wsi
Rzeczywista liczba osób objętych programem	408	193	183	86	225	107
W tym liczba osób korzystających z posiłku	91	39	91	39	0	0
Liczba osób, którym dowieziono posiłek	29	29	29	29	0	0
Liczba osób korzystających z zasiłku celowego	402	190	177	83	225	107
KOSZT PROGRAMU-ogółem w tym:	392 196 zł					
Dotacja	311 563 zł					
Środki własne gminy w tym:	80 633 zł					
koszt dowozu posiłków	2 742 zł					

6.7. Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023

Gmina Czarne w 2023 przystąpiła do Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2023, który był kierowany do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności. Za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem, przyznano pomoc dla członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponowały czasem, który mogli przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. W 2023 r. w ramach ww. programu świadczone usługi 8 osobom, sprawującym opiekę nad niepełnosprawnymi członkami rodziny. Łączna liczba godzin usług wyniosła 1 864. Koszt realizacji programu wyniósł 61.958,52 zł i został w 100% finansowany z budżetu państwa.

6.8. Program Wspierania Rodziny w Gminie Czarne na lata 2022-2025

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2025 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jest strategicznym dokumentem, którego głównym celem jest wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

- Diagnozę środowiska rodzinnego;
- Zapewnienie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny;
- Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym, aby mogły pełnić właściwie funkcje opiekuńczo-wychowawcze;
- Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej;
- Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących.

Łączny koszt realizacji ww. programu w 2023 roku wyniosły 566.827,86 zł.

6.9. Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Głównym celem programu jest stworzenie jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych bądź uwikłanych w zjawisko przemocy. Poniesiony koszt w 2023 roku wyniósł 585,00 zł.

6.10. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla Gminy Czarne.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla Gminy Czarne na rok 2023, określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz NSP. Sposoby realizacji zadań zawartych w programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań. Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w gminie, opiera się na systemowym i konsekwentnym wdrażaniu

programów terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Bardzo ważne w planowaniu i realizacji działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych jest dokładne rozpoznawanie problemów na terenie miasta i gminy, zachowań związanych z konsumpcją napojów alkoholowych, struktury spożycia oraz zaburzeń życia społecznego i rodzinnego wywołanego uzależnieniem.

Na dzień 1 stycznia 2023 roku 20 podmiotów posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych, a na dzień 31 grudnia 2023 r. – 17 podmiotów. Z pozwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych do budżetu Gminy Czarne w 2023 r. wpłynęło 223.346,80 zł.

W 2023 r. w ramach Program profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla Gminy Czarne na rok 2023 sfinansowane zostały min. następujące zadania:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz osób zagrożonych uzależnieniem, oraz udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie – **52 781,84 zł;**
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych – **30 584,92 zł;**
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii **114 989,83 zł;**
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego **0,00 zł.**

Ponadto w 2023 roku udzielono pomocy społecznej w formie świadczeń pieniężnych (zasiłki okresowe, celowe, stałe) osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym na kwotę 181.979,05 zł (31 rodzin, 50 osób w tych rodzinach).

6.11. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Gmina Czarne w 2023 przystąpiła do Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” - edycja 2023, który ma na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych.

Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, w szczególności poprzez umożliwienie im jak najbardziej niezależnego życia;
- zapewnienia osobom niepełnosprawnym wsparcia oraz pomocy adekwatnej do potrzeb;
- umożliwienia zaangażowania osób niepełnosprawnych w wydarzenia społeczne, kulturalne, rozrywkowe lub sportowe itp.;

Zadanie usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, jest formą ogólnodostępnego wsparcia skierowaną do:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji;
- osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności: o stopniu znacznym lub o stopniu umiarkowanym lub traktowane na równi do wymienionych zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1429 z późn. zm.).

W 2023 r. w ramach ww. programu świadczone usługi asystenta osobistego dla 76 osób. Łączna liczba godzin usług wyniosła 29 396,5. Koszt realizacji programu wyniósł 1.139.131,42 zł i został w 100% finansowany budżetu państwa.

6.12. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnej przy współpracy z Bankiem Żywności w Chojnicach realizował program, którego celem jest udzielenie wsparcia osobom potrzebującym poprzez udostępnienie pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków.

Łączna ilość otrzymanej żywności w 2023 roku, w ramach POPŻ wynosiła 5,6 tony oraz żywność otrzymana z innych źródeł niż POPŻ wynosiła ponad 18 ton. Wsparciem objęto 470 osób zamieszkujących miasto i gminę Czarne.

Tabela. Ilość żywności pozyskanej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa

Ogółem pozyskana żywność z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa	5,6000 ton
Liczba przekazanych paczek żywnościowych (szt.)	935 szt.
Ilość żywności pozyskanej ze źródeł innych niż POPŻ w 2023 roku	18,88019 ton

7. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

7.1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Polityka planistyczna miasta i gminy Czarne oparta jest o studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, który jest dokumentem planistycznym określającym politykę rozwoju przestrzennego miasta i gminy. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, nie oznacza to, że nie posiada ono żadnej funkcji prawnej. Ustalenia Studium mają charakter „aktu wewnętrznego”, który obowiązuje samorząd gminy i jednostki podległe

gminie do prowadzenia działań zgodnie z przyjętym dokumentem. Miejscowe plany sporządzane po uchwaleniu tego dokumentu winny być zgodne z zapisami Studium.

Podstawowy zarys i kierunki zagospodarowania terenu miasta i gminy wyznacza studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Jest to dokument planistyczny o charakterze ogólnym, obejmujący obszar całego miasta i gminy. Istotą studium jest określenie polityki przestrzennej gminy i lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Opracowanie studium należy do zadań własnych gminy, organem odpowiedzialnym za jego sporządzenie jest Burmistrz, uchwała je natomiast Rada Miejska w Czarnem.

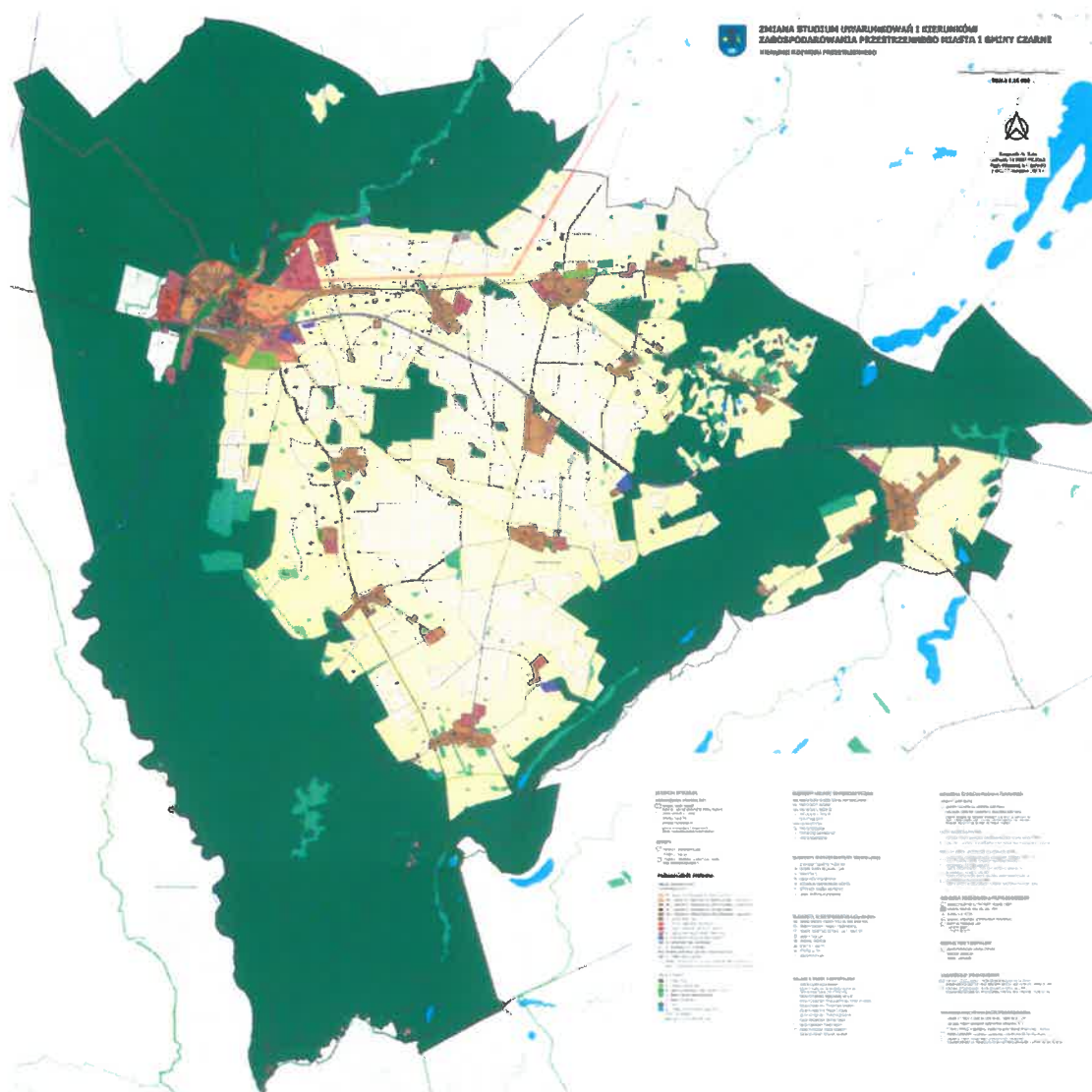
Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Czarne zostało uchwalone Uchwałą Nr XLVII/297/10 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 27 października 2010 roku, zmienione Uchwałą Nr 0007.49.2013 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 24 października 2013 r. następnie zmienione Uchwałą Nr 0007.18.2023 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 27 kwietnia 2023 roku.

Obszar gminy o powierzchni 23421 ha stanowią w około 55% grunty leśne, w ponad 37 % grunty rolne, wody ponad 0,3%, nieużytki ok. 2%, a tereny zurbanizowane łącznie ok. 5,5%.

Miasto i gmina Czarne zlokalizowana jest w południowo-zachodniej części Powiatu Człuchowskiego, na skraju województwa pomorskiego, w regionie Słupskim, na styku mezoregionów Pojezierza Krajeńskiego, Doliny Gwdy i Równiny Charzykowskiej. W skład powiatu Człuchowskiego wchodzi jeszcze pięć gmin (Debrzno, Człuchów, Koczała, Przechlewo, Rzeczenica) oraz miasto Człuchów.

Gmina Czarne podzielona jest na 10 obrębów geodezyjnych: Czarne (obwód wiejski i miasto), Biernatka, Bińcze, Domisław, Krzemieniewo, Wyczechy-Łoża, Nadziejewo, Raciniewo, Sierpowo, Sokole.

Rysunek. Granice opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czarne

7.2. Miejsce plany zagospodarowania przestrzennego

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego stanowią podstawę planowania przestrzennego w gminie. Przyjmowane są w formie uchwały, która składa się z dwóch części: tekstowej i rysunkowej. Forma tekstowa jest dokładnym opisem planu, w którym określa się przeznaczenie konkretnego terenu, warunki jego zagospodarowania, rodzaj zabudowy i rozmieszczenie inwestycji celu publicznego. Forma rysunkowa zwana też graficzną postacią planu, jest odzwierciedleniem rzeczywistego układu ulic i zabudowy oraz planów ich zagospodarowania wraz ze szczegółową legendą.

Na terenie miasta i gminy Czarne sukcesywnie sporządzane i uchwalane były miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego – akty prawa miejscowego, określające przeznaczenie terenu i warunki jego zagospodarowania, które są jednym z podstawowych narzędzi polityki przestrzennej gminy. W dokumentach tych, w oparciu o zasadę zrównoważonego rozwoju, wskazuje się możliwe kierunki zagospodarowania poszczególnych obszarów miasta i gminy.

Na terenie miejskim obowiązują 3 miejscowe plany, tj.:

- 1) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części obrębu miasta Czarne i części obrębu geodezyjnego Nadziejewo, przyjęty uchwałą Nr XLVIII/301/10 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 08 listopada 2010 roku i ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 106, poz. 2149 z dnia 30 sierpnia 2011 r. Obręb Czarne – część miejska (teren zabudowany lub przeznaczony pod zainwestowanie) zajmuje powierzchnię około 670 ha, z czego grunty rolne zajmują powierzchnię 49,40%, wody powierzchniowe 1,1%, drogi 4,94%, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej łącznie 9,32%, usługowej 1,1%, produkcyjnej 3%, tereny infrastruktury technicznej 0,9%, cmentarze 0,46%, obiekty oświaty, sportu i rekreacji 0,95%, ogrody działkowe 3,28%, zieleń urządzonej 0,44%, tereny kolejowe 1,80%, zakład karny 2,47%, lasy 20,66%.
- 2) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu miasta Czarne i części obrębu geodezyjnego Nadziejewo zatwierdzona Uchwałą Nr 0007.36.2018 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 27 czerwca 2018 roku ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego poz. 3118 z dnia 1 sierpnia 2018 r. Obszar opracowania planu składa się z 25 części o łącznej powierzchni wynoszącej ok. 72,47 ha. Tereny te rozrzucone są w granicach administracyjnych miasta i zlokalizowane są głównie w jego części centralnej i północnej.
- 3) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla działek położonych w mieście Czarne pomiędzy rzeką Czernicą i ul. Ogrodową zatwierdzony uchwałą Nr 0007.29.2017 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 10 maja 2017 r. ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego poz. 2192 z dnia 7 czerwca 2017 r. Obszar opracowania planu o powierzchni ok. 2,35 ha.

Na terenie wiejskim obowiązują 11 miejscowych planów, tj.:

- 1) Uchwała Nr XXXV/186/1998 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 30 marca 1998 r. w sprawie zmiany planu zagospodarowania przestrzennego – Wieś Sierpowo. Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego Nr 42 poz. 174 z dnia 4 maja 1999 r.
- 2) Uchwała NR 0007.10.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru we wsi Bińcze, gmina Czarne. Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1306 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 3) Uchwała NR 0007.11.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki nr 194/39 w obrębie geodezyjnym Sokole, gmina Czarne. Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1307 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 4) Uchwała NR 0007.12.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki nr 100/1 w obrębie geodezyjnym Biernatka, gmina Czarne. Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1308 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 5) Uchwała NR 0007.13.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla

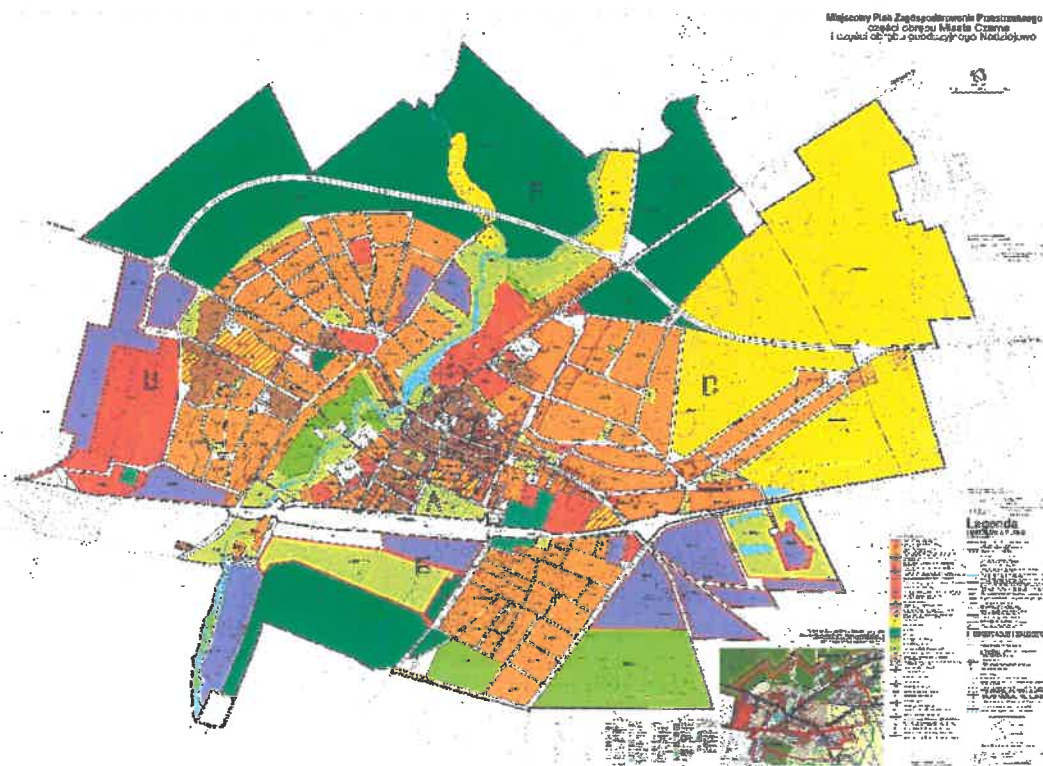
- obszaru działki nr 357/15 w obrębie geodezyjnym Bińcze, gmina Czarne.
Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1309 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 6) Uchwała NR 0007.14.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki nr 90/3 w obrębie geodezyjnym Raciniewo, gmina Czarne.
Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1310 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 7) Uchwała NR 0007.15.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki nr 31/6 w obrębie geodezyjnym Domisław, gmina Czarne.
Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1311 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 8) Uchwała NR 0007.16.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki nr 94/11 w obrębie geodezyjnym Biernatka, gmina Czarne.
Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1312 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 9) Uchwała NR 0007.17.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki nr 189/12 w obrębie geodezyjnym Krzemieniewo, gmina Czarne.
Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1313 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 10) Uchwała NR 0007.18.2014 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru działki nr 115/4 w obrębie geodezyjnym Bińcze, gmina Czarne.
Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 1314 z dnia 2 kwietnia 2014 r.
- 11) Uchwała NR 0007.7.2015 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów obejmujących część obrębów geodezyjnych Domisław, Nadziejewo, Raciniewo i Wyczechy, gmina Czarne.
Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego poz. 602 z dnia 02 marca 2015 r.

Przy braku planu miejscowego, określenie sposobu zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następuje w drodze decyzji administracyjnej: o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu oraz o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Burmistrz Czarnego wydał w 2023 roku:

- decyzji o warunkach zabudowy: 28 szt.
- decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego: 6 szt.
- wypisów i wyrysów oraz zaświadczeń: 235 szt.
-

Rysunek. Granice opracowania miasta Czarne i część obrębu Nadziejewo objętych miejscowym planem zagospodarowania i jego zmian

8. GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA ŚRODOWISKA

8.1. Gospodarowanie odpadami

Dnia 9 grudnia 2008 r. Gmina Czarne dołączyła do porozumienia międzygminnego, którego przedmiotem było powierzenie realizacji zadania publicznego dotyczącego osiągnięcia celów polityki ekologicznej państwa oraz organizowanie i nadzór nad funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami. W skutek podpisanego porozumienia powstała spółka Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór Sp. z o.o., do którego dostarczane są odpady komunalne z gminy Czarne.

Na terenie gminy Czarne działa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych zlokalizowany w Nadziejewie na terenie dawnego zamkniętego składowiska odpadów. Do obsługi PSZOK-u zatrudniony jest jeden pracownik. PSZOK otwarty jest codziennie od godziny 9:00 do 17:00 i w sobotę w godzinach od 9:00 do 13:00. Do PSZOK-u mieszkańcy mogą dostarczać odpady komunalne według następujących frakcji: papier i tektura, tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych, metale, opakowania z metali oraz opakowania wielomateriałowe, szkło oraz opakowania ze szkła, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony, popioły.

Od 01 stycznia 2021 r. odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych gmina organizuje tylko od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i nieruchomości mieszanych. W drodze postępowania przetargowego stosownie do przeprowadzenia zamówienia publicznego na lata 2021-2023 wyłoniono firmę świadczącą usługi odbierania odpadów komunalnych, którą jest Usługi Komunalne Ekspres s.c. Jerzy Skotarczak, Robert Brodecki,

ul. Kościuszki 42, 77-330 Czarne.

Odpady komunalne z terenu gminy Czarne w roku 2023 były odbierane w postaci selektywnej. Sелеktywna zbiórka prowadzona jest w systemie workowym i pojemnikowym z podziałem na frakcje:

- 1) NIEBIESKIM w zakresie obejmującym pojemniki do gromadzenia papieru
- 2) ŻÓŁTYM w zakresie obejmującym pojemniki do gromadzenia tworzyw sztucznych, metali i opakowań wielomateriałowych;
- 3) ZIELONYM w zakresie obejmującym pojemniki do gromadzenia szkła;
- 4) BRĄZOWYM w zakresie obejmującym pojemniki do gromadzenia odpadów zielonych;
- 5) CZARNYM LUB SZARYM, w zakresie obejmującym pojemniki do gromadzenia komunalnych odpadów zmieszanych lub popiołów.

Tabela. Ilość odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości oraz nieruchomości mieszanych w 2023 roku, bez PSZOK-u

RODZAJ ODPADÓW	KOD	J.M.	RAZEM W KODACH
Niesegregowane (zmieszane)	20 03 01	MG	1 099,340
Mebli i innych odpadów wielkogabarytowych	20 03 07	MG	105,920
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	MG	91,650
Zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	MG	192,020
Opakowania ze szkła	15 01 07	MG	141,980
Zużyte opony	16 01 03	MG	20,160
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35*	MG	1,000
Urządzenia zawierające freony	20 01 23*	MG	3,380
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	MG	4,280
Bio	20 01 99	MG	377,618
Zużyte leki	20 01 32	MG	0,380
Odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach – popiół	20 03 99	MG	110,920
Razem		MG	2 148,648

Tabela. Ilość odpadów komunalnych zebranych od właścicieli nieruchomości w 2023 roku w PSZOK-u

RODZAJ ODPADÓW	KOD	J.M.	RAZEM W KODACH
Mebli i innych odpadów wielkogabarytowych	20 03 07	MG	38,240
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	MG	1,740
Zużyte opony	16 01 03	MG	3,300
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	MG	1,780
Urządzenia zawierające freony	20 01 23*	MG	2,480
Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	17 09 04	MG	31,100
Tworzywa sztuczne (styropian)	17 02 03	MG	5,320
Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	17 01 03	MG	1,600
Odpady z gruzu	17 01 01	MG	26,640
Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	17 06 04	MG	10,800
Opakowania ze szkła	15 01 07	MG	2,940
Szkło	17 02 02	MG	3,380
Razem		MG	129,320

Tabela. Wydatki związane z gospodarką odpadami w 2023 roku

LP	KATEGORIA WYDATKÓW	WYDATKI 2023 r.
1	Odbiór odpadów- umowa ekspres	971 503,90
2	Zagospodarowanie odpadów	1 154 408,47
3	PSZOK	
	Prowadzenie pszok	83 586,81
	Monitoring składowiska	1 008,60
4	Administracja	
	Koszty pracownicze	205 673,90
	Oprogramowanie	2 952,00
	Szkolenia/delegacje	2 074,40
	Koszty egzekucji	563,12
	Inne (w tym koszty uprzątnięcia nielegalnych wysypisk)	13 195,73

5	Pozostałe	
	Zakupy	2 638,35
	Razem wydatki	2 437 605,28
	Wpływy	2 380 248,30

Gmina Czarne uzyskała z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi kwotę **2 380 248,30 zł**, na koniec 2023 roku zaległości z tytułu wyżej wymienionej opłaty wyniosły **40 515,21 zł**. Wystąpiła nadpłata w kwocie **4 387,39 zł**.

8.2. Zadania z zakresu ochrony środowiska

Azbest

Zgodnie z zawartą w dniu 27.03.2023 r. umową pomiędzy Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w oparciu o postanowienia Programu Priorytetowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, pn. „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest, realizowano usuwanie azbestu z terenu gminy Czarne.

W ramach realizacji umowy w okresie: czerwiec - październik zostały wykonane prace związane z usuwaniem i unieszkodliwianiem azbestu tj. demontaż eternitowych pokryć dachowych, transportu i unieszkodliwianiu powstałych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest ponadto przeprowadzone zostały działania informacyjno-edukacyjne o szkodliwości użytkowania wyrobów zawierających azbest na stronie internetowej www.czarne.pl oraz na tablicach ogłoszeń w miejscach publicznych ogólnie dostępnych na terenie miasta i gminy Czarne, jak również praca punkt konsultacyjnego w godzinach pracy urzędu w celu umożliwienia naszym mieszkańcom szczegółowych informacji na temat pozyskania dofinansowania na demontaż transport i utylizację wyrobów zawierających azbest oraz o szkodliwości użytkowania wyrobów zawierających azbest.

Efekt ekologiczny i rzeczowy został osiągnięty na poziomie 36,66 Mg.,

- koszt kwalifikowany- 12 114.00 zł,
- dofinansowanie w formie dotacji z WFOŚiGW w Gdańsku – 8 480.00 zł,
- koszty wnioskodawców (mieszkańców) - 9868,40 zł,

18 wniosków objętych dotacją w tym:

5 nieruchomości objętych - demontażem, transportem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest

13 nieruchomości objętych - transportem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest

Przydomowe oczyszczalnie ścieków

Dotacje celowe ze środków budżetu Gminy Czarne na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, szczelnych zbiorników bezodpływowych i przydomowych przepompowni ścieków na terenie Gminy Czarne

Zgodnie z „Regulaminem na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, szczelnych zbiorników bezodpływowych i przydomowych przepompowni ścieków na terenie Gminy Czarne” przyjęty uchwałą nr 0007.39.2022 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 24 sierpnia 2022 r. w sprawie określenia zasad udzielenia dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Czarne na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, szczelnych zbiorników bezodpływowych i przydomowych przepompowni ścieków na terenie Gminy Czarne, zmienionego uchwałą 0007.68.2022 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 21 listopada 2022 r, Gmina Czarne w 2023 r. udzieliła 7 dotacji celowych ze środków budżetu Gminy Czarne na dofinansowanie kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków w kwocie 36 057,49 zł

Drzewa

Do Gminy Czarne w roku 2023 wpłynęło 9 zgłoszeń o zamiarze dokonania usunięcia drzew, wydano 10 decyzji administracyjnych jako zezwolenia na usunięcie drzew z terenu gminy Czarne

Barszcz Sosnowskiego

Ochrona rodzimej przyrody przed inwazją barszczu Sosnowskiego na terenie gminy Czarne- etap V.

Zgodnie z zawartą umową nr WFOŚ/D/II-8.S/4647/2023 z dnia 6 lipca 2023 roku, realizowała zadanie pn.: Ochrona rodzimej przyrody przed inwazją barszczu Sosnowskiego na terenie gminy Czarne- etap V. dofinansowywane ze środków WFOŚiGW w Gdańsku w ramach konkursu na zadania z zakresu ochrony przyrody województwa pomorskiego (edycja 2023). "Koszt kwalifikowany zadania wynosi 34.999,99 zł. Wysokość dotacji wynosi 33.000,00 zł, co stanowi 94,29 % kosztu kwalifikowanego całkowitego działania.

Opis zadania: Prace polegały na selektywnym niszczeniu osobników barszczu Sosnowskiego, poprzez spryskiwanie do szyjki korzeniowej rośliny środka chwastobójczego w formie koncentratu powodując jej niszczenie przyrządami plecakowymi ręcznymi. Osobnik barszczu po iniekcji środka chemicznego uległ zniszczeniu.

Zgodnie z harmonogramem usuwania barszczu Sosnowskiego:

- 1) wykaszanie mechaniczne (1,50 ha) 4 razy w roku w miesiącach: V, VII, VIII, X
- 2) mazakowanie (1,50 ha) przyrządem plecakowym ręcznym 4 razy w roku w miesiącach: V, VII, VIII, IX

Osiągnięto następujące cele projektu:

- zlikwidowanie populacji Barszczu Sosnowskiego na powierzchni około 1,50 ha;

- zwiększenie świadomości ekologicznej społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń wynikających z obecności Barszczu Sosnowskiego i innych inwazyjnych gatunków roślin obcego pochodzenia;
- budowa systemu zbierania informacji o występowaniu barszczu Sosnowskiego na terenie gminy Czarne.
- planowany efekt ekologiczny został osiągnięty zlikwidowano ponad 20% populacji Barszczu Sosnowskiego.
- planowany efekt ekologiczny został osiągnięty.

Bezdomne zwierzęta

Informacja o realizacji programu opieki nad bezdomnymi zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Czarne

Corocznie rada gminy zobowiązana jest określić w drodze uchwały do 31 marca każdego roku program opieki nad zwierzętami bezdomnymi. Na realizację tego zadania wydano 50 503,08 zł. Gmina Czarne podpisała umowę ze schroniskiem - Chojnickim Stowarzyszeniem Miłośników Zwierząt oraz z Hotelem dla zwierząt domowych KAMIR w Jaromierzu. Bezdomne zwierzęta gospodarskie umieszczane zostaną w budynku gospodarczym przystosowanym do przechowania zwierząt na Sarniaku.

W przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt Gmina podpisała umowę z całodobowym gabinetem weterynaryjnym w Człuchowie - Przychodnia Weterynaryjna, 77-300 Człuchów ul. Sienkiewicza 1M na świadczenie usług. W roku 2023 wyłapano z terenu Gminy Czarne 2 psy bezdomne. - 5 psów do adopcji z terenu gminy Czarne

Gmina współpracuje ze społecznymi opiekunami kotów wolnożyjących ze złożonych deklaracji wynika, iż jest ich 21 osób na terenie całej gminy pod opieką mają około 150 kotów wolnożyjących.

Program „Czyste Powietrze”

W roku 2023 Gmina Czarne kontynuowała Porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na realizację programu priorytetowego „Czyste Powietrze”, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Gminie Czarne, zgodnie z porozumieniem z WFOŚiGW przyznano środki na realizację zadania oraz refundację kosztów za przygotowanie wniosków lub zaświadczeń do programu „Czyste Powietrze” (od 29.09.2022 do 29.09.2023 r. na prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego – 35 tys. zł, a w okresie od 30.10.2023 r. do upływu roku od dnia zawarcia aneksu WFOŚiGW w Gdańsku ze środków NFOŚiGW pokryje koszty obsługi zadań realizowanych przez Gminę w kwocie – 35 tys. zł

W ramach realizacji Porozumienia do zadań Gminy należy prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego, ramach którego realizowane będą m.in. działania:

- 1) udzielanie informacji o Programie osobom zainteresowanym złożeniem Wniosku

o dofinansowanie,

2) wsparcie Wnioskodawców w zakresie przygotowywania Wniosków o dofinansowanie,

3) organizacja spotkań informujących o zasadach Programu dla mieszkańców,

4) wizyty u mieszkańców, połączone z oceną obecnego źródła ciepła i potrzebą jego wymiany oraz wstępną analizą

stanu budynku pod kątem termomodernizacji,

5) rozpowszechnianie informacji o możliwości uzyskania dotacji z Programu poprzez różne kanały dystrybucji,

6) pomoc Wnioskodawcom przy rozliczeniu przyznanego dofinansowania, w tym przy poprawnym wypełnianiu wniosku o płatność oraz kompletowaniu wymaganych załączników.

9. ZDROWIE I POMOC SPOŁECZNA

9.1. Pomoc Społeczna

Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem określone zostały w statucie Ośrodka Pomocy Społecznej oraz w ustawach i rozporządzeniach:

- o pomocy społecznej,
- o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- o przeciwdziałaniu narkomanii,
- o świadczeniach rodzinnych,
- o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- o Karcie Dużej Rodziny,
- o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych,
- w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych,
- o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu,
- o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
- o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W realizacji zadań spoczywających na Ośrodku kładziono szczególny nacisk na zapewnienie możliwie najwyższej jakości świadczonych usług, stałe doskonalenie kadry oraz zapewnienie adekwatnych do zidentyfikowanych potrzeb form wsparcia mieszkańcom gminy. Ośrodek dołożył wszelkich starań, aby sprostać wyzwaniom związanym z koniecznością wypłaty świadczeń w ramach rządowych programów.

W 2023 roku rozwijano ofertę wysokospecjalistycznych usług (w tym, asystenta rodziny, opieka wytchnieniowa), poradnictwa specjalistycznego (w tym, terapii indywidualnej, terapii

podtrzymującej, wsparcia psychologicznego, poradnictwa pedagogicznego, prawnego) oraz programów aktywności lokalnej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem obejmuje swoim działaniem teren całej gminy. Według stanu na dzień 31.12.2023 r. zatrudnionych na umowę o pracę było 32 pracowników: kierownik, 5 pracowników socjalnych, 2 asystentów rodziny, 12 pracowników wykonujących usługi opiekuńcze (w tym 7 osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych), 8 pracowników administracyjnych, 2 pracowników obsługi oraz dwie osoby zatrudnione na ½ etatu, które świadczyły pracę w Klubie „Senior+” w Nadziejewie.

Ponadto w 2023 roku zatrudniono w formie umowy zlecenia 70 osób, z tego m.in.: 8 osób do obsługi usług opiekuńczych – zatrudnienie finansowane z budżetu Gminy, 8 osób finansowanych z budżetu państwa wykonujące specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz 5 osób świadcząca pracę w formie usług opieki wytchnieniowej dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także 39 osób świadczących pracę jako asystenci osobiści osoby niepełnosprawnej oraz osoby, które świadczyły usługi administracyjne (BHP, p.poż, informatyczne, usługi prawne, serwisowe, biurowe).

W 2023 roku koszt zawartych umów wyniósł 1.425.117,23 zł.

Na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem, zatrudnienie opiekunów, asystentów rodziny, pracowników obsługujących świadczenia rodzinne, wychowawcze i fundusz alimentacyjny wydatkowano 2.575.730,42 zł, z czego na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń 2.326.616,66 zł.

Wynagrodzenia:

Średnie wynagrodzenie brutto pracowników OPS *(w tym 13-tka, nagrody jubileuszowe i inne świadczenia jednorazowe):*

- Kierownik OPS – 9.392,74 zł brutto
- kadra kierownicza – 9.288,90 zł brutto,
- pracownicy socjalni – 6.518,00 zł brutto,
- pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze – 4.162,33 zł. brutto,
- asystenci rodziny – 5.729,12 zł brutto,
- pracownicy do obsługi świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i świadczeń wychowawczych – 6.493,17 zł brutto,
- pozostali pracownicy administracji i obsługi – 5.387,27 zł brutto,
- pracownicy Klubu „Senior+” w Nadziejewie – 2.230,78 zł brutto.

Realizacja ustawy o pomocy społecznej.

Beneficjentami pomocy społecznej są zarówno całe rodziny jak i osoby samotnie gospodarujące. W 2023 roku liczba rodzin objętych pomocą społeczną wyniosła 526 rodzin (liczba osób w tych rodzinach 1149), udzielono świadczeń dla 239 rodzin (liczba osób w tych rodzinach - 563). Ponadto świadczenia pieniężne przyznano 173 rodzinom (450 osób w tych rodzinach), natomiast świadczenia niepieniężne tj. usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania,

specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz posiłek udzielono ogółem 119 rodzinom (335 osób w tych rodzinach).

Tabela. Udzielone świadczenia z pomocy społecznej w 2023 roku

Forma pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł.	w tym kwota z budżetu gminy Czarne w zł.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Zasiłki stałe	48	458	293 174	0	48	50
Zasiłki okresowe	62	335	132 399	0	62	144
Zasiłki celowe i w naturze	158	990	337 093	73 578	155	413
Zasiłki celowe – zdarzenie losowe	4	4	33 000	33 000	4	15
Posiłek	91	11 523	65 821	13 164	49	226
Usługi opiekuńcze	67	17 726	407 698	320 702	61	77
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	9	1 386	155 401	0	8	33
Odpłatność gminy za DPS	17	174	747 751	747 751	17	17

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi (SUO).

Organizacja i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez gminę. SUO dla osób z zaburzeniami psychicznymi to szczególny rodzaj specjalistycznych usług opiekuńczych udzielanych osobom, które z powodu choroby psychicznej lub niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w codziennym funkcjonowaniu, a zwłaszcza z relacjach z otoczeniem, edukacji, zatrudnieniu i realizacji spraw bytowych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są przez osoby z kwalifikacjami do zawodu m.in. psychologa, pedagoga, logopedy, pracownika socjalnego, terapeuty zajęciowego lub innej profesji dającej wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć tego rodzaju usługi. Do realizacji ww. zadania w 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem zatrudnił na umowę-zlecenie 8 wykwalifikowanych osób, które świadczyły SUO.

Świadczenia rodzinne i zasiłki dla opiekunów.

Tabela. Wypłaty świadczeń rodzinnych i zasiłków dla opiekunów w 2023 roku

L.p.	Rodzaj świadczenia	Kwota wypłacona w zł	Ilość świadczeń	Ilość osób uprawnionych	Ilość rodzin	Ilość dzieci
1.	zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego	401 862,16	3 588	149	149	355
2.	dodatki do zasiłku rodzinnego	258 662,44	2 640	x		
3.	zasiłki rodzinne + dodatki do zasiłków (w.1+w.2)	660 524,60	6 228	149		
4.	zasiłek pielęgnacyjny	1 053 314,60	4 885	447		
5.	świadczenie pielęgnacyjne	2 973 158,00	1 215	114		
6.	specjalny zasiłek opiekuńczy	0,00	0	0		
7.	zasiłek dla opiekuna	0,00	0	0		
8.	świadczenie rodzicielskie	180 454,40	198	37		
9.	jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	30 000,00	30	30		
Razem		4 897 451,60				

Informacja dotycząca realizacji programu „Za życiem”

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 roku realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin “Za życiem”. Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, w wysokości 4.000,00 zł wypłacono jednej osobie uprawnionej do tego świadczenia.

Informacje dotyczące pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Tabela. Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych świadczeń w 2023 r. w zł	Liczba wypłaconych świadczeń w 2023 r.
1.	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego, z tego na osobę uprawnioną w wieku	376 969,23	993
2.	0-17 lat	334 419,23	890
3.	18-24 lat	42 550,00	103
4.	25 lat i więcej	0	0

Stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na dzień 31 grudnia 2023 r. wyniósł 4.433.323,89 zł.

Informacje dotyczące dodatków wypłaconych w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej oraz na rynku paliw.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem w 2023 roku realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej oraz ustawy z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku paliw.

Tabela. Udzielone dodatki w 2023 roku

L.p.	Rodzaj dodatku	Liczba złożonych wniosków	Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały dodatek	Kwota wypłaconych dodatków
1.	Dodatek elektryczny	13	10	11.500,00 zł
2.	Dodatek gazowy	11	6	1.262,66 zł
3	Inne źródła (realizacja wypłat wniosków złożonych w 2022 r.)	0	3	4.000,00
Razem		3 024	19	16.762,66 zł

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Realizacja zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2023 roku odbywała się na podstawie decyzji o udzieleniu pomocy w formie wsparcia asystenta rodziny dla danej rodziny. Decyzję podejmuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem na podstawie wniosku pracownika socjalnego i analizy sytuacji danej rodziny, jak również postanowień Sądu Rodzinnego. W 2023 roku wspierającymi, motywującymi i pomocowymi działaniami asystenta rodziny objęte były 34 rodziny, w tym 78 dzieci.

W roku 2023 asystenci rodziny zakończyli współpracę z 9 rodzinami, w tym:

- 6 rodzin ze względu na osiągnięty cel,
- 3 rodziny ze względu na zmianę metody pracy.

Koszt realizacji zadań własnych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w 2023 roku wyniósł 566.827,86 zł, w tym asystenci rodziny 156.241,57 zł (z tego wkład własny gminy to 134.528,23 zł) oraz piecza zastępcza 410.586,29 zł (100% wkładu własnego gminy).

Karta Dużej Rodziny

Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci.

W 2023 roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem wpłynęło ogółem 124 wniosków, przyznano 280 spersonalizowane karty każdemu uprawnionemu członkowi dużej rodziny.

Mieszkania chronione

Gmina Czarne posiada 5 mieszkań chronionych, 4 znajdujące się w miejscowości Domisław oraz 1 mieszkanie znajdujące się w miejscowości Krzemieniewo. W 2023 roku ze wsparcia w mieszkaniach chronionych korzystało ogółem 5 rodzin (13 osób w tych rodzinach).

Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Konflikt zbrojny na terytorium Ukrainy spowodował lawinowy napływ na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli z tego kraju. To z kolei generowało potrzebę sformalizowania reguł określających zasady pobytu na terytorium RP tej ludności, jak również reguł udzielania jej pomocy na różnych płaszczyznach życia społecznego. Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na

terytorium tego państwa określa szczególne zasady zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

W celu zapewnienia wsparcia materialnego rodzinom ukraińskim w ustawie przewidziano m.in.:

- wsparcie w postaci świadczeń rodzinnych i wychowawczych,
- wsparcie w postaci świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w ramach pomocy społecznej,
- pomoc w postaci jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na osobę na cele bytowe,
- dostęp do bezpłatnej pomocy psychologicznej,
- dostęp do opieki medycznej na takich samych warunkach, jak osoby objęte ubezpieczeniem zdrowotnym w Polsce,
- wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- pomoc żywnościową w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnem w 2023 roku realizował ww. założenia poprzez wypłatę niżej wymienionych świadczeń:

Tabela. Pomoc udzielona obywatelom Ukrainy w 2023 roku

L.p.	Rodzaj udzielonej pomocy	Liczba złożonych wniosków	Liczba osób, które otrzymały świadczenie	Kwota świadczeń w zł
1.	Jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł	3	3	900,00
2.	Zasiłki okresowe	2	1	1 764,00
3.	Świadczenia rodzinne w tym:	8	8	15 133,80
	zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych	5	5	4 347,00
	jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	1	1	1 000,00
	świadczenie rodzicielskie	2	2	9 766,80
4.	Zasiłek celowy na pokrycie części lub całości kosztów leków i leczenia	10	4	1 351,13

Ponadto, osoby zapewniające zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, mogły otrzymać świadczenie w wysokości 40 zł za każdy dzień udzielonej pomocy. W 2023 roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem wpłynęły 5 wniosków, po rozpatrzeniu których wypłacono wnioskodawcom 29 320,00 zł. Kwota ta była w 100% finansowana z budżetu państwa. Liczba obywateli Ukrainy objętych ww. pomocą to 5 osób.

Ośrodek wsparcia – Klub „Senior+” w Nadziejewie

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej.

Klub Senior+ w Nadziejewie powstał w ramach Programu Wieloletniego „Senior+” realizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki społecznej. Klub „Senior+” działa jako ośrodek wsparcia w ramach struktury organizacyjnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarnem. Powołany został uchwałą Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 23 marca 2021 r. nr 0007.15.2021 w sprawie utworzenia ośrodka wsparcia- Klub „Senior+” w Nadziejewie.

Klub „Senior+” w Nadziejewie w 2023 roku świadczył usługi dla 15 seniorów- osób w wieku 60 lat i więcej, nieaktywnych zawodowo zamieszkujących tereny Gminy Czarne. Klub czynny jest od poniedziałku do piątku od godz. 16.00 do godz. 20.00, z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy.

Celem działania klubu jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów poprzez rozbudowę infrastruktury ośrodków wsparcia w środowisku lokalnym oraz umożliwienie im korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywności, a także obejmującej usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej w zależności od występujących w środowisku lokalnym potrzeb.

W roku 2023 działalność Klubu „Senior+” w Nadziejewie skupiała się przede wszystkim na rozpoznawaniu, zaspakajaniu oraz rozwijaniu potrzeb seniorów poprzez organizację różnorodnych, aktywnych form spędzania czasu wolnego.

Zajęcia w Klubie „Senior+” w Nadziejewie miały postać zajęć stałych organizowanych według harmonogramu ustalanego przez kierownika oraz opiekuna świetlicy wraz seniorami uczęszczającymi do Klubu.

W ramach działalności Klubu „Senior+” w Nadziejewie przeprowadzono:

- Zajęcia kulinarne, które ukierunkowane były na wdrażanie zdrowych nawyków żywieniowych. W czasie zajęć przygotowywany był również poczęstunek oraz słodkie wypieki na imprezy okolicznościowe odbywające się w Klubie.
- Zajęcia rękodzielnicze, które pozwoliły seniorom rozwinąć i utrzymać sprawność manualną, zrelaksować się, rozładować frustrację, pobudzić wyobraźnię oraz zmniejszyć stany niepokoju i samotności. W ramach zajęć seniorzy wykonywali różnego rodzaju dekoracje tj. ozdoby z papieru, makramy, kwietniki, stroiki świąteczne ozdoby na imprezy okolicznościowe i inne.
- Zajęcia ruchowe, w których seniorzy przy użyciu sprzętu do ćwiczeń dostępnego w Klubie „Senior+” wykonywali zadania pod okiem opiekuna. W czasie sprzyjającej pogody uczestnicy Klubu korzystali ze spacerów i ruchu na świeżym powietrzu, wykorzystując

- przy tym siłownie plenerową oraz kijki do Nordic Walking.
- Gry i zabawy stolikowe, których celem było usprawnienie pamięci i aktywności psychicznej. Seniorzy wykorzystywali dostępne w Klubie krzyżówki, rebusy, puzzle, sudoku oraz różnego rodzaju gry integracyjne.
 - Seanse filmowe polegające na projekcji filmów i następującej po nich dyskusji, omawianiu fabuły oraz problematyki. Seniorzy stwarzali warunki „domowego kina”. Cała projekcja odbywała się na dużym ekranie. W czasie seansu seniorzy mieli zapewniony poczęstunek, przez co czuli się jak w prawdziwym kinie.
 - Zajęcia kosmetyczne miały na celu kształtowanie zdrowych nawyków higieniczno-pielęgnacyjnych. Podejmowane były tematy dbania o skórę dojrzałą, wpływu czynników zewnętrznych na kondycję skóry oraz pielęgnacji cery. Zajęcia sprawiały, że każda seniorka oraz każdy senior mógł poczuć się wyjątkowo.
 - Zajęcia w wodzie dla seniorów poprawiały kondycję fizyczną, usprawniały pracę serca, rozwijały siłę mięśniową oraz wzmacniały stawy. Gimnastyka w wodzie spowodowała również, że seniorzy borykający się z bólami kręgosłupa poczuli ulgę i ukojenie.
 - Seniorzy Klubu „Senior+” byli organizatorami i współorganizatorami wielu wydarzeń odbywających się w Świetlicy Wiejskiej w Nadziejewie min. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Seniora, integracja międzypokoleniowa z rodzinami i mieszkańcami wsi, wspólne ogniska, wieczorki taneczne i wiele innych spotkań mających na celu zacieśnianie relacji między uczestnikami Klubu.
 - 22 sierpnia 2023 roku uczestnicy Klubu „Senior+” w Nadziejewie zorganizowali spotkanie poetycko-muzyczne, w którym udział wzięli seniorzy z Czarnego, Wyczech, Bińcza, Krzemieniewa oraz Sokola. W tym dniu seniorzy podziękowali również ludziom wielkiego serca, którzy wspierali działalność Klubu.

Wszystkie zajęcia organizowane przez Klub „Senior+” w Nadziejewie cieszyły się ogromnym zainteresowaniem uczestników.

Całkowity koszt utrzymania Klubu „Senior+” w Nadziejewie w 2023 roku wyniósł 90.520,56 zł, w tym: 61.720,56 - środki własne gminy, natomiast 28.800,00 zł – dotacja z Urzędu Wojewódzkiego.

Program „Korpus wsparcia seniorów”

Gmina Czarne w 2023 roku realizowała program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów”. Dzięki funduszom pozyskanym z ww. programu udało się wdrożyć teleopiekę wśród seniorów z Miasta i Gminy Czarne. Nadzorem objęto 27 seniorów w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 był pomocny we wzmocnieniu Gminy Czarne w realizacji usług wsparcia dla seniorów oraz znacząco przyczynił się do poprawy poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania.

W 2023 roku w ramach ww. programu objęto wsparciem 27 seniorów z terenu gminy. Rzeczywista wysokość środków wydatkowanych na realizację programu wyniosła - **14.216,84 zł.**

9.2. Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem

Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem jest jednostką budżetową, utworzoną na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Czarnem nr 0007.12.2018 z 28.02.2018 roku w sprawie utworzenia samorządowej jednostki organizacyjnej pod nazwą Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem. Centrum realizuje określone ustawami zadania własne gminy, zadania zlecone ustawowo, zadania określone uchwałami organów gminy oraz wynikające z przepisów prawa z zakresu:

- ✓ pomocy społecznej,
- ✓ wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- ✓ przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- ✓ prowadzenie wszechstronnych działań na rzecz zapewnienia dzieciom opieki i wychowania,
- ✓ realizacji zadań wynikających z rozeznanych potrzeb społecznych,
- ✓ wspieraniu rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu,
- ✓ podejmowanie działań przystosowania dzieci i młodzieży do funkcjonowania w środowisku lokalnym,
- ✓ rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów wynikających z uwarunkowań rodzinnych oraz eliminowanie problemów wynikających z postawy dziecka,
- ✓ podejmowanie działań zmierzających do reintegracji rodzin z terenu miasta,
- ✓ rozwijanie nowych form pomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb,
- ✓ działalność profilaktyczną zapobiegającą dysfunkcji rodzin.

Głównym celem funkcjonowania placówki jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez objęcie dziecka opieką i wychowaniem oraz specjalistycznym wsparciem. Centrum realizuje swoje cele w szczególności poprzez:

- ✓ prowadzenie Placówki Wsparcia Dziennego w Czarnem,
- ✓ konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla dzieci i rodziców,
- ✓ pomoc w nauce, niwelowanie zaległości edukacyjnych,
- ✓ organizację czasu wolnego, odpowiednich zabaw dostosowanych do wieku, możliwości oraz predyspozycji rozwojowych dziecka,

- ✓ integrację dzieci i ich rodzin z lokalną społecznością, zapobiegając wykluczeniu społecznemu,
- ✓ stwarzanie warunków sprzyjających zaspokajaniu potrzeb wyższych tj.: poczucia bezpieczeństwa, akceptacji, zrozumienia, przynależności do określonej grupy społecznej oraz możliwości rozwoju,
- ✓ aktywny udział w życiu kulturalnym, w tym zajęcia kulturalno-rekreacyjne (tj. wyjazdy do kina, teatru, na basen, uczestnictwo w pólkoloniach, itp.)
- ✓ działania animacyjne w formie pracy podwórkowej.

Uchwałą Rady Miejskiej w Czarnem nr 0007.83.2022 z dnia 30 grudnia 2022 roku został zatwierdzony plan wydatków Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem na 2023 rok. Na działalność w 2023 roku jednostka budżetowa otrzymała kwotę 400 613,35 zł.

Dane o zatrudnieniu w CWRiD:

W Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem w roku 2023 zatrudnione były 3 osoby w pełnym wymiarze czasu pracy oraz w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 28 lutego 2023 r., 1 osoba na pół etatu: kierownik CWRiD w Czarnem (1etat), starszy wychowawca (1etat), wychowawca (1etat), kierownik Klubu Seniora (1/2 etatu). Obsługa finansowo-kadrowa jednostki wykonywana była przez Urząd Miasta i Gminy w Czarnem na podstawie porozumienia z dnia 07 maja 2018 roku.

Wynagrodzenia w Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem:

Dochód brutto za 2023 rok w przeliczeniu na miesiąc (w tym 13-tka, nagrody jubileuszowe i inne świadczenia jednorazowe)

- kierownik jednostki: 10 198,37 zł (razem 122380,44 zł)

Średnie wynagrodzenie brutto pozostałych pracowników:

- starszy wychowawca: 5 870,25 zł (razem 70443,07 zł)

- wychowawca 5 924,50 zł (razem 71094,09 zł)

- kierownik Klubu Seniora: 5 352,26 zł (razem 10704,52 zł, zatrudnienie prze 2 miesiące)

Od 01 grudnia 2020 roku do 28 lutego 2023 roku Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem realizowało projekt pn. „Myśląc o Rodzinie w Gminie Czarne i Rzeczenica” w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Inspiracja, Stowarzyszeniem z Otwartym Sercem, Spółdzielnią Socjalną Klemens w Międzyborzu oraz z Gminą Rzeczenica. W okresie sprawozdawczym od 01.01.2023r. do 28.02.2023r. CWRiD w Czarnem, realizowało wspólnie z partnerami następujące założenia projektu:

1. Organizacja czasu wolnego dla rodziców i dzieci z wykorzystaniem animacji środowiskowych;
2. Usługi opiekuńcze gmina Czarne;
3. Podnoszenie kompetencji społecznych rodziców/opiekunów dzieci;
4. Poradnictwo specjalistyczne dla dzieci i rodziców;
5. Zwiększenie ilości miejsc w Placówce Wsparcia Dziennego;
6. Wsparcie rodzin w zakresie seniorów z terenu Miasta i Gminy Czarne;
7. Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla seniorów gmina Czarne;
8. Wspieranie działań na rzecz aktywizacji zawodowej seniorów gmina Czarne;
9. Wsparcie specjalistyczne w zakresie zdrowia seniorów gmina Czarne;
10. Organizacja czasu wolnego dla seniorów gmina Czarne;
11. Wsparcie rodzin w zakresie seniorów z terenu gminy Rzeczenica;
12. Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla seniorów gmina Rzeczenica;
13. Wsparcie specjalistyczne w zakresie zdrowia seniorów gmina Rzeczenica;
14. Organizacja czasu wolnego dla seniorów gmina Rzeczenica;
15. Usługi opiekuńcze gmina Rzeczenica.

W ramach projektu pn. „Myśląc o Rodzinie w Gminie Czarne i Rzeczenica” uczestnicy projektu w okresie od stycznia 2023 r. do lutego 2023 r. korzystali ze specjalistycznej pomocy psychologa rodzinnego, psychologa dla dzieci jak również specjalistycznej pomocy prawnej oraz konsultacji logopedy.

Poradnictwo specjalistyczne dla rodziców i dzieci.

L.p	Wsparcie specjalistyczne	Ilość godzin w miesiącu
1	Dyżury i konsultacje radcy prawnego	4 razy w miesiącu po 2 godziny
2	Dyżury i konsultacje psychologa rodzinnego	4 razy w miesiącu po 2 godziny
3	Dyżury i konsultacje psychologa dla dzieci	4 razy w miesiącu po 2 godziny
4	Dyżury i konsultacje logopedy	4 razy w miesiącu po 2 godziny

Inną formą pomocy dla mieszkańców Miasta i Gminy Czarne realizowaną przez Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem były usługi opiekuńcze, które w ramach projektu realizowane były do **28 lutego 2023 roku** i obejmowały:

- świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla 10 uczestników projektu w wymiarze 140 godzin w miesiącu w stosunku do jednego środowiska opiekuńczego;
- świadczenie usług opieki wytchnieniowej dla 5 uczestników projektu w wymiarze 20

godzin w miesiącu w stosunku do jednego środowiska;

- świadczenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej dla 5 uczestników projektu w wymiarze 30 godzin w miesiącu w stosunku do jednego środowiska.

Od miesiąca marca 2023 roku w ramach utrzymania rezultatów projektu pn. „Myśląc o Rodzinie w Gminie Czarne i Rzeczenica” zrealizowano wiele atrakcji zarówno dla dzieci, rodziców i seniorów. Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem w ramach Placówki Wsparcia Dziennego realizuje zajęcia stałe prowadzone przez wychowawców i socjoterapeutę. W 2023 roku przeprowadzono wiele ciekawych, tematycznych działań z dziećmi i ich rodzicami. W dni powszednie placówka prowadzi wsparcie dla dzieci w formie zajęć opiekuńczych, wychowawczych oraz socjoterapeutycznych dzięki, którym młodzi ludzie nabywają kompetencje społeczne niezbędne do odpowiedniego funkcjonowania w codziennym życiu. Dzieci biorące udział w zajęciach otrzymywały profesjonalną pomoc w nauce, dzięki czemu nie miały zaległości w szkole. Wychowawcy zapewniali również pomoc opiekuńczo-wychowawczą, rozpowszechniając wśród dzieci zasady kultury osobistej oraz rozwijali ich samodzielność.

W ramach zajęć pedagogicznych oraz wychowawczych odbywających się w Placówce Wsparcia Dziennego w Czarnem zorganizowano wiele ciekawych przedsięwzięć, między innymi:

- organizacja koncertu kolęd przez CWRiD w Czarnem we współpracy ze Stowarzyszeniem Idea, Szkołą Podstawową ps. Inka w Czarnem, Czarneńskim Centrum Kultury, Szkołą Podstawową w Wyczechach wraz z ciepłym i słodkim poczęstunkiem dla mieszkańców Miasta i Gminy Czarne,
- półkolonie zimowe dla uczestników projektu (16-20.01.2023r.) realizowane przez Partnera
nr 1 - Stowarzyszenie Inspiracja,
- ferie zimowe dla wszystkich dzieci, pełne niespodzianek ze wspólnym śniadaniem,
- warsztaty rękodzieła – biżuteria,
- bal karnawałowy z poczęstunkiem,
- tradycja tłustego czwartku, skąd się wzięła i jak dawniej świętowano...?,
- organizacja przez wychowawców CWRiD w Czarnem zajęć plastycznych wraz ze słodkim poczęstunkiem (wypiek gofrów) podczas obchodów „Dnia Kobiet” dla klasy 3b ze Szkoły Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem,

- udział w Czarneńskim Jarmarku Wielkanocnym – akcja charytatywna dla Nadii Gebauer, dziewczynki chorej na SMA - wypiek gofrów i sprzedaż ciast,
- warsztaty w Placówce Wsparcia Dziennego– świąteczne rękodzieła,
- świąteczne wsparcie osób samotnych zamieszkujących gminę Czarne – przekazanie 30 osobom potrzebującym wielkanocnego poczęstunku,
- podpisanie porozumienia z Bankiem Żywności w Chojnicach,
- pomoc materialna dla osób potrzebujących wsparcia, przekazanie odzieży dla dzieci - uczestników Placówki Wsparcia Dziennego,
- Dzień Wiosny w PWD – warsztaty plastyczne połączone z poczęstunkiem,
- przeprowadzenie zajęć edukacyjno - muzycznych w Przedszkolu Gminnym w Czarnem przez wychowawców-pracowników CWRiD w Czarnem,
- pomoc w odrabianiu zadań domowych, nauka czytania, utrwalanie tabliczki mnożenia w Placówce Wsparcia Dziennego,
- pomoc wychowawcy w przygotowaniu plakatów na Powiatowy Konkurs Plastyczny pn. „Światowy Dzień Bez Tytoniu 2023” - wyróżnienia dla Dominika i Anity,
- cykliczne zajęcia socjoterapeutyczne wspomagające rozwój dziecka poprzez realizację celów edukacyjnych, rozwojowych i terapeutycznych prowadzonych przez wychowawców CWRiD w Czarnem,
- cykliczne zajęcia plastyczne w PWD pobudzające wyobraźnię młodego człowieka,
- warsztaty ekologiczne dla dzieci w PWD - pielęgnacja roślinności oraz porządki przy Centrum - eko ogródek, estetyczne doświadczenia,
- warsztaty muzyczne prowadzone przez wychowawcę w PWD z wykorzystaniem instrumentów strunowych oraz rurek bum-bum,
- gry i zabawy podwórkowe mające na celu wzmacnianie sprawności fizycznej i odporności dziecka,
- sprzątanie świata – sprzątamy miejsca, w których się bawimy,
- seanse filmowe – treningi kompetencji społeczno – emocjonalnych,
- organizacja przez CWRiD w Czarnem Dni Otwartych Funduszy Europejskich w Parku Miejskim w Czarnem pn. „Pomysły na parkowe zmysły”,
- poznajemy zawód strażaka – animacje oraz gry i zabawy podwórkowe prowadzone przez wychowawców CWRiD w Czarnem dla 220 dzieci z Przedszkola Gminnego w Czarnem,
- współpraca z Czarneńskim Centrum Kultury podczas obchodów Dnia Dziecka –

- festiwal baniek mydlanych, animacje z chustą animacyjną,
- udział w Dniach Gminy Czarne – warsztaty plastyczne prowadzone przez wychowawcę CWRiD w Czarnem dla rodzin z wykorzystaniem kwiatów polnych,
 - udział wychowawców CWRiD w Czarnem w realizacji Dni Patrona Szkoły Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem – animacje chustą oraz pokaz baniek mydlanych,
 - w okresie od 03.07.2023r. do 21.07.2023r. CWRiD w Czarnem we współpracy z Czarneńskim Centrum Kultury, Stowarzyszeniem Inspiracja oraz Biblioteką Gminną w Czarnem realizowało bogaty program wakacyjny,
 - w okresie od 24.07.2023r. do 31.08.2023r. CWRiD w Czarnem prowadziło wakacyjne warsztaty plastyczne inspirowane przyrodą oraz pomysłowymi grami, zabawami podwórkowymi i terenowymi,
 - cykliczne warsztaty kulinarne dla dzieci - uczestników PWD oraz nauka zasad savoir-vivre;
 - przeprowadzenie zajęć plastycznych z wykorzystaniem materiałów z Fajna Fabryka dla uczniów ZSP. im. Jana Pawła II w Czarnem o profilu psychologiczno-pedagogicznym,
 - Andrzejkowe wróżby w Centrum,
 - Spotkanie z Mikołajem,
 - udział w VIII Czarneńskim Jarmarku Bożonarodzeniowym – wypiek i sprzedaż gofrów dla samotnej matki z dzieckiem,
 - spotkanie opłatkowe dla dzieci,
 - zapewnienie specjalistycznego wsparcia psychologa dla dzieci,
 - zapewnienie specjalistycznego wsparcia porad prawnych dla rodziców,
 - zapewnienie specjalistycznego wsparcia psychologa dla rodziców,
 - pedagogizacja, rozmowy wychowawcze z rodzicami,
 - udzielanie pomocy w wypełnianiu dokumentów, wniosków dotyczących np. uzyskania stopnia niepełnosprawności w PCPR.

Poprzez organizację powyższych działań wychowawcy pobudzali aktywność dziecka do pracy w grupach rówieśniczych, poszerzali ich wiedzę. Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem rozwija wyobraźnię, umiejętności i wzmacnia mocne strony dziecka. Pozytywne gesty, słowa, akceptacja ze strony rówieśników i pracowników Centrum przyczyniły się do rozwijania, pobudzania zainteresowań oraz wzmacniania poczucia własnej wartości naszych

dzieci, co pozytywnie wpływa na rozwój osobowości, kształtowanie relacji społecznych opartych na wzajemnej pomocy, życzliwości jak również współpracy i solidarności.

W ramach utrzymania rezultatów projektu pn. „Myśląc o Rodzinie w Gminie Czarne i Rzeczenica” grupa 60 seniorów, uczestników Klubu Seniora zrealizowała między innymi:

- Dzień Kobiet połączony z poczęstunkiem;
- udział w Jarmarku Wielkanocnym – sprzedaż wypieków, pierogów;
- piknik integracyjny na Sarniaku w dniu 10.05.2023r.;
- zebrania z Radą Klubu Seniora;
- rajd rowerowy połączony z piknikiem integracyjnym;
- spotkanie integracyjne Klubu Seniora z miejscowości Domisław oraz Krzemieniewo;
- spotkanie poetycko-muzyczne Klubów Seniora z Miasta i Gminy Czarne w Nadziejewie;
- webinarium (18.05.2023r.) na temat bezpieczeństwa;
- udział w Dniach Dziecka – sprzedaż rękodzieł;
- udział w Dniach Gminy Czarne – sprzedaż wypieków, pierogów;
- wyjazd integracyjny do Malborka dla 58 seniorów;
- występy artystyczne seniorów w wydarzeniu kulturalnym w Bińcu pn. „Maryi śpiewamy”;
- pomoc żywnościowa dla seniorów z Bank Żywności w Chojnicach;
- seans filmowy dla seniorów;
- „Dzień Seniora”- celebrowanie, spotkanie połączone z poczęstunkiem i zabawą taneczną Klubów Seniora w świetlicy wiejskiej w Wyczechach;
- wieczorek poetycko-muzyczny – połączony z poczęstunkiem i zabawą taneczną Klubów Seniora w świetlicy wiejskiej w Nadziejewie;
- udział artystyczny Klubu Seniora w „Biesiadzie weselnej” w Bińcu;
- specjalistyczne wsparcie psychologa;
- specjalistyczne wsparcie radcy prawnego.

Po zakończeniu realizacji projektu pn. „Myśląc o Rodzinie w Gminie Czarne i Rzeczenica” CWRiD w Czarnem w okresie sprawozdawczym pozyskało środki z dotacji celowej budżetu państwa w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 dla 24 mieszkańców Miasta i Gminy Czarne w postaci opasek bezpieczeństwa. Całkowita wartość projektu

14255,00 zł., w tym dofinansowanie 11404,00 zł. Narzędzie to służy do stałego monitorowania stanu zdrowia seniora, jak również ułatwia kontakt z ratownikiem medycznym.

CWRiD w Czarnem 13 kwietnia 2023 roku podpisało porozumienie z Bankiem Żywności w Chojnicach w zakresie dystrybucji żywności. Łącznie pozyskano produkty i artykuły spożywcze na kwotę 19741,93 zł., które wykorzystywane są podczas zajęć w PWD oraz nieodpłatnie przekazywane są osobom potrzebującym, Klubom Seniora oraz uchodźcom wojennym z Ukrainy.

Dodatkowo w roku sprawozdawczym CWRiD w Czarnem nawiązało współpracę z Fajną Fabryką w Czarnem, w wyniku której pozyskaliśmy materiały plastyczne wykorzystywane w PWD podczas pracy z dziećmi.

Od września 2023 roku CWRiD w Czarnem nawiązało współpracę z Powszechną Wyższą Szkołą Humanistyczną „Pomerania” w Chojnicach. W wyniku tej współpracy odbyły się już specjalistyczne zajęcia psychologiczne dla dzieci, przeprowadzone przez studentów pod nazwą „Spotkanie mikołajkowe”. Zajęcia odbywać się będą zarówno w CWRiD w Czarnem, jak również w zaprzyjaźnionej uczelni.

W roku 2023 CWRiD w Czarnem umożliwiło zrealizowanie trzech praktyk studenckich w PWD o profilu socjoterapeutycznym.

CWRiD w Czarnem złożyło wnioski na pozyskanie grantów dla jednostek samorządu terytorialnego w następujących programach:

- Moja mała ojczyzna - pod nazwą „Edukacyjno-sensoryczny ogródek historii Czarnego”;
- Generacja 6.0 – pod nazwą „Na przekór metryce”;
- Fajna ferajna – pod nazwą „Dotknij, poczuj, zobacz”;
- Tu mieszkam, tu zmieniam eko – pod nazwą „Sensoryczny ogródek przy Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem”;
- Równać szanse – pod nazwą „Młodzi, gniewni, kreatywni”.

Od miesiąca grudnia 2023 do lipca 2024 roku Stowarzyszenie Idea wraz z Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem realizuje projekt pn. „Młodzi, gniewni, kreatywni”. Pozyskano łącznie 11 645,00 zł. z programu Równać Szanse Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności Civis Polonus.

W okresie od 15 do 24 marca 2023 roku w Placówce Wsparcia Dziennego przy Centrum

Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem przeprowadzona została kontrola przez Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku Wydział Polityki Społecznej w zakresie „Przestrzeganie przepisów określających zasady działania Placówek Wsparcia Dziennego oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami”. Nie stwierdzono nieprawidłowości i niezgodności w powyższym zakresie.

Poniżej fotorelacja z działań CWRiD w Czarnem

Animacje z chustą

Gry i zabawy podwórkowe

Dni Otwarte Funduszy Europejskich pn. „Pomysły na parkowe zmysły”

Rajd rowerowy

10. EDUKACJA

10.1. Sieć szkół podstawowych i przedszkoli.

Sieć publicznych szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Czarne:

- 1) Szkoła Podstawowa im Danuty Siedzikówny ps. INKA w Czarnem, ul. Parkowa 4,
- 2) Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie - Krzemieniewo 16,
- 3) Szkoła Podstawowa w Wyczechach - Wyczechy 29.

Sieć publicznych przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Czarne:

- 1) Przedszkole Gminne w Czarnem – Czarne ul. Parkowa 7.

Sieć uzupełniają również oddziały przedszkolne, które zostały utworzone w Szkołach

Podstawowych w Krzemieniewie i Wyczechach.

Na terenie Gminy Czarne funkcjonuje również Gminny Żłobek w Czarnem – Czarne ul. Wojska Polskiego 1.

Tabela. Liczba dzieci, oddziałów i nauczycieli w poszczególnych jednostkach

Nazwa placówki	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba nauczycieli
Szkoła Podstawowa w Czarnem	431	23	64
Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie	47	8	17
w tym oddział przedszkolny	8		
Szkoła Podstawowa w Wyczechach	125	10	22
w tym oddział przedszkolny	37		
Przedszkole Gminne w Czarnem	214	9	28
Gminny Żłobek w Czarnem	25	2	4
O g ó ł e m	942	52	135

dane na dzień 31.12.2023 r.

10.2. Struktura zatrudnienia w szkołach.

W placówkach oświatowych Gminy Czarne było 1118,84 etatów nauczycielskich oraz 55,00 etatów pracowników administracji i obsługi.

Strukturę zatrudnienia według stopnia awansu zawodowego przedstawia tabela nr 22. Najliczniejszą grupę stanowią nauczyciele dyplomowani – 60,00%. Drugą co do wielkości grupą są nauczyciele mianowani – 24,00%. Nauczyciele początkujący stanowią 16% ogółu zatrudnionych nauczycieli w gminie Czarne

Tabela. Liczba zatrudnionych nauczycieli w poszczególnych placówkach oświatowych

Wyszczególnienie	Liczba nauczycieli w etatach wg stanu na dzień 31.XII.2023 r.			
	ogółem	początkujący	mianowany	dyplomowany
Szkoła Podstawowa w Czarnem	63,73	7	13,73	43
Szkoła Podstawowa w Wyczechach	16,99	1	4,03	11,96
Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie	13,90	3,67	2,50	7,73
Przedszkole Gminne w Czarnem	24,22	7,27	8,36	8,59
Ogółem	118,84	18,94	28,62	71,28

Wysokość średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i przedszkolu prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego w Czarnem za 2023 r. przedstawia tabela poniżej.

Tabela. Średnie wynagrodzenia brutto nauczycieli wg stopnia awansu zawodowego w Gminie Czarne

Lp.	Stopień awansu zawodowego	Średnioroczna liczba etatów	Kwota średniego wynagrodzenia brutto w zł
1	Nauczyciel stażysta	18,44	4.777,86
2	Nauczyciel początkujący		
3	Nauczyciel mianowany	22,68	5.733,43
4	Nauczyciel dyplomowany	70,92	7.326,05

Dane wyliczone na podstawie średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli w Gminie Czarne za 2023 rok na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, w odniesieniu do faktycznie poniesionych wydatków na wynagrodzenia zgodnie z zapisami art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2018 r. poz. 967 ze zm. Dz. U. z 2022 r. poz. 935, 1116, 1700, 1730 Dz. U. z 2023 r. poz. 641)

Dochód brutto za 2023 rok w przeliczeniu na dyrektorów poszczególnych placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Czarne (bez Jubileuszu):

- Dyrektor Szkoły Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem – 10.874,53 zł,
- Dyrektor Szkoły Podstawowej w Wyczechach – 10.819,56 zł,
- Dyrektor Szkoły Podstawowej w Krzemieniewie – 9.369,32 zł,
- Dyrektor Przedszkola Gminnego w Czarnem – 10.304,20 zł,
- Dyrektor Gminnego Żłobka w Czarnem 1/4 etatu - 2.278,14 zł.

Pozostałe zatrudnienie w jednostkach oświatowych na dzień 31 grudnia 2023 r. oraz średnia płaca brutto przedstawia się następująco:

Tabela. Średnia płaca brutto pracowników administracji i obsługi

Nazwa jednostki	Pracownicy administracji		Pracownicy obsługi	
	etaty	średnie wynagrodzenie	etaty	średnie wynagrodzenie
Szkoła Podstawowa w Czarnem	2	5.055,85 zł	16	4.640,55 zł
Szkoła Podstawowa w Wyczechach	1	5.155,94 zł	4	4.629,91 zł
Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie	1	5.406,97 zł	3	4.167,33 zł
Przedszkole Gminne w Czarnem	1	5.898,42 zł	19,5	3.994,48 zł
Gminny Żłobek w Czarnem	0	0,00	7,5	4.473,89 zł

Realizowane zadania oświatowe

Gmina Czarne realizowała zadania oświatowe wynikające z ustawy Prawo Oświatowe, ustawy o finansowaniu zadań oświatowych i rozporządzeń wykonawczych poprzez zabezpieczenie działalności szkół podstawowych i oddziałów przedszkolnych. W szkołach odbywała się nauka języka obcego – wszyscy uczniowie korzystali z nauki języka angielskiego 688 uczniów, a dodatkowego z języka obcego – niemieckiego uczyło się 208 uczniów. W Szkole Podstawowej w Czarnem funkcjonowały oddziały integracyjne (5 oddziałów)

i sportowe (4 oddziały). W oddziałach sportowych prowadzono szkolenie sportowe w kierunkach: piłka nożna, piłka koszykowa, piłka ręczna.

We wszystkich szkołach podstawowych podejmowano różnego rodzaju działania, ukierunkowane na uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, które dostosowane były do indywidualnych potrzeb poszczególnych uczniów. Uczestniczyli oni w zajęciach: rewalidacja, logopedia, zajęcia wyrównawcze, zindywidualizowana ścieżka rozwoju, praca z nauczycielem wspomagającym, nauczanie indywidualne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia sensoryczne.

10.3. Udział jednostek oświatowych w gminnych, powiatowych i ogólnopolskich przedsięwzięciach, pozyskane środki finansowe.

1. Szkoła Podstawowa w Wyczechach

Bieżąca działalność jednostek, udział w gminnych, powiatowych i ogólnopolskich przedsięwzięciach

1. Szkoła Podstawowa w Wyczechach

Pozyskane środki finansowe

- Szkoła Podstawowa w Wyczechach systematycznie podejmuje intensywne działania na rzecz pozyskiwania środków zewnętrznych, w roku 2023 pozyskano środki w wysokości:
 - 19 850, 00 zł (w tym: 15 880,00 zł z dotacji Ministerstwa Finansów, 3 970, 00 zł wkład własny gminy) „Lekcje o finansach” program dla uczniów klas I-III;
 - 23 750,00 zł (w tym: 18 600,00 zł dotacja z Ministerstwa Finansów, 5 150,00 zł wkład własny gminy) program dla uczniów klas IV-VIII;
 - 1 875,00 zł (w tym: 1 500,00 zł dotacja; 375,00 zł) Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa;
 - 1 819,00 zł - w ramach współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Czarnem i realizowanych wspólnie programów profilaktycznych - dofinansowanie wyjazdu edukacyjnego na warsztaty ekologiczne; (21.03.2023 r.) dofinansowanie przejazdu na sadzenie lasu, zakup siatki tenisowej;
 - 1 200,00 zł - dla Uczniowskiego Klubu Sportowego „Debiutant” na zakup sprzętu sportowego oraz organizację imprez sportowych środki pozyskane od Nadleśnictwa Czarne – Człuchowskie oraz Banku Spółdzielczego;
 - 5 070,31 zł – w ramach współpracy z Radą Rodziców – zakup pomocy dydaktycznych; opłata biletów na kręgielni, zakup pizzy na nocowanie w szkole, dofinansowanie wyjazdu mikołajkowego.
 - 1 139,72 zł – kiermasz ciast zorganizowany przez Radę Rodziców;
 - 1 195,08 zł – akcja charytatywna „Lawina dobra dla Nadusi”
 - 526,00 zł – akcja charytatywna – „Wrzuć piątaka dla dzieciaka”
 - od darczyńców:
 - 950 taleniaków pozyskanych w ramach akcji LIDL – zakupiono zestaw korekcyjno – kompensacyjny,

- 3350, 00 zł - zestaw mebli zewnętrznych (stół i ławki) – Rada Rodziców, Zakład Zagospodarowania Odpadów Nowy Dwór k. Chojnic.

Przygotowane i złożone wnioski konkursowe:

- Regionalne wsparcie rozwoju kompetencji kluczowych w pomorskich szkołach
- „Leśny zakątek” – konkurs Lasów Państwowych pt. „Klasa z drewna”
- „Ekopracownia” - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- „Lekcje o finansach” - program Ministerstwa Finansów, dla uczniów klas I-III;
- „Lekcje o finansach” - program Ministerstwa Finansów, dla uczniów klas IV-VIII;
- Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa;

W roku 2023 r. w ramach działalności dydaktyczno – wychowawczej zrealizowano:

Spektakl świąteczny, Szkolny konkurs kołęd, Dzień Pizzy, Spektakl teatralny w Człuchowie „Plastusiowy Pamiętnik”, Zabawę i warsztaty karnawałowe, Wycieczka do Bydgoszczy – Muzeum Historii Brudu i Mydła, warsztaty cukiernicze, Akademię z okazji Dnia Kobiet, Warsztaty ekologiczne w Zakładzie Zagospodarowania Odpadów w Nowym Dworze k. Chojnic z okazji Pierwszego Dnia Wiosny, Wizyta na kręgielni w Chojnicach – Powitanie Wiosny, Dzień Mleka, Udział w Powiatowym Konkursie Ortograficznym – uczeń Marco Cannazzaro III miejsce, Udział w Ogólnopolskiej Akcji „Żonkile” – 80 rocznica Powstania w Getcie Warszawskim, Dzień Ziemi – akacja sprzątania świata, Udział w akcji „Sadzenia lasu”, Dzień bez plecaka, Akademia z okazji uchwalenia konstytucji 3-Maja, Dzień Kubusia Puchatka i spotkanie z pszczelarzem, Piknik czytelniczy w ramach Tygodnia Bibliotek, Dzień Europy, Dzień Matki – Kawiarenka Literacka, Wycieczka pociągiem do Kołobrzegu w ramach Dnia Dziecka, Dzień Dziecka w wiosce indiańskiej, Wycieczka do Łeby, Warsztaty pieczenia chleba, Udział w „Dniach Miasta i Gminy Czarne”, Wybory do Samorządu Uczniowskiego, Otwarcie oddziału przedszkolnego w ramach programu „Czarneńskie przedszkole – dzieci w swoim żywiole”, Udział w Dożynkach Gminnych, Udział w akcji Narodowe Czytanie, Wycieczka pociągiem do Szczecinka, wizyta w kinie, Międzynarodowy Dzień Kropki, Wycieczka pociągiem do Szczecinka – park trampolin, kino, Akcja „Sprzątanie Świata”, Dzień Przedszkolaka, Udział w akcji „Szkoła pełna talentów”, Wybory do Młodzieżowej Rady Gminy Czarne, Dzień Chłopaka, Udział w akcji Lasów Państwowych – sadzenie drzew, Noc Bibliotek – Absurd nie czytać – Psi Patrol, Noc Bibliotek – Mały Książę, Dyskoteka z okazji Dnia Chłopaka, Akcja „SadziMy”, Udział w akcji charytatywnej „Biesiada weselna”, Dzień Drzewa, Zajęcia szkółki wędkarskiej, Dzień Głośnego Czytania, Pasowanie na ucznia, Dzień Edukacji Narodowej, Europejski Tydzień Kodowania, Święto Dyni, Porządkowanie miejsca pamięci – pomnik w Wyczechach, Dzień postaci z baśni i bajek, Inauguracyjne posiedzenie Młodzieżowej Rady Gminy Czarne, Radosne Świętowanie Niepodległości, Udział w akcji „Śniadanie daje moc” – zdrowe odżywianie, Wyjazd do Szczecinka na spektakl teatralny – „Piotruś Pan”, Światowy Dzień Tabliczki Mnożenia, Konkurs recytatorski „Kocham misie”, Warsztaty w ramach programu „Lekcje o finansach” – grupa młodsza, Zabawy andrzejkowe, Dyskoteka andrzejkowa, Udział w kampanii „Europejki Dzień Wiedzy o Antybiotykach”, Udział konkursie plastycznym „Leśni przyjaciele” – oddział 0a – I miejsce; 0 b – 3 miejsce, Udział w konkursie „Jesień w obiektywie” organizowanym przez ZSP w Czarnem, Wizyta w krainie Świętego Mikołaja – wyjazd do Lubnicy, Warsztaty w ramach programu „Lekcje o finansach”

– grupa starsza, Mikołajkowe nocowanie w szkole, Warsztaty piernikowe we współpracy z Filia Biblioteki w Wyczechach, Piżama Party – akcja charytatywna „Wrzuć piątaaka dla dzieciaka”, Wyjazd do Chojnic na spektakl „Alicja w krainie czarów”, Wycieczka do Warszawy w ramach programu „Lekcje o finansach” – grupa starsza, Wycieczka do Warszawy w ramach programu „Lekcje o finansach” – grupa młodsza, Udział w Czarneńskim Jarmarku Bożonarodzeniowym, „Jasełka” dla społeczności lokalnej.

W roku 2023 r. systematycznie realizowano zajęcia z wykorzystaniem sprzętu pozyskanego w ramach rządowego programu „Laboratoria Przyszłości”. Poza tym szkoła przystąpiła do programu realizowanego przez MEN – „Szkoła ucząca z Minecraft”. Przeszkolono nauczycieli i wszyscy uczniowie klas IV-VIII otrzymali bezpłatnie dostęp do wersji Minecraft Education w ramach Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej, która jest systematycznie wykorzystywana podczas zajęć informatycznych.

2. Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie

Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie w roku szkolnym 2023 realizowała programy, prowadziła działania profilaktyczne, działania dydaktyczne związane z realizacją Podstawy Programowej. Przeprowadzono działania o tematyce prozdrowotnej i ekologicznej:

- Ptasia grypa - omówienie zasad bezpieczeństwa, Bezpieczne ferie zimowe – program edukacji prozdrowotnej, Ruch to zdrowie- program edukacji prozdrowotnej, Owoce i warzywa w szkole. Mleko w szkole-program edukacji prozdrowotnej, Bezpieczne wakacje- zajęcia z programu „Laboratoria przyszłości”, Pomagamy zwierzętom - zbiórka karmy dla zwierząt i przekazanie jej do schroniska w Szczecinku- edukacja ekologiczna, Pomagamy ptakom - zbiórka pokarmu dla ptaków i rozwieszenie i wysypanie do karmników jej na terenie szkoły – edukacja ekologiczna, Bezpieczeństwo podczas drogi do szkoły- spotkanie z panią policjantką z Komendy Policji z Czarnego, Warzywa w moim domu- edukacja ekologiczna, Psia lekcja- program o bezpieczeństwie dzieci i psów, Mamy kota na punkcie mleka- program edukacji prozdrowotnej - Fundacja Promocji Mleka, Jemy zdrowo i kolorowo – warsztaty dla uczniów z Oddziału Przedszkolnego i klas I-III, Bhp w klasie III- Halowenowe dynie-zasady bezpieczeństwa.

W roku 2023 w ramach działalności dydaktyczno-wychowawczej zrealizowano:

Akademii z okazji Dnia Babci i Dziadka, Bal karnawałowy – przy współpracy z grupą „Animacje- Rewelacje”, XXXI Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy- zebraliśmy jako Szkoła 2782,42zł. +10 euro, Akademia z okazji Dnia Kobiet, Palmy wielkanocne -wykonanie klasa III, Uroczysty Apel Wielkanocny, Akcja Lasów Państwowych- sadzenie drzew w Nadleśnictwie Czarne-Człuchowskie, Akcja Żonkil-upamiętniająca 80 rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim, -edukacja społeczno- edukacyjna, Dzień Języka Angielskiego „Uczę się języków obcych bo wiem ,że warto, Dzień Tabliczki Mnożenia, Akademia z okazji Świąt Majowych, Dzień Unii Europejskiej, Akademia z okazji Dnia Edukacji Narodowej, Ślubowanie uczniów klasy pierwszej i przedszkolaków, Ogólnopolska Kampania, „Mała książka Wielki Człowiek” klasa I otrzymała Wyprawkę Czytelniczą, Uprzątniecie terenu wokół Kościoła przez klasę III, Dzień owoców i warzyw w klasach I-III,

Dzień Pluszowego Misia, Obchody Światowego Dnia Świadomości Autyzmu-Niebieskie Igrzyska 2023, Wycieczka autokarowa do Berlina, Wycieczka autokarowa do kina w Szczecinku- „ Mru i ja”, V Ogólnopolska Akcja #Sprzątam dla Polski, Festyn Rodzinny-Dzień Dziecka- spotkanie z panią policjantką i promocja Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym, Akcja „Moje miasto bez elektrośmieci”- otrzymaliśmy: 2 puffy wypoczynkowe, zestaw matematyczny, słomki konstrukcyjne „mata do Photona, zestaw kreatywno-plastyczny, czajnik bezprzewodowy, Akcja „Szkoły pełne talentów”, XXX Akcja Sprzątanie świata - Sprzątanie świata łączy ludzi, XXIII Dzień Papieski- uroczysta akademie szkolna połączoną z konkursem o Janie Pawle II, Dzień życzliwości

W roku 2023 systematycznie realizowano zajęcia z wykorzystaniem sprzętu pozyskanego w ramach rządowego programu „Laboratoria przyszłości”. W celu jak najlepszego wykorzystania nowoczesnych pomocy dydaktycznych pozyskanych z programu przeszkolono również nauczycieli. Zrealizowano zajęcia:

- Niezwykła lekcja plastyki – Poczta Walentynkowa, Ptasia grypa-lekcja o bezpieczeństwie podczas ferii zimowych, BHP- klasa III „Halloweenowa dynia”, Lekcja robotyki Be Creo- lekcja programowania.

W ramach działalności profilaktycznej zrealizowano :

- spotkanie z policjantami z Posterunku Policji w Czarnem dla uczniów klasy pierwszej, Lekcje edukacyjne o zagrożeniach zimowych połączone z programem „Laboratoria przyszłości”

Uczniowie naszej szkoły brali czynny udział w wydarzeniach gminnych:

- XLI Zimowy bieg na orientację- PTTK Husaria, Gminny Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej, Uroczyste obchody Dni Gminy Czarne, Udział w VI Pomorskim Biegu „Juranda”- III miejsce, Wybory do Młodzieżowej Rady Miejskiej, Udział w XLII Rajdzie Szlakami Walk i Męczeństwa – I miejsce, Czarneński Jarmark Bożonarodzeniowy,

Sukcesy uczniów:

- wyróżnienie- Szopka bożonarodzeniowa- Fundacja Małe Stópki, wyróżnienie- konkurs plastyczny „Zaślubiny z morzem”, I i II miejsce w konkursie plastycznym „Bezpiecznie na wsi mamy niebezpiecznych substancji unikamy”, III miejsce w Pomorskim Biegu im.por. Czesława Gombrowicza, Wyróżnienie w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Zagrożenia wypadkowe w indywidualnych gospodarstwach rolnych- Państwowa Inspekcja Pracy w Gdańsku, I miejsce XLII Rajd Szlakami Walk i Męczeństwa.

W roku 2023 w ramach współpracy ze Świątlica Wiejską w Krzemieniewie zorganizowano zajęcia:

- Radosne Świątowanie Dnia Niepodległości- warsztaty i Uroczysta Akademia, Warsztaty bożonarodzeniowe, Spektakl, „Opowieść wigilijna” połączona z Zabawą Andrzejkową

W ramach innych działań dydaktycznych przeprowadzono liczne konkursy. Wśród licznych zadań wychowawczych i edukacyjnych zrealizowanych w 2023r.pojawiły się też działania o charakterze patriotycznym:

Dwoje uczniów otrzymało tytuł Wolontariusza Roku w kategorii Młodzież przyznany przez

Kapitułę Akcji „Wolontariusz Roku”.

Uczniowie zrzeszeni w Szkolnym Kole Caritas pod opieką nauczycieli prowadzili liczne akcje charytatywne.

3. Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem

W roku 2023 w Szkole Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem funkcjonowało 25 oddziałów klasowych obejmujących 464 uczniów, od września 2023 roku 441 uczniów w tym 12 z Ukrainy. W placówce zatrudnionych było 68 nauczycieli i 18 pracowników administracji i obsługi. W placówce pracują pedagodzy udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej z zakresu: psychologii, terapii pedagogicznej, socjoterapii, oligofrenopedagogiki, tyflopedagogiki, surdopedagogiki, fizjoterapii, terapii integracji sensorycznej, terapii ręki.

W szkole funkcjonowały oddziały integracyjne (4 oddziały do czerwca, od września 3) i sportowe (4 oddziały do czerwca, od września 3). W oddziałach sportowych prowadzono szkolenie sportowe w kierunkach: piłka nożna, piłka koszykowa, piłka ręczna.

Stołówka szkolna wydawała średnio 250 obiadów dziennie (średnia za cały rok). Posiłki w stołówce szkolnej wydawane są od poniedziałku do piątku. Planowanie i opracowywanie jadłospisu odbywa się w oparciu o zalecenia dotyczące zdrowego żywienia dzieci i młodzieży w szkołach. Podstawą jest Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. 2016, poz. 1154 z późn. zm.). W żywieniu zbiorowym w stołówce szkolnej uwzględniane rekomendacje z zakresu prawidłowego żywienia dzieci i młodzieży. Zgodnie z zapisami zawartymi w § 2 rozporządzenia wszystkie środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w stołówce muszą spełniać odpowiednie wymagania dla danej grupy wiekowej, wynikające z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej (Instytutu Żywności i Żywienia). Ponadto planując żywienie bezwzględnie stosuje się do zawartych w rozporządzeniu wytycznych co do odpowiedniego doboru i częstotliwości podaży poszczególnych grup produktów w posiłkach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży. W związku z powyższym w obiadach stołówki szkolnej uwzględnia się zwiększoną ilość warzyw i owoców, większą podaż produktów zbożowych pełnoziarnistych, większą podaż ryb.

W Szkole Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w roku 2023 wdrożono programy innowacyjne opracowane w oparciu o zdiagnozowane potrzeby uczniów placówki:

- „Wir spielen beim Deutschlernen” – język niemiecki w klasie I i II (6 oddziałów),
- Dojrzałość motoryczna kluczem sukcesu edukacyjnego,
- Jak się uczyć, żeby się nauczyć,
- Ratujemy i uczymy ratować,
- TIK TAK – przez komputer na świat,
- Sprawność i samodzielność psychoruchowa,
- Poznajemy język angielski poprzez gry i zabawy,
- Szachy w szkole,
- Zabawy językowe, które kształtują piękną wymowę – zajęcia logopedyczne,
- Lektura nie musi być nudna,

- Dla każdego coś sportowego,
- Ćwiczę codziennie, mówią pięknie,
- Klasa w terenie,
- Rozszerzenie wiadomości z zakresu muzyki u uczniów klasy I B (od września 2023 roku),
- English Adventure. Gry i zabawy z elementami grywalizacji na lekcjach języka angielskiego,
- Wsparcie neurologiczne ucznia niepełnosprawnego,
- Jak ryba w wodzie – nauka pływania.

Realizowane innowacje zostały opracowane zgodnie z potrzebami uczniów placówki na podstawie przeprowadzonych wcześniej badań i diagnoz pedagogicznych.

Szkoła prowadziła liczne (26) działania profilaktyczne, których celem było zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, przeciwdziałanie uzależnieniom. W ramach takich działań przeprowadzono następujące inicjatywy:

W ramach działań mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniom i podnoszenie umiejętności postępowania w sytuacjach trudnych przeprowadzono spektakle profilaktyczne (na różnych poziomach wiekowych).

W szkole odbyły się liczne konkursy o różnorodnej tematyce. Wszystkie cieszyły się dużym zainteresowaniem uczniów, warto wymienić:

- Konkurs plastyczny „Wspomnienie z wakacji”, Konkurs historyczny „Starożytne cywilizacje”, „Brakujące ogniwo. Kiedy człowiek stał się człowiekiem” – konkurs dla klas VII-VIII, Konkurs plastyczny „Mój ulubiony święty”, Cykl konkursów ekologicznych na wszystkich poziomach nauczania, Wojewódzki Quiz Wiedzy o Państwach Anglojęzycznych, „Mój wymarzony zawód” – konkurs plastyczny, „Jak segreguję odpady” – konkurs ekologiczny, „Tajemnice różańca” – konkurs plastyczny, Konkurs na najpiękniejszą kartkę bożonarodzeniową w języku angielskim, Konkurs na najpiękniejszą kartkę bożonarodzeniową w języku niemieckim, Konkurs kolęd, „Pierniczkowe szaleństwo” – konkurs połączony z akcją charytatywną, „Moja ulubiona zabawa logopedyczna” – konkurs plastyczno-logopedyczny, „Potyczki matematyczne dla klas IV”, „Potyczki matematyczne dla klas V”, Legendarne początki państwa polskiego, Wielkanocne cuda, Pszczoły to nasi przyjaciele, Co zawdzięczam pszczołom, Autyzm – jak to widzę, Wpływ odpadów na zdrowie i życie zwierząt, Szanuj las – konkurs informatyczny, Stop hejtowi – konkurs informatyczny, Konkurs wiedzy o lesie, Mój wymarzony robot – konkurs plastyczno-techniczny, „Pomoc bliźniemu” – konkurs multimedialny, „Zielono mi. Każdy może być eko” – konkurs ekologiczny, Ogólnopolski konkurs ekologiczny „Mistrz Recyklingu i Przyjaciele”, Ogólnopolski konkurs ekologiczny „Świat oczami młodych”, Konkurs plastyczny „Każdy inny, wszyscy równi”, Konkurs historyczny „II wojna światowa”, Konkurs historyczny „Żołnierze wyklęci”, Cykl konkursów „Potyczki matematyczne”, Konkurs informatyczny „Projekt tkaniny w programie graficznym”, Konkurs plastyczny „Wielkanocne cuda”, Konkurs kaligraficzny „Piękne pisanie jest sztuką”, Konkurs plastyczno-językowy „Easter Card”, Konkurs pięknego czytania w języku niemieckim, Konkurs matematyczny klas 2 i 3, Konkurs historyczny „Danuta Siedzikówna ps. Inka”, Cykl konkursów języka angielskiego dla wszystkich poziomów nauczania, Konkurs historyczny „Polska Piastów”, Konkurs plastyczny „Świat oczami młodych”, Konkurs plastyczny „Polskie podziemie”, Konkurs leksykalno-gramatyczny z języka niemieckiego,

Konkurs plastyczny „Światowy Dzień bez Papierosa”, Konkurs plastyczny „Moje ulubione baśnie i bajki”, Konkurs plastyczny „Moja ulubiona bajka”, Konkurs plastyczny „Maryja w oczach dzieci”, Konkurs Wiedzy o Rynku Pracy, Moja ulubiona postać z bajki – konkurs literacko – plastyczny, Konkurs wiedzy o krajach niemieckiego obszaru językowego, Konkurs geograficzny – „Geograf Roku”, Konkurs biologiczny „Biolog Roku”, Konkurs chemiczny „Chemicz roku”, Konkurs przyrodniczy „Album ptaków”, Konkurs mitologiczny, Liczne konkursy czytelnicze, Konkurs plastyczno-techniczny „Lampionowe światelko”, Najpiękniejsza kartka bożonarodzeniowa w języku angielskim, Konkurs karaoke w języku angielskim, Zaczarowany świat lektur, Jesienne rymowanie, Namaluj to, co słyszysz, Konkurs literacki „Mój idol”, Konkurs plastyczny „Niepełnosprawni aktywni zawodowo”.

Uczniowie szkoły wzięli udział w kuratorskich konkursach przedmiotowych z języka polskiego, języka angielskiego, geografii, biologii, historii, chemii i matematyki. Uczeń klasy VI zakwalifikował się do etapu rejonowego Wojewódzkiego Konkursu z Geografii organizowanego przez Kuratorium Oświaty w Gdańsku oraz do etapu rejonowego Wojewódzkiego Konkursu z Historii również organizowanego przez Kuratorium Oświaty w Gdańsku.

Uczniowie Szkoły Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem odnieśli następujące sukcesy w konkursach wiedzy i artystycznych na szczeblu rejonowym i ogólnopolskim:

- I i III miejsce w Wojewódzkim Finale Konkursu Historycznego „Żołnierze Niezłomni”,
- I, II i III miejsce w Finale Ogólnopolskiego Konkursu Historycznego „Bohaterowie walki o niepodległość Polski 1918-1989” (wyjazd na obóz w Bieszczady),
- I miejsce w Powiatowym Konkursie plastycznym „Światowy Dzień bez Papierosa”,
- I miejsce w Powiatowym Konkursie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego,
- 13. miejsce w Wojewódzkim Konkursie Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego,
- I oraz III miejsce w Wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Szczepić życie! Bezpieczna praca w gospodarstwie”,
- I miejsce w konkursie „Jesienne ptaki i zwierzęta”,
- III miejsce w Powiatowej Olimpiadzie Wiedzy o HIV/AIDS i Uzależnieniach „Uzależnienia wokół mnie”.

Szkoła systematycznie rozwija zainteresowania i talenty uczniów związane ze sportem. Uczniowie szkoły mają w swoim dorobku liczne udziały w zawodach sportowych oraz wysokie miejsca w rywalizacji, należy wymienić:

- II miejsce w Mistrzostwach Powiatu Igrzysk Dzieci i Młodzieży w Biegach Przełajowych,
- II miejsce w Mistrzostwach Powiatu Igrzysk Dzieci i Młodzieży w Piłce Nożnej Chłopców,
- Finał Wojewódzki Igrzysk Dzieci i Młodzieży w Piłce Nożnej Dziewcząt,
- II i III miejsce w Mistrzostwach Powiatu Igrzysk Dzieci i Młodzieży w Koszykówce 3x3 Chłopców,
- I i III miejsce w Mistrzostwach Powiatu Igrzysk Dzieci i Młodzieży w Koszykówce 3x3 Dziewcząt,

- I miejsce w Mistrzostwach Powiatu Igrzysk Dzieci i Młodzieży w Piłce Nożnej Dziewcząt,
- II miejsce w Półfinale Wojewódzkim Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Tenisie Stołowym.

W klasyfikacji końcowej Igrzysk Dzieci (klasy IV-VI) szkoła zajęła 19 miejsce (na 470 placówek biorących udział). W klasyfikacji końcowej Igrzysk Młodzieży (klasy VII-VIII) szkoła zajęła 20 miejsce (na 470 placówek).

W szkole przeprowadzono wiele projektów edukacyjnych z różnych przedmiotów oraz projekty interdyscyplinarne:

- Autoprezentacja, Socrealizm w Polsce, Jak racjonalnie gospodarować odpadami, Istota udzielania pierwszej pomocy, Świat zawodów na wesoło, Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce, Metody radzenia sobie ze stresem, Uzależnienia wokół nas, Najpiękniejsze miasta Niemiec, Patriotyzm niejedno ma imię, Czy mam rady na odpady, Moja podróż marzeń, Atrakcje turystyczne Polski, Emocje bez tajemnic, Łamanie praw człowieka, Przewodnik po Europie, Zaproszenie do świata brył, Rośliny, które leczą, Wiem, co jem – zdrowe odżywianie, Czy mam rady na odpady ? Metody pozbywania się odpadów, Jak racjonalnie gospodarować wodą? Życie codzienne w PRL, Spacerkiem po Europie, Smaki i zapachy jesieni, Ptasia grypa – jak uniknąć niebezpieczeństwa, Poznajemy wiosenne ptaki, Moja reklama, Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Cztery pory roku”, Mój potencjał – doradztwo zawodowe, Woda, ziemia, powietrze – projekt multiprzedmiotowy, Ślady religii starożytnych, Sztuka baroku, Artyści renesansowi, Bohater w Twojej szkole 2023, Projekt z ZUS

Wśród licznych zadań wychowawczych i edukacyjnych zrealizowanych w roku 2023 pojawiły się działania o charakterze patriotycznym związane ze świętami narodowymi i ważnymi wydarzeniami z życia szkoły:

- Akcja #Szkoła pamięta, Uroczysta akademii z okazji Narodowego Święta Niepodległości, Uroczyste obchody Dnia Patrona Szkoły – 1 Marca, Uroczysta Akademia z okazji Rocznicy Konstytucji 3 Maja, Święto szkoły – piknik rodzinny.

Systematycznie w szkole organizowane były uroczystości i akcje okolicznościowe. Uczniowie szkoły wzięli udział w akcjach charytatywnych zorganizowanych przez Samorząd Uczniowski.

- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, Zbiórka na rzecz Hospicjum „Pomorze Dzieciom”, Zbiórka darów dla uczniów szkoły polskiej w Żuławie na Litwie, Zbiórka darów dla uchodźców z Ukrainy, Zbiórka na akcję Adopcja Serca, Zbiórka na rzecz Nadii Gebauer, Zbiórka na rzecz pogorzalców z Bińcza, Wielka akcja charytatywna „Szlachetna Paczka” zorganizowana we współpracy z Panem Piotrem Zabrockim Burmistrzem Czarnego i Radnymi Rady Miejskiej w Czarnem.

W Szkole Podstawowej im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem podejmowane są systematyczne działania edukacyjne i wychowawcze mające na celu przygotowanie młodych ludzi do właściwych zachowań proekologicznych. W ramach projektów, warsztatów i happeningów podejmowane są tematy dotyczące ochrony środowiska, segregacji śmieci i recyklingu. Szkoła przystąpiła do ogólnopolskiego projektu „Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci” organizowanego przez Green Office Ecologic w Warszawie.

Uczniowie szkoły wzięli udział w Koncercie Kolęd przygotowanym przez Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka w Czarnem. Uczniowie i nauczyciele placówki wykonali zadania związane z udziałem w programach „Trzymaj formę”, „Szkoła promująca zdrowie”.

W dniu 9 marca 2023 roku odbyło się uroczyste otwarcie nowej pracowni technicznej zakupionej w ramach programu rządowego „Laboratoria Przyszłości”. Lekcję otwartą przeprowadzoną przez kol. Jolantę Niwińską obejrżeli: Wiktor Jakubik ekspert Ministerstwa Edukacji i Nauki, autor podstawy programowej nauczania techniki oraz Piotr Zabrocki, burmistrz Miasta i Gminy Czarne.

W ciągu roku odbyło się kilkadziesiąt wyjazdów: wycieczki kilkudniowe, wycieczki jednodniowe, wyjazdy do teatru, do kina, na basen, na lodowisko, biwaki.

Do egzaminu ósmoklasisty w roku szkolnym w maju 2023 przystąpiło 85 uczniów. Średnie wyniki egzaminów przedstawiają się następująco:

klasa	język polski	matematyka	język angielski
VIII A	60	36	52
VIII B	48	35	59
VIII C	55	33	58
VIII D	61	33	54
VIII E	70	55	71

Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem systematycznie podejmuje intensywne działania na rzecz pozyskiwania środków zewnętrznych, w roku 2023 pozyskano środki w wysokości:

- 55 000 złotych - dla Uczniowskiego Klubu Sportowego na zakup sprzętu sportowego oraz organizację imprez sportowych,
- 42 906 złotych – darowizny na Radę Rodziców,
- 22 150 złotych – dofinansowanie wycieczek i zajęć w ramach programu Ministerstwa Finansów „Lekcje o finansach”.

4. Przedszkole Gminne w Czarnem

Przedszkole Gminne w Czarnem w roku 2023 pozyskało środki finansowe w wysokości:

- 3600,00 zł. - wsparcie finansowe ze środków budżetu państwa w ramach programu „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025” na zakup nowości wydawniczych;
- 1700,00 zł - dofinansowanie do zakupu artykułów papierniczych w ramach współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Czarnem na realizację programów profilaktycznych;
- 11 423,61 zł. – zorganizowany przez pracowników przedszkola oraz rodziców dzieci uczęszczających do naszego przedszkola kiermasz wielkanocny i bożonarodzeniowy. Zebrane środki pieniężne wykorzystano na zakup: mikrofonów bezprzewodowych, kącików edukacyjnych, wyposażenia oraz pomocy dydaktycznych przeznaczonych do prowadzenia

zajęć dydaktycznych, terapeutycznych oraz zabaw dowolnych dla dzieci uczęszczających do naszego przedszkola;

- 454,00 zł – w ramach współpracy z księgarnią TULISZKÓW pozyskano w/w kwotę, którą wykorzystano w formie nagród książkowych w organizowanych konkursach oraz dla dzieci 6-letnich na zakończenie roku szkolnego;

- 1000,00 zł. – rabat za zakup artykułów plastycznych z firmy MOJE BAMBINO wykorzystano na zakup wyposażenia sal dydaktycznych.

Złożone wnioski, oferty o dofinansowanie, dotacje:

- zadanie publiczne Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ramach konkursu „Po pierwsze Rodzina!” – marzec 2023r. Z uwagi na duże zainteresowanie konkursem oraz ograniczone środki finansowe nie pozyskaliśmy dofinansowania do złożonej oferty;

- zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego w ramach programu wieloletniego – „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025” – po raz drugi pozyskaliśmy wsparcie finansowe w kwocie 3 600,00zł. Kolejny wniosek na wsparcie finansowe w ramach w/w projektu na kwotę 3 750,00zł. złożono 25.10.2023r.;

- ogólnopolski projekt Ministerstwa Zdrowia pod hasłem „Zdrowe Dzieci” w ramach wsparcia rozwoju dzieci do lat 6. Głównym jego celem jest szerzenie zdrowego żywienia i stylu życia wśród dzieci, oraz promocja zdrowych nawyków żywieniowych wśród ich rodziców, opiekunów i nauczycieli. Realizację projektu rozpoczęliśmy w listopadzie 2023r. Otrzymaliśmy pakiet materiałów edukacyjnych, dostęp do szkoleń dla nauczycieli, pracowników niepedagogicznych i rodziców, materiały do przeprowadzenia warsztatów z dziećmi, atrakcyjne pomoce dydaktyczne, dostęp do platformy edukacyjnej, kontakt z ekspertami.

W roku 2023 w ramach działań edukacyjno-profilaktycznych zrealizowano programy: innowacyjny program czytelniczy „Podróże z książką”, program edukacyjny „Edukacja leśna”, program patriotyczny, program adaptacyjny, program doradztwa zawodowego, program edukacji ekologicznej „Ekołudki”, program edukacyjno-profilaktyczny „Przedszkole promujące zdrowie”.

Przedszkole Gminne w Czarnem wzięło udział w realizacji wielu projektów edukacyjnych:

- projekt zainicjowany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zorganizowany przez Lasy Państwowe # sadzimy; projekt zainicjowany przez Ministra Edukacji i Nauki „Szkoła pamięta”, „Szkoła do Hymnu”, „Zdrowe dzieci”; realizacja Ogólnopolskiego Projektu Polskiego Związku Szachowego „Edukacja przez szachy w szkole i przedszkolu”; projekt czytelniczy „Kicia Kocia” realizowany w grupach dzieci 3,4-letnich; ogólnopolski projekt edukacyjny „Prószków ze Żbikiem poznasz-polubisz”; Dzień Konstytucji 3 Maja, Dzień Niepodległości. W ramach działań związanych z przynależnością do „Pomorskiej sieci przedszkoli i szkół promujących zdrowie” zrealizowano zajęcia edukacyjne m.in. na temat: „Sprzątanie świata”, „Bieg Przedszkolaka”, „Dzień dyni”, „Święto jabłka i gruszek”, „Światowy dzień wody”, „Czyste powietrze wokół nas”, „Światowy Dzień Ziemi”, „Bezpieczny przedszkolak”, „Skąd się biorą produkty ekologiczne”, „Zdrowo jem – więcej

wiem”, „Podróż do krainy empatii”, „Dzień życzliwości”, „Dzień tolerancji”, „Olimpiada sportowa”.

Realizując zadania wynikające z Planu Roczego oraz zorganizowane z własnej inicjatywy przygotowano i zorganizowano spotkania edukacyjne, uroczystości przedszkolne, przedstawienia teatralne, konkursy: Dzień Edukacji Narodowej, pasowanie na przedszkolaka, Ogólnopolski Dzień Przedszkolaka, „Dzień kolorowej skarpety”, „Dzień autyzmu”, „Dzień kropki”, Andrzejki, „Pomóżmy ptakom przetrwać zimę”, „Ekologia w wierszu, tańcu i piosence” Dzień Babci i Dziadka, bal karnawałowy, Jasełka, Dzień Rodziny, Dzień dziecka, uroczyste zakończenie roku szkolnego; zorganizowanie konkursu plastycznego pt. „Czarne moje miasto-ciekawe miejsca”, konkursu „Przez niebieskie okulary – autyzm moimi oczami” oraz konkursu fotograficznego pt. „Mały ekolog w akcji”.

Zorganizowane wycieczki: wycieczka do lasu z panią leśniczką w ramach realizacji programu „Edukacja Leśna” oraz wyjazd na Sarniak z udziałem Strażaków z Ochotniczej Straży Pożarnej i Wojskowej w Czarnem oraz Pani leśniczanki z Nadleśnictwa Czarne Człuchowskie w Czarnem zakończenie programu „Edukacja Leśna”; wyjazd do Kina „Wolność” w Szczecinku grupy dzieci pięcioletnich i sześcioletnich („Słoneczka”, „Kubusie Puchatki”, „Misie”, „Jagódki”, „Biedronki”); warsztaty jesienne „Kartoflisko” w Chojnicach (Misie, Słoneczka); wycieczka Biedronek do zagrody Szyszka - przejazd bryczką, malowanie kwiatów, lepienie z gliny i karmienie zwierząt; dzieci z grupy „Kubusie Puchatki”, „Słoneczka”, „Żabki”, „Biedronki” i „Tygryski” wzięły udział w warsztatach wiosennych pt. „Okruchy Tradycji” w Chojnicach.

Udział w akcjach charytatywnych: zbieranie nakrętek we współpracy z Ochotniczą Strażą Pożarną w Bińczu oraz we współpracy z Dziennikiem Bałtyckim dla Olusia chorego na SMA; zbiórka na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – 1345,19 zł.; zbiórka karmy dla zwierząt przekazanej dla schronisko dla zwierząt Człuchów, Chojnice oraz dla Stowarzyszenia „Szansa” – razem 288 kg.; udział w akcji promującej recykling i ochronę środowiska „Tusz do paki”; zbiórka na konto fundacji „Gdy liczy się czas” – Dzień Piżamy w Przedszkolu – 1269,22 zł.; zbiórka funduszy na rzecz Nadii Gebauer.

W ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym: udział naszych dzieci w Biegu Strażaka zorganizowanym z okazji Dnia Niepodległości przez Ochotniczą Straż Pożarną oraz Pomorskim Biegu Przełajowym zorganizowanym przez Jednostkę Wojskową w Czarnem; w ramach realizacji programu doradztwa zawodowego dzieci odwiedziły, zakład fryzjerski, piekarnię, bibliotekę, pocztę, zakład protetyczny a poszczególne grupy zapraszały na teren przedszkola rodziców, którzy opowiedzieli o wykonywanym przez siebie zawodzie – ratownik medyczny, pielęgniarka; zorganizowano wspólnie z rodzicami kiermasz wielkanocny i bożonarodzeniowy; przedszkole współpracowało ze Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Człuchowie w ramach realizacji programu „Przedszkole promujące zdrowie”, a także z Nadleśnictwem Czarne-Człuchowskie w ramach realizacji programu „Edukacja leśna”; prowadziło cykliczne spotkania edukacyjne wszystkich grup przedszkolnych z paniami z Powiatowej Biblioteki Publicznej w Czarnem; ponadto realizowano projekty edukacyjne z Ochotniczą Strażą Pożarną, CCK, Posterunkiem Policji, Szkołą Podstawową w Czarnem, Zespołem Szkół Ponadpodstawowych w Czarnem.

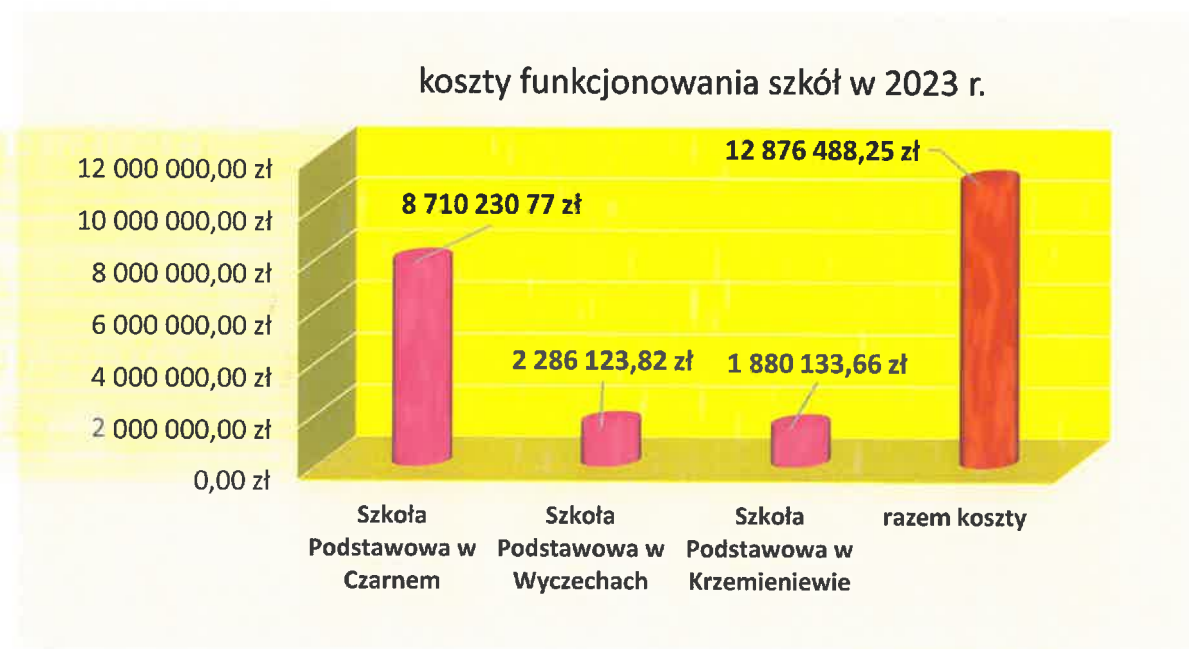
10.4. Finanse oświaty

Wydatki na oświatę i edukację to jedno z największych obciążeń dla budżetu gmin, które są odpowiedzialne za prowadzenie szkół i przedszkoli. Jednym z dochodów gminy jest część oświatowa subwencji oświatowej. Zgodnie z art. 237 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wysokość części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala corocznie ustawa budżetowa

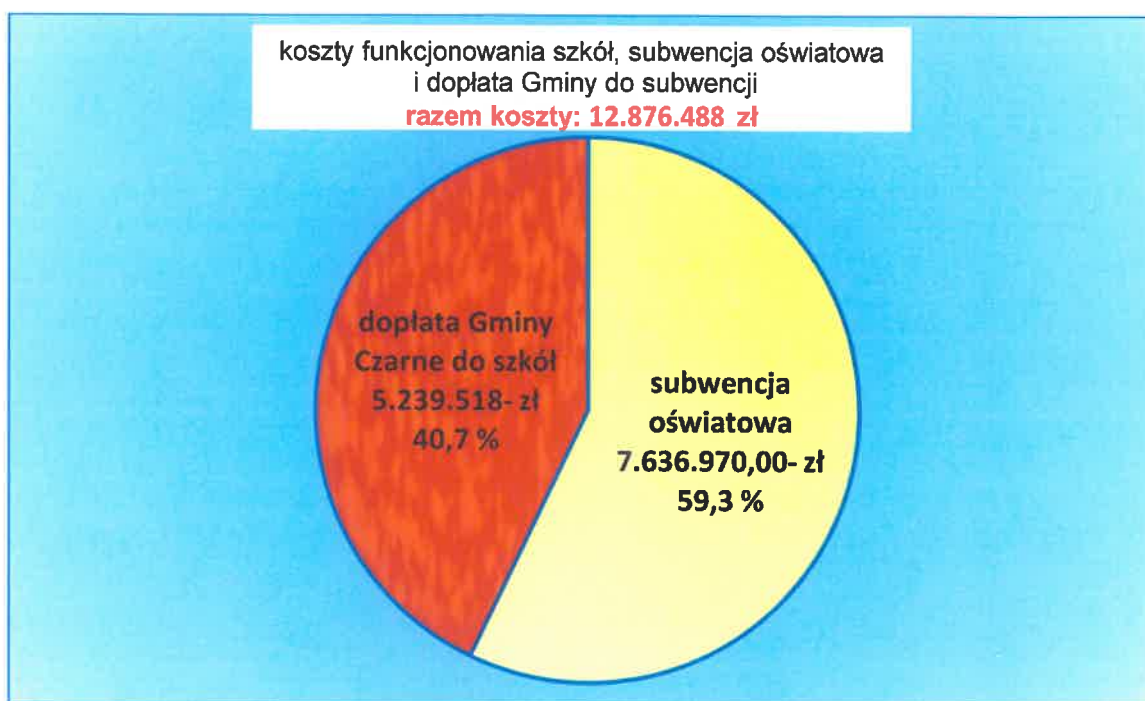
Tabela 28. Wydatki poniesione na zadania oświatowe w 2023 roku

Nazwa jednostki oświatowej	Wydatki wykonane
Szkoła Podstawowa im. Danuty Siedzikówny ps. Inka w Czarnem	8.710.230,77 zł
Szkoła Podstawowa w Wyczechach	2.286.123,82 zł
Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie	1.880.133,66 zł
Razem	12.876.488,25 zł

Wykres. Koszty funkcjonowania szkół

Wykres. Koszty funkcjonowania szkół - subwencja i dopłata gminy do subwencji

Przedszkola, Oddziały Przedszkolne i Żłobek

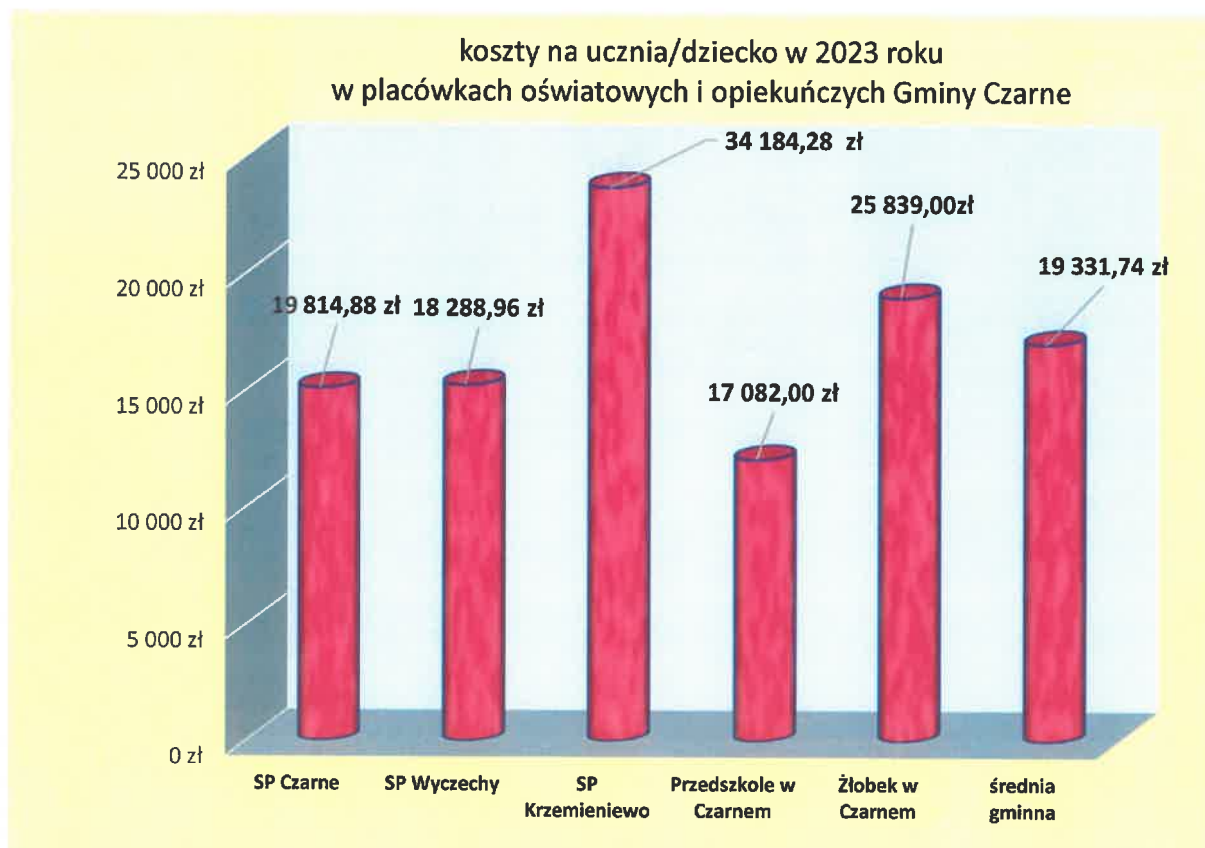
Tabela. Wydatki przedszkola, oddziały przedszkolne i żłobek (dane z RB 28S rozdz. 801 103 i 104)

Nazwa jednostki oświatowej	Wydatki wykonane
Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Wyczechach	235.883,33 zł
Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Krzemieniewie	110.761,70 zł
Przedszkole Gminne w Czarnem	3.523.396,97 zł
Gminny Żłobek w Czarnem	687.994,78 zł
Razem	4.558.036.78 zł

Tabela. Koszt utrzymania ucznia/dziecka w poszczególnych placówkach oświatowych z oddziałami przedszkolnymi w szkołach podstawowych w 2023 r.

Nazwa placówki	Liczba dzieci	Koszt utrzymania ucznia/dziecka	
		Miesięcznie	rocznie
Szkoła Podstawowa w Czarnem	431	1.651,24 zł	19.814,88 zł
Szkoła Podstawowa w Wyczechach	125	1.524,08 zł	18.288,96 zł
Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie	55	2.848,69 zł	34.184,28 zł
Przedszkole Gminne w Czarnem	214	1.423,50 zł	17.082,00 zł
Gminny Żłobek w Czarnem	25	2.153,25 zł	25.839,00 zł

Wykres. Koszty utrzymania ucznia/dziecka w 2023 roku w placówkach oświatowych i opiekuńczych Gminy Czarne

Finansowanie zadań oświatowych, stanowi bardzo istotną pozycję w budżecie Gminy i pochłania znaczną część środków z budżetu. Część oświatowa subwencji ogólnej dla Gminy Czarne w 2023 r. wynosiła 7.636.970,00 zł

SP Czarne	4.537.774,62
SP Krzemieniewo	864.453,03
SP Wyczechy	1.438.987,98
Przedszkole	795.754,37

7.636.970,00zł i nie wystarczała na pokrycie wszystkich wydatków, również tych wydatków, które w pełni winny być finansowane z subwencji oświatowej.

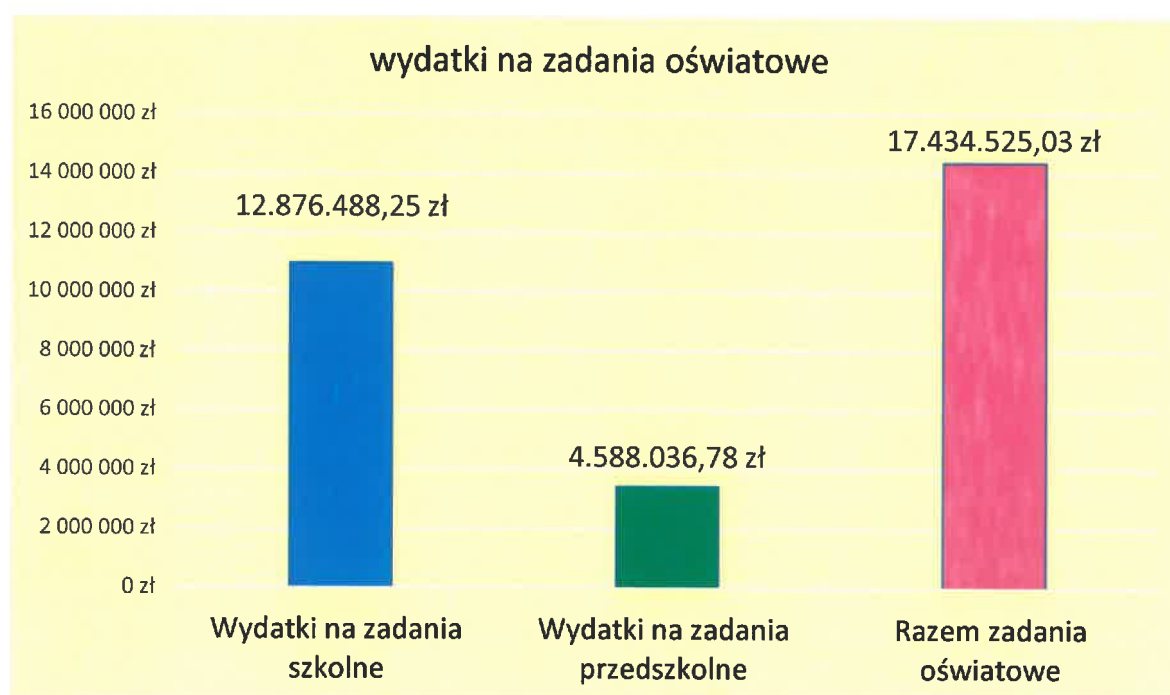
Plan wydatków placówek oświatowych w 2023 r. oprócz subwencji oświatowej, to środki między innymi pochodzące z:

- Dotacji celowej na dofinansowanie wydatków bieżących związanych z realizacją zadań służących rozwojowi wychowania przedszkolnego –281.106,00 zł
- Dotacja na wyposażenie szkół w podręczniki i materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe – 85.870,86 zł

- Subwencja oświatowa na wypłatę nagród specjalnych dla nauczycieli z okazji 250 Rocznicy utworzenia Komisji Edukacji Narodowej – **132.247,35 zł**
- Dofinansowanie dodatkowych zadań oświatowych w ramach pomocy obywatelom Ukrainy -**127.519,00 zł**
- Środki unijne na realizację Projektu pn. Czarnieńskie Przedszkole-dzieci w swoim żywiole -**526.642,75 zł**
- Dotacja celowa na realizację zadania w ramach Priorytetu3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 realizacja działań promujących czytelnictwo – **2.880,00 zł**

Wydatki na zadania szkolne:	12.876.488,25 zł
Wydatki na zadania przedszkolne	4.558.036,78 zł
Razem zadania oświatowe:	17.434.525,03 zł

Wykres. Wydatki na zadania oświatowe

10.5. Wyniki egzaminu ósmoklasisty

W 2023 r. egzamin ósmoklasisty odbył się w dniach **23-25 maja** i sprawdzał poziom opanowania wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach egzaminacyjnych, które zostały wprowadzone rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki. Uczniowie sprawdzali swoją wiedzę i umiejętności z języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego. Wyniki z przeprowadzonego w 2023 r.(w porównaniu z 2022 r.) egzaminu ósmoklasisty przedstawia tabela:

Tabela. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w podziale na poszczególne szkoły w 2022 r. i 2023 r.

Nazwa Szkoły	Rok	Język polski		Matematyka		Język angielski	
		Liczba zdających	Średni wynik %	Liczba zdających	Średni wynik %	Liczba zdających	Średni wynik %
Szkoła Podstawowa Czarne	2022	99	55	99	45	99	62
	2023	81	60	81	40	81	40
Szkoła Podstawowa Wyczechy	2022	13	65	13	56	13	37
	2023	13	55	13	52	12	51
Szkoła Podstawowa Krzemieniewo	2022	7	53	7	54	7	69
	2023	5	70	5	52	5	41
Gmina Czarne (obszar wiejski)	2022	20	61	20	55	20	48
	2023	18	59	18	52	17	48
Miasto Czarne	2022	99	55	99	45	99	62
	2023	81	60	81	40	81	60
Powiat	2022	54		49		56	
	2023	58		41		56	
Kraj	2022	60		57		67	
	2023	66		53		66	
Województwo	2022	58		45		54	
	2023	67		52		55	

Tabela. Wyniki egzaminu w podziale na poszczególne gminy powiatu człuchowskiego w latach 2022 i 2023.

l.p	Miasto /Gmina/	ROK	Język polski %	Matematyka %	Język angielski %
1	CZARNE Miasto	2022	55	45	62
		2023	60	40	60
2	CZARNE Gmina (obszar wiejski)	2022	61	55	48
		2023	59	52	48
3	Człuchów Gmina miejska	2022	57	53	67
		2023	61	45	67
4	Człuchów Gmina Wiejska	2022	49	49	54
		2023	55	41	50
5	Debrzno Miasto	2022	43	38	52
		2023	48	33	48
6	Debrzno obszar wiejski	2022	51	40	43
		2023	56	38	44
7	Koczała Gmina	2022	61	59	66
		2023	62	43	53
8	Przechlewo Gmina	2022	63	51	65
		2023	60	40	57
9	Rzeczenica Gmina	2022	57	49	63
		2023	64	38	56

10.6. Wnioski na stypendia szkolne

Tabela. Liczba przyznanych stypendiów szkolnych

wyszczególnienie		Stypendia szkolne 2021/2022	Stypendia szkolne 2022/2023
liczba przyznanych stypendiów szkolnych		53	59
w tym odnoszących się do uczniów:	szkół podstawowych	42	49
	szkół ponadpodstawowych	11	10
	szkół policealnych	-	-
nakłady finansowe w zł		62.288,00	47.400,00

Na wypłaty stypendiów i zasiłków szkolnych Gmina poniosła 20% nakładów, pozostałą część stanowią środki przekazane z budżetu państwa.

10.7. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników w 2023 r.

Wykonując obowiązki w zakresie wsparcia pracodawców w szkoleniu młodocianych pracowników zamieszkałych na terenie gminy Czarne rozpatrywano zgodnie z art. 122 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe wnioski pracodawców o zwrot kosztów kształcenia młodocianych uczniów, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe i zdali egzamin czeladniczy lub potwierdzający uzyskanie kwalifikacji zawodowych

Tabela. Wykaz wniosków pracodawców o zwrot kosztów kształcenia młodocianych uczniów

liczba pracodawców, którzy otrzymali dofinansowanie w 2022 r.	liczba młodocianych którzy ukończyli naukę zawodu			kwota jaką wypłacono pracodawcom w ramach dofinansowania
	Ogółem	w tym w cyklu kształcenia		
		36 - miesięcy	Przyuczenie do wykonywania określonej pracy	
12	17	17	0	122.906.43 zł

10.8. Dowozy dzieci do szkół

W 2023 r. Gmina Czarne przewoziła dziennie 86 uczniów. Podróż do szkoły i z powrotem odbywała się pod opieką zatrudnionych opiekunów, co zapewnia bezpieczeństwo i komfort dzieciom i młodzieży, ogólny koszt to 184 905,27zł (w 2022 r. było 167 750,57 zł) Gmina ponosiła również wydatki na dowóz uczniów niepełnosprawnych koszt tych zadań wyniósł: 45.192,18 zł (w 2022 r. 16.143,15 zł)

Tabela. Dowożone dzieci w roku szkolnym 2022/2023 oraz 2023/2024 w podziale na poszczególne miejscowości w szkołach na terenie gminy Czarne.

	Stan na 30.09.2022			Stan na 30.09.2023		
	miejscowość	Ilość dowożonych dzieci		miejscowość	Ilość dowożonych dzieci	
Szkoła Podstawowa w Krzemieniewie	Sierpowo	15	26	Sierpowo	13	20
	Domisław	11		Domisław	7	
Szkoła Podstawowa w Wyczechach	Nadziejewo	7		Nadziejewo	7	
	Biernatka	4		Biernatka	3	
	Bińcze	15		Bińcze	16	

	Raciniewo	7	41	Raciniewo	9	47
	Łoża	5		Łoża	9	
	Domisław	3		Domisław	3	
Szkoła Podstawowa w Czarnem	Sokole	10	23	Sokole	9	19
	Kijno	4		Kijno	3	
	Grabowiec	2		Wronkowo	4	
	Domisław	3		Sierpowo	1	
	Krzemieniewo	1		Nadziejewo	2	
	Nadziejewo	3				
razem		90	razem		86	

11. KULTURA

11.1. Czarneńskie Centrum Kultury

Upowszechnianiem kultury w gminie Czarne zajmuje się Czarneńskie Centrum Kultury, które działa na powierzchni 648 m². Posiada salę wielofunkcyjną oraz pomieszczenia: biurowe, kuchenne, salę zajęć dla zespołów. W wymienionych pomieszczeniach prowadzona była statutowa działalność. Ponadto do struktury CCK wchodzi biblioteka w Czarnem i filia biblioteki w Wyczechach, a także 9 świetlic wiejskich na terenie Gminy w miejscowościach: Sokole, Kijno, Sierpowo, Domisław, Krzemieniewo, Nadziejewo, Raciniewo, Biernatka i Bińcze.

W Czarneńskim Centrum Kultury w 2023 roku zatrudnionych było 14 w wymiarze 13,5 etatów: dyrektor, 2 instruktorów, pracownik gospodarczy, sprzątaczką, pracownik administracyjny, gł. księgowy, kierownik biblioteki, 2 bibliotekarzy, animator biblioteczny i 3 opiekunów świetlic w wymiarze 2,5 etatu. Uzupełnienie zatrudnienia: umowa zlecenie - 1 osoba, umowa o dzieło - 1 osoba, umowa o współpracy z podmiotem gospodarczym - 1 osoba.

Wynagrodzenia w CCK:

Dochód brutto za 2023 rok w przeliczeniu na miesiąc (w tym roczna premia regulaminowa, nagrody jubileuszowe i inne świadczenia jednorazowe)

- kierownik jednostki – 8.807,98 zł

Średnie wynagrodzenie brutto pracowników CCK:

- pracownicy zarządzający – 6.938,70 zł,
- pracownicy merytoryczni – 4.456,33 zł,
- pracownicy obsługi i administracji - 4.700,56 zł.

Czarneńskie Centrum Kultury na prowadzenie statutowej działalności otrzymało z budżetu Gminy Czarne dotację podmiotową w wysokości **1.004.482,00 złotych**. Poza dotacją uzyskało przychody z działalności kulturalnej i gospodarczej w wysokości **76.558,26 zł**. Z tytułu darowizn uzyskano **27.495,00 zł**.

Podstawowe zadania Czarneńskiego Centrum Kultury, to:

- rozbudzanie, upowszechnianie i zaspokajanie zainteresowań i potrzeb kulturalnych społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- kultywowanie tradycji oraz tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, rękodzieła artystycznego i ludowego,
- tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego,
- koordynowanie, inspirowanie, organizowanie działalności kulturalno-wychowawczej,
- organizowanie różnego typu uroczystości, festynów, konkursów, spotkań, przeglądów i innych,
- rozwijanie zainteresowań poprzez uczestnictwo w różnorodnych formach zajęć tj. kołach, klubach zainteresowań, kursach, warsztatach i zespołach,
- współpraca z władzami gminy, szkołami, placówkami kultury, organizacjami i innymi.

Prowadzone przez CCK w 2023 roku zespoły i koła skupiały ogółem 313 osób. Były to następujące formy:

- Studio piosenki (polega na indywidualnym kształceniu wokalistów przez instruktorów muzyki)- 18 osób
- Dziecięcy zespół taneczny „Gwiazdeczki”- 20 osób
- Dziecięcy zespół taneczny „Aparatki” – 20 osób
- Koło miłośników plastyki:
 - sekcja młodsza - 18 osób
 - sekcja starsza – 20 osób
- Zajęcia twórcze „Kobieta kreatywna” – 6 osób
- Zespół śpiewaczy „Serenada” - 7 osób
- Sekcja fitness 2 grupy – 40 osób
- Nauka gry na instrumentach – sekcja gitary – 18 osób
- Stowarzyszenie Mniejszości Ukraińskiej i Jej Sympatyków SMEREKA – ok 60 osób
- Stowarzyszenie Inspiracja – 42 osoby
- Kluby Seniora Wyczechy, Bińcze, Krzemieniewo, Nadziejewo – 44 osoby

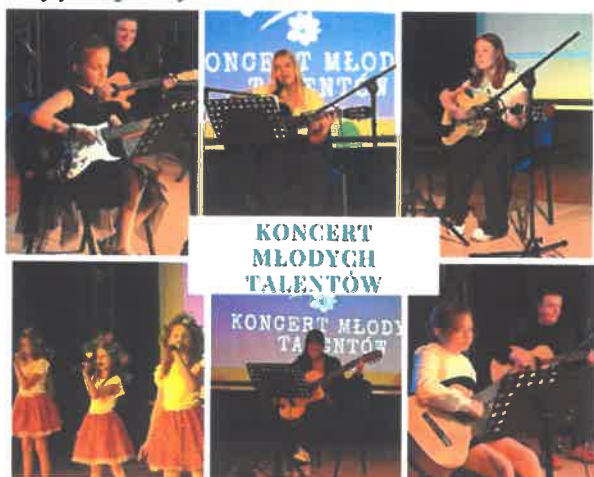
**WARSZTATY
PLASTYCZNE**

Zajęcia plastyczne

**WARSZTATY
TANECZNE**

Warsztaty i występy taneczne

**KONCERT
MŁODYCH
TALENTÓW**

Koncert Młodych Talentów

**STUDIO PIOSENKI
WYSTĘPY**

Studio piosenki- występy

**ZESPÓŁ ŚPIEWACZY
SERENADA**

Zespół śpiewaczy SERENADA

W 2023 roku zorganizowano następujące imprezy, akcje i działania edukacyjne:

- Imprezy o charakterze plenerowym ilość - 7,
- Imprezy o charakterze konkursowym, ilość - 4
- Koncerty, widowiska, spektakle, wystawy, spotkania i imprezy okolicznościowe ilość - 17,
- Imprezy środowiskowe - Dzień Babci i Dziadka, Bal Karnawałowy dla dzieci i dorosłych, Dzień Kobiet, Dzień Matki i Ojca, Dzień Dziecka, Pikniki Rodzinne, Dożynki Sołeckie, Bal Jesienny, Andrzejki dla dzieci i dorosłych, Mikołajki ilość – 53
- Akcje, kursy i projekty edukacji kulturalnej organizowane cyklicznie przez CCK -6

Środki finansowe wydatkowane na działalność merytoryczną w 2023 roku to kwota **70.929,60 zł**

Środki finansowe wydatkowane na organizację imprez to kwota **70.636,85 zł**.

Imprezy w partnerstwie

Widowiska, przedstawienia....

Imprezy środowiskowe

Imprezy o charakterze konkursowym

Akcje kursy i projekty współorganizowane z innymi podmiotami

- Współpraca przy realizacji projektu przez Stowarzyszenie Inspiracja pn. „Myśląc o rodzinie w Gminie Czarne i Rzeczenica” w zakresie organizacji czasu wolnego dla

- rodziców i dzieci z wykorzystaniem animacji środowiskowych, a także w zakresie podnoszenia kompetencji społecznych rodziców, opiekunów dzieci;
- Współpraca przy realizacji projektu przez Stowarzyszenie Z otwartym Sercem pn. **„Myśląc o rodzinie w gminie Czarne i Rzeczenica”** w zakresie wsparcia seniorów i ich rodzin;
 - Współpraca przy realizacji projektu przez Centrum Wsparcia Rodziny i Dziecka pn. **„Myśląc o rodzinie w gminie Czarne i Rzeczenica”** w zakresie poradnictwa specjalistycznego dla dzieci i rodziców;
 - Współpraca w realizacji projektu przez KGW Sokole z programu Działaj Lokalnie pn. **„Różni ludzie, różne zajęcia, jedna pozytywna społeczna energia”**;
 - Współpraca w realizacji projektu przez KGW Sokole z programu Akumulator Społeczny pn. **„EtnoNurty” – warsztaty dla dzieci i młodzieży**;
 - Współpraca w realizacji projektu dla seniorów przez KGW Sokole z programu Fundacji Biedronki pn. **„Danie Wspólnych Chwil”**;

11.2. Biblioteki

Biblioteka Publiczna w Czarnem ma siedzibę na terenie miasta oraz posiada jedną filię w Wyczechach, znajduje się w strukturze Czarneńskiego Centrum Kultury. Na mocy porozumienia Powiatu Człuchowskiego z Gminą Czarne w 2023r. przyjęła funkcję biblioteki powiatowej.

Biblioteka w Czarnem funkcjonuje w siedzibie mieszczącej się w budynku Urzędu Miasta i Gminy Czarne przy ulicy Moniuszki 12. Powierzchnia biblioteki liczy 152 m². Obiekt dostosowany jest do potrzeb osób niepełnosprawnych. Biblioteki działają na rzecz środowiska lokalnego, współpracują z wieloma instytucjami, partnerstwa służą promowaniu czytelnictwa i kultury w Gminie Czarne.

Oferta biblioteki systematycznie wzbogacana jest o nowości wydawnicze. Kryterium wyboru do zakupu książek stanowią w głównej mierze sugestie czytelników, ich popularność, opinie i aktualność treści, zapewnienie ciągłości serii, cena oraz jakość wydania. Czytelnicy mają możliwość darmowego dostępu do 250.000 tytułów w serwisie Legimi oraz do wypożyczalni „Academica” umożliwiającej korzystanie ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej zapewniającej dostęp do 3.524,917 publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych, objętych ochroną prawa autorskiego. W roku 2023 biblioteka dołączyła do Krajowego Depozytu Bibliotecznego, który dzięki współpracy wielu instytucji umożliwia digitalizację zbiorów bibliotek, w szczególności książek regionalnych wydanych małym nakładem. Biblioteka dołączyła do ogólnopolskiej akcji czytelniczej Mała Książka Wielki Człowiek pozyskując 200 wyprawek czytelniczych dla dzieci w wieku 3-6 lat. Operatorem projektu jest Instytut książki. Przy Bibliotece Publicznej w Czarnem działa Dyskusyjny Klub Książki dla osób dorosłych oraz „Małe DKK” powstałe z inicjatywy młodych czytelników pragnących aktywnie działać na rzecz naszej książki. Stała oferta biblioteki obejmuje zajęcia literackie, lekcje biblioteczne, zajęcia edukacyjne, konkursy, spotkania autorskie z pisarzami, webinary oraz promocję czytelnictwa przy współpracy z Kołami Gospodyń Wiejskich i Klubami Seniora w naszej gminie. W dalszym ciągu aktywna jest możliwość korzystania z usługi "Książka na telefon". Wszelkie podjęte działania związane z promocją biblioteki zaowocowały wzrostem wskaźników istotnych dla bibliotek takich jak: liczba osób

aktywnie wypożyczających, liczba odwiedzin oraz duże zainteresowanie działaniami biblioteki w przestrzeni wirtualnej. Osoby pracujące na stanowiskach bibliotekarskich posiadają ukończone studia kierunkowe potwierdzone dyplomem. Od 2021 aktywnie współpracujemy z Fundacją wg Ludwika Breilla, dzięki której co miesiąc otrzymujemy bezpłatne egzemplarze magazynu polskich niewidomych i słabowidzących "Sześciopunkt". Biblioteka współpracuje ze Stowarzyszeniem Larix, które zapewnia możliwość udostępniania książek mówionych wraz z urządzeniem Czytak Plus osobom niewidomym i słabowidzącym.

Na statutową działalność biblioteki Czarneńskie Centrum Kultury otrzymało z budżetu Gminy Czarne dotację podmiotową w wysokości 346.071,30 zł. oraz dotację z Biblioteki Narodowej w wysokości 9.153,00 zł na zakup nowości wydawniczych. Biblioteka wypracowała przychody własne w kwocie 13.386,06 zł. Z tytułu darowizn uzyskano 9.700,00 zł.

Filia Biblioteki w Wyczechach to obiekt przeznaczony na działalność biblioteczną, kulturalną, społeczną, edukacyjną, animacyjną i szkoleniową. Pomieszczenia wyposażono w ergonomiczne meble dostosowane do potrzeb różnych grup użytkowników. Stworzona przestrzeń daje możliwość organizowania szkoleń, spotkań literackich, projekcji, warsztatów, lekcji bibliotecznych i edukacyjnych. Wyznaczone zostały miejsca do pracy grupowej oraz indywidualnej, w której odbywają się szkolenia, lekcje biblioteczne i zajęcia edukacyjne. Brak barier architektonicznych ułatwia znacznie dostęp osobom starszym oraz osobom z dysfunkcjami narządu ruchu. Utrzymano standardy Certyfikatu Biblioteka +. Zawarte partnerstwa lokalne i ponadlokalne pozwoliły na realizację przedsięwzięć i projektów, służących mieszkańcom Sołectwa Wyczechy-Łoża oraz pozostałym sołectwom w gminie Czarne. Filia Biblioteki jest przestrzenią promującą historię, tradycję, środowisko lokalne i jego działania. Stwarza funkcje miejsca przyjaznego wszystkim grupom społecznym bez ograniczeń wiekowych, chętnie odwiedzanego i wybieranego jako miejsce spędzania wolnego czasu. Placówką przyjazną dla wszystkich, otwartą na wspólne działania służącą rozwojowi gminy i gwarantującą poprawę warunków życia jej mieszkańców.

Dane statystyczne

- Liczba woluminów biblioteki oraz filii – 18.804
- Liczba zakupionych woluminów -706
- Kwota wydatkowana na zakup książek i zdalny dostęp do książki cyfrowej – 28.414,51 zł. z czego:
 - dotacja z MKiDN - 9.153,00 zł.
 - darowizny pozyskane od sponsorów- 9.669,51 zł.
 - środki przekazane z Powiatu Człuchowskiego .6232,00 zł.
 - z przychodów własnych – 3.380,00 zł.
- Odwiedziny w bibliotece w osobach -16.342
- Liczba wypożyczeń w woluminach – 20.663
- Liczba zapisanych użytkowników biblioteki oraz filii - 868
- Liczba zorganizowanych konkursów, imprez, lekcji bibliotecznych itp. wydarzeń -301
- Liczba uczestników zorganizowanych konkursów, imprez, lekcji bibliotecznych itp. wydarzeń- 5.850 osób
- Liczba nowo utworzonych kół i klubów czytelniczych – 2

- Liczba zakupionych kodów zdalnego dostępu 49
- Liczba logowań do zdalnych dostępów -1.717 osób
- Liczba pobranych dokumentów elektronicznych -3.067
- Liczba pracujących sobót w ciągu roku -26

Noc Bibliotek

11.3. Inwestycje i remonty w kulturze

W 2023 roku w obiekcie Czarneńskiego Centrum Kultury zakończono inwestycję pn” Remont dachu i sali do działalności kulturalnej”, rozpoczętą w 2022 roku wspólnie ze Stowarzyszeniem Inspiracja. Środki finansowe wydatkowane na ten cel w 2023 roku to dotacja celowa z Gminy Czarne w kwocie 92.094,05 zł. Środki pozyskane z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 to kwota 199.953 złote.

W ramach remontów w obiektach struktury organizacyjnej CCK usunięto awarie, wykonano naprawy i konserwacje wynikające z bieżącej eksploatacji w ramach działalności statutowej w CCK w Czarnem i w świetlicach wiejskich.

Łącznie na wymienione wyżej prace i zakup materiałów wydatkowano kwotę 11.319,43 zł.

12. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Ochotnicze Straże Pożarne (OSP) z terenu gminy Czarne realizują zadania na rzecz ochrony ludności, ochrony przeciwpożarowej oraz ratownictwa, a także prowadzą na szeroką skalę działania profilaktyczne skierowane głównie do młodzieży. Podstawowymi celami i zadaniami Ochotniczych Straży Pożarnych wynikającymi m.in. z ich statutów jest prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom, udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów oraz innych zdarzeń niebezpiecznych i klęsk. OSP brały udział w szkoleniu organizowanym przez PSP w Człuchowie i inne instytucje

z terenu powiatu, a także organizowały szkolenia własne.

Na terenie Gminy Czarne funkcjonują dwie Ochotnicze Straże Pożarne: w Czarnem (31 strażaków) i w Bińczu (34 strażaków) i obydwie są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Ilość zdarzeń, w których brały udział OSP z terenu gminy Czarne przedstawia poniższa tabela.

Tabela. Statystyki wyjazdów do zdarzeń za rok 2023 z podziałem na miesiące

Miesiąc	Pożar		Miejscowe zagrożenie		Alarm fałszywy		Razem Gmina Czarne
	Czarne	Bińcze	Czarne	Bińcze	Czarne	Bińcze	
Styczeń	4	4	2	4	0	0	14
Luty	3	2	2	3	0	0	10
Marzec	1	0	5	2	0	0	8
Kwiecień	6	2	3	0	0	0	11
Maj	4	0	0	1	0	0	5
Czerwiec	2	0	1	0	0	0	3
Lipiec	11	2	5	1	0	0	19
Sierpień	3	2	11	2	0	0	18
Wrzesień	2	1	1	3	1	0	8
Październik	1	0	0	2	0	0	3
Listopad	3	2	2	2	1	0	10
Grudzień	11	4	3	7	0	0	25
Razem	51	19	35	27	2	0	134

Zgodnie z ustawą o ochotniczych strażach pożarnych koszty funkcjonowania jednostek OSP pokrywane są z budżetów jednostek samorządu terytorialnego i w 2023 roku wyniosły ogółem 183.797,08 złotych. Na wydatki związane z wypłacaniem ekwiwalentu za udziały w szkoleniach i zdarzeniach losowych wydatkowano kwotę 33.795,00 złotych.

Ponadto Gmina Czarne w 2023 roku zakupiła 32 szt. ubrań koszarowych dla OSP Czarne za kwotę 12.288,60 zł stanowiącą darowiznę od Pani Gisali Hering.

Z budżetu Gminy zostały także zakupione 6 szt. radiotelefonów na kwotę 15.920,00 zł. i wykonano inwentaryzację oraz audyt energetyczny budynków OSP Czarne i Bińcze na kwotę 9.596,49 zł.

Ochotnicze Straże Pożarne z terenu gminy otrzymała także dotacje celowe z budżetu Gminy na zakup 4 szt. szafek strażackich (OSP Bińcze) i 4 szt. hełmów strażackich (OSP Czarne) w wysokości 2.037,00 zł. Do powyższych zakupów dotacji udzielili :

- Krajowy System Ratowniczo – Gaśniczy - 12.220,00 zł

Również Gmina ponosi koszty około 108 tys. zł - zatrudnia na umowę o pracę dwóch kierowców – konserwatorów w OSP w Bińczu i OSP w Czarnem.

13. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

W gminie Czarne zadania własne w zakresie dostarczania wody i odprowadzania ścieków realizuje Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjne Sp. z o.o. w Czarnem (w skrócie PW-K), którego udziałowcem w 100% jest Gmina Czarne. Burmistrz Czarnego jest jednocześnie Przewodniczącym Zgromadzenia Wspólników. Kapitał Spółki to 6.174.100,- zł,

udział Gminy Czarne wynosi 100%. W roku 2023 nie dokonywano zmian w zapisach aktu notarialnego.

Przedmiot działalności i sposób realizacji.

Przedmiotem działalności Przedsiębiorstwa Wodno – Kanalizacyjnego Spółka z o.o. w Czarnem jest:

1. ujmowanie, uzdatnianie oraz rozprowadzanie wody na terenie miasta i gminy Czarne,
2. rozbudowa i eksploatacja urządzeń infrastruktury wodno – kanalizacyjnej,
3. odbiór i oczyszczanie ścieków.

Zatrudnienie

Zatrudnienie stałe w Spółce w 2023 r. kształtowało się średnio na poziomie 24 osób.

Wynagrodzenia w PW-K Czarne:

Dochód brutto za 2023 rok w przeliczeniu na miesiąc *(w tym nagrody i inne świadczenia jednorazowe)*

- Prezes – 10.128,69 zł

Średnie wynagrodzenie brutto pracowników:

- kadra zarządzająca	- 7.992,43 zł,
- pracownicy biurowi	- 5.434,72 zł
- pracownicy techniczni	- 5.448,02 zł
- Rady Nadzorczej	- 946,81 zł

Dane o zatrudnieniu: 24 osób - umowa o pracę, 2 osoby - umowa zlecenie.

13.1. Zaopatrzenie w wodę

Na terenie gminy Czarne woda ujmowana jest z 29 studni głębinowych i poprzez hydrofornie i stacje uzdatniania wody rozprowadzana do odbiorców końcowych. Długość sieci wodociągowej wynosi 82,0 km, przyłączonych do sieci jest około 90% gospodarstw domowych.

Na terenie gminy Czarne działają stacje uzdatniania wody i hydrofornie w miejscowościach:

- a) Czarne – SUW ul. Ogrodowa, zasilająca również Wronkowo i Grabowiec, ponadto osiedle WDM, osiedle Zatorze;
- b) Sokole;
- c) Sokole III;
- d) Sierpowo;
- e) Krzemieniewo, zasilające również Malinowo;
- f) Domisław Górny;
- g) Domisław Dolny;
- h) Wyczechy;
- i) Łoża;
- j) Biernatka, zasilająca dodatkowo Raciniewo;
- k) Bińcze;

Zgodnie z taryfą zatwierdzoną przez Regulatora Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie na okres 3 lat, tj. od dnia 20.08.2022 stawka wynosiła 4,99 zł/m³ brutto. Od dnia 20.12.2023 stawka ta wynosi (po zatwierdzeniu taryfy przez PGW Wody Polskie w dniu 04.12.2023 r.) 6,12 zł/m³ brutto.

W 2023 roku produkcja wody wyniosła 420618 m³ (spadek o 10599 m³) , natomiast sprzedaż wody w ilości 241013 m³ (spadek o 6005 m³). Straty w sieci wyniosły około 15 %. Na cele technologiczne tj. płukanie filtrów (w tym po wymianach złóż filtracyjnych w hydroforniach) oraz okresowe płukania sieci, w tym po awariach zużyto około 8% (około 33649 m³). Około 16% stanowiły ubytki, spowodowane głównie awariami (rozszerzenia sieci, awarie), ze względu na „wiekowe” sieci. W tym duży udział miały awarie sieci wodociągowej w tym np. w miejscowości Domisław Górny (stara sieć wodociągowa wymagająca wymiany ok. 1000 mb). Należy podkreślić, że pośrednią przyczyną uszkodzeń sieci jest brak lub niedokładności w istniejącej inwentaryzacji geodezyjnej. Dotyczy to przede wszystkim sieci wybudowanych przed rokiem 1980 , których udział w ogólnej długości sieci wodociągowej jest nadal znaczny.

Przychody z tytułu dostarczania wody odbiorcom, za rok 2023, wyniosły 1.225.462,27 zł netto. Niższy poziom wpływów za wodę wynikał z mniejszej sprzedaży wody dla kontrahentów prywatnych i instytucjonalnych. Uwagę zwraca szczególnie systematyczny spadek ilości wody dostarczanej firmom od poziomu rzędu 115 tys. m³ w roku 2020 do ok. 33,19 tys. m³ w roku 2023. Wpływ na to miała prawdopodobnie budowa własnych ujęć wody przez znaczną część tych firm.

Rozbudowa i eksploatacja urządzeń infrastruktury wodno–kanalizacyjnej.

W roku 2023 dokonano niezbędnych dla prowadzenia w miarę bezawaryjnej eksploatacji inwestycji w sieć wod.-kan. Gminy, przeprowadzano też w ramach posiadanych, bardzo ograniczonych z uwagi na zatwierdzenie nowej taryfy przez Wody Polskie dopiero w grudniu 2023r., środków finansowych bieżące remonty i wymiany odcinków sieci, które uległy uszkodzeniom mechanicznym lub w których wystąpiły nieszczelności związane z wiekiem sieci. Dokonano m.in. wymiany pomp głębinowych w hydroforniach Nadziejewo, Bińcze oraz Domisław Górny, wymiany pompy w przepompowni ścieków w Bińczu. Dokonywano również planowej wymiany wodomierzy, którym kończył się okres legalizacji.

Na terenie gminy Czarne istnieje obecnie konieczność wymiany jeszcze około 3000 m.b. sieci wodnej. Dotyczy to m.in.:

- a) Domisław Dolny – około 300 m.b. – od hydroforni do szosy Wyczechy – Krzemieniewo;
- b) Domisław Górny – 80 m.b. – sieć tłoczna między ujęciem a SUW oraz ok. 1000 m sieci wodociągowej;
- c) Nadziejewo – 170 m.b. sieć tłoczna między ujęciem, a SUW oraz 320 m.b. wymiana sieci w części wsi, gdzie wykonana jest jeszcze sieć z rur azbestowych;
- d) Bińcze – 600 m.b. wymiana sieci azbestowej i sieć tzw. Gliniana Góra;
- e) Wyczechy – około 300 m.b. sieci zlokalizowanej na terenie gospodarstwa rolno – przemysłowego oraz 230 m.b. sieci na starym osiedlu we wsi.

Ponadto Zarząd stwierdził szereg pilnych potrzeb remontowo-modernizacyjnych w zakresie Hydroforni:

- SUW Czarne – remont elewacji
- SURT –remont ogrodzenia i dachu;
- Łoża – remont elewacji i dachu;
- Biernatka - remont elewacji i dachu;
- Bińcze – remont dachu i elewacji;
- Krzemieniewo – remont elewacji

Zaległości odbiorców z tytułu opłat za wodę i ścieki na koniec 2023 r. wyniosły 42.896,57 zł (spadek o ok. 40 % w stosunku do roku 2022, gdy wyniosły dla porównania 70.386,88 zł) Z tej kwoty należy przyjąć, że około 3-5% będzie nieściągalna z różnych powodów (zgon odbiorcy, brak dochodów, wyprowadzenie się w nieznanne miejsce). Prowadzimy systematyczne działania przymuszające - upomnienia, komornik, odcięcia, rozmowy - ze zmiennym rezultatem.

Jakość wody do spożycia jest zgodna z normami określonymi przez Ministra Zdrowia. Badania wody na bieżąco prowadzi Sanepid Człuchów oraz w ramach kontroli własnej SGS Pszczyna oraz Laboratorium Wodociągów w Szczecinku. Wymagane badania rozszerzone wykonuje SGS Pszczyna.

13.2. Gospodarka ściekowa.

Ogółem gmina Czarne posiada 76,2 km sieci kanalizacyjnej, którą ścieki spływają do miejskiej oczyszczalni ścieków w Czarnem przy ul. Południowej.

Ponadto ścieki z gospodarstw domowych, które nie mają kanalizacji zbiorczej, są odbierane przez PWK Sp. z o.o. w Czarnem ze zbiorników bezodpływowych, taboru asenizacyjnym pod postacią samochodów ciężarowych i ciągnika z beczką asenizacyjną. Ścieki te dowożone są głównie do oczyszczalni w Czarnem. Dotyczy to głównie miejscowości:

- a) Krzemieniewo wybudowanie;
- b) Biernatka wybudowanie;
- c) Grabowiec;
- d) Łoża;
- e) Bińcze – wybudowania tzw. Wiśniowa Aleja i Gliniana Góra;
- f) Wierzbnik

PW-K Sp. z o.o. w Czarnem jest jedyną firmą, która opróżnia zbiorniki bezodpływowe na terenie gminy Czarne. Posiadamy odpowiedni tabor do wywozu nieczystości płynnych, w postaci 2 samochodów ciężarowych (odpowiednio o pojemności 8 i 10 m³) oraz ciągnik z beczkowozem o pojemności 6 m³. Koszt wywozu to obecnie kwota 29,96 zł brutto/m³ wywiezionych ścieków.

Aktualny stan potrzeb remontowo-modernizacyjnych dotyczących przede wszystkim oczyszczalni i przepompowni ścieków tzn.

Oczyszczalnia Wyczechy

W związku z zamknięciem od dnia 01.11.2022 tej oczyszczalni wypracowano nową koncepcję rozwiązania problemu gospodarki ściekowej w całej gminie Czarne poprzez docelowe skierowanie ścieków z aglomeracji Wyczechy do miejskiej oczyszczalni ścieków w Czarnem połączoną z rozbudową i modernizacją tej oczyszczalni. Takie rozwiązanie przyczyni się do długofalowego zabezpieczenia gospodarki ściekowej w Gminie na okres nawet najbliższych 20-30 lat.

Przepompownia ścieków przy Zakładzie Karnym w Czarnem

- obiekt ten wymaga gruntowego remontu wraz z wymianą pomp oraz pozostałych elementów .

Zgodnie z taryfą zatwierdzoną przez Regulatora Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie na okres 3 lat, od dnia 20.08.2022 r. stawka ta wynosiła 8,22 zł brutto/ m³ a od dnia 20.12.2023 wynosi 11,23 zł/m³ .

Ilość oczyszczonych ścieków łącznie wyniosła 385.718,80 m³ (spadek o 23.247,86 m³ w stosunku do roku 2022). Główną przyczyną zmniejszenia ilości odbioru ścieków było ograniczenie zużycia wody własnej produkcji przez Zakład Karny w Czarnem, który w roku 2020 oraz 2021 przeprowadził szereg inwestycji pozwalających na ograniczenie rozbioru wody, a co za tym idzie, dość znaczne zmniejszenie ilości dostarczanych ścieków. Z tytułu odbioru ścieków łącznie uzyskano netto 3.068.020,29 zł. W stosunku do roku 2022 (3.115.505,96,- zł) jest to mniej o kwotę 47.485,67,- zł.

Spółka starała się podnosić swoje przychody, przyjmując zlecenia na usługi obce. Łącznie na usługach zewnętrznych uzyskaliśmy 146.874,21 zł przychodu. Ponadto osiągnięto wyższe dochody z wywozu nieczystości płynnych (299.581,35 w 2023 w stosunku do 81.312,00 zł w roku 2022) oraz usług udrażniania i czyszczenia kanalizacji (36.171,21` w 2023 w stosunku do 24.949,72 zł w roku 2022).

Realizacja wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodno-kanalizacyjnych PWK Sp. z o.o. w Czarnem oraz wykonanie zadań przypisanych na rok 2023:

I. W zakresie zadań organizacyjnych i ogólno-gospodarczych:

1. Przygotowania Programu Funkcjonalno-Użytkowego oraz w dalszej kolejności projektu budowy kanalizacji tłocznej z m. Wyczechy wraz z modernizacją oczyszczalni ścieków w Czarnem - wykonano , dalsza realizacja w trakcie .
2. Budowa sieci kanalizacyjnej oraz przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Wyczechy – Łoża wraz z pozyskaniem środków finansowych z PROW na tę inwestycję – wykonano w zakresie pozyskania środków przez PW-K Czarne Sp. z o.o.

3. Przygotowanie i bieżące uzgodnienia założeń do zmiany taryfy za wodę i ścieki wobec znacznego wzrostu kosztów i inflacji w latach 2022- 2023 - wykonano w całości włącznie ze złożeniem i ostatecznym zatwierdzeniem nowego wniosku taryfowego.

II. W zakresie ujmowania i rozprowadzania wody:

1. Wymiana pomp głębinowych w hydroforniach Nadziejewo, Bińcze oraz Domisław Górny – wykonano w całości.
2. Wymiana wodomierzy, które utraciły cechę legalizacyjną – wykonano;
3. Monitorowanie jakości wody do spożycia w podległych instalacjach – praca ciągła;

III. W zakresie odbioru ścieków:

1. Systematyczne opróżnianie zbiorników bezodpływowych na terenie gminy Czarne - wykonywane na bieżąco;
2. Wymiana pompy w przepompowni Bińcze – wykonano
3. Ciągła praca nad prawidłowym działaniem poszczególnych oczyszczalni ścieków w tym zwłaszcza w miarę posiadanych możliwości poprawa stopnia redukcji zanieczyszczeń na OŚ w Czarnem - wykonywane na bieżąco,
4. Naprawa studzienek kanalizacyjnych w obsługiwanym przez nas terenie - wykonywane na bieżąco;
5. Systematyczne monitorowanie pracy przepompowni ścieków głównych oraz przydomowych, w tym unieszkodliwianie odorów - wykonywane na bieżąco.

IV. W zakresie eksploatacji kanalizacji burzowej:

- b) uaktualnienie wykazu powierzchni utwardzonych na terenie gminy Czarne – w trakcie, nadal nie otrzymaliśmy aktualizacji tego wykazu ;
- c) opróżnianie studzienek oraz krat burzowych z nagromadzonego piasku - wykonywane na bieżąco;
- d) udrażnianie ciągów kanalizacji burzowej – wykonywane na bieżąco;
- e) czyszczenie piaskowników z osadów - wykonywane na bieżąco;

Wykonanie planu finansowego

Plan na rok 2023 przewidywał przychody na poziomie 4.924.900,00,- zł. Wykonanie na poziomie 4.936.484,63,- zł czyli wyższe od planu o kwotę 11.584,63,- zł

Wynik finansowy za rok 2023 zamknął się stratą w wysokości (–) **1.299.450,00,- zł**.

Strata wynika w dużej części z ograniczenia zakupu wody, a zwłaszcza ilości dostarczanych ścieków w tym głównie przez firmy. Najbardziej bilansowy wynik finansowy obciążają koszty amortyzacji nowej inwestycji kanalizacyjnej (Kijno, Sokole, Sierpowo) wraz z obsługą pożyczki uzyskanej na ten cel, jak również koszty związane z niekontrolowanymi podwyżkami cen paliw, energii i materiałów w naszym kraju przy

jednoczesnym zablokowaniu podwyżek taryf przez PGW Wody Polskie (zatwierdzone dopiero 04.12.2023 i weszły w życie 20.12.2023) oraz wywozem ścieków z terenu aglomeracji Wyczechy.

13.3. Gospodarka mieszkaniowa

Zadania własne w zakresie zarządzania i administrowania gminnym zasobem mieszkaniowym zostały powierzone Przedsiębiorstwu Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. z siedzibą w Czarnem przy ul. Kościuszki 42, którego udziałowcem w 100% jest Gmina Czarne. Burmistrz Czarnego jest jednocześnie Przewodniczącym Zgromadzenia Wspólników. Kapitał Spółki 285.000,- zł, udział Gminy Czarne wynosi 100%.

Wynagrodzenia w PGM:

Dochód brutto za 2023 rok w przeliczeniu na miesiąc (w tym nagrody i inne świadczenia jednorazowe)

- Prezes –13.363,81 zł

Średnie wynagrodzenie brutto pracowników:

- pracownicy działu księgowości (z gł. księgowym) - 6.732,44 zł,

- pracownicy działu technicznego - 5.028,46 zł,

- pracownicy interwencyjni na czas określony - 3.927,61zł.

- wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej: 836,72 zł brutto/miesiąc

- Przewodniczący Rady Nadzorczej 1.321,13 zł brutto/miesiąc.

Ilość osób zatrudnionych w PGM na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosiła: 12 osób.

Tabela. Zasób mieszkaniowy w 2023 roku

	stan na 01.01.2023	stan na 31.12.2023
Mieszkań komunalnych	304	302
<i>w tym najem socjalny</i>	23	18
Mieszkań chronionych	5	5
RAZEM	309	307

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej spółka z o.o. w Czarnem zarządzała 94 budynkami, w tym;

- 20 budynkami stanowiącymi w 100% własność Gminy Czarne,
- 74 budynkami wspólnot mieszkaniowych, w których znajdują się lokale mieszkalne gminne.

Ponadto Przedsiębiorstwo administrowało 19 lokalami, które znajdowały się poza zarządem PGM. Łącznie na koniec 2023 roku w zarządzaniu PGM Czarne znajdowało się 307 lokali komunalnych, o łącznej powierzchni użytkowej 14.046,61 m². W tym 281 to lokale komunalne, 5 lokale chronione, z 18 najemcami zawarto umowę o najem socjalny.

W roku 2023 zasób mieszkaniowy mieszkań komunalnych został zmniejszony o dwa lokale mieszkalne, w związku ze sprzedażą na rzecz dotychczasowych najemców.

W ciągu roku przydział otrzymało 12 najemców, w tym z 5 najemcami podpisano umowę o najem socjalny na czas określony.

Natomiast rozwiązano umowy najmu z 11 najemcami:

- w związku z wypowiedzeniem na wniosek najemcy (za porozumieniem stron): 3 lokale,
- w związku z wypowiedzeniem z uwagi na zadłużenie lokalu: 4 lokale (dwóm najemcom po uregulowaniu zaległości cofnięto wypowiedzenie),
- w związku z wygaśnięciem umowy najmu na skutek zgonu najemcy: 3 lokale,
- najemca porzucił lokal: 1 lokal.

Oddanie w najem lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Czarne odbywało się na zasadach określonych w Uchwale Nr 0007.53.2020 Rady Miejskiej w Czarne z dnia 30.11.2020 r. w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Czarne (Dz. Urz. Woj. Pom. z dn. 14.12.2020 poz. 5363).

W 2023 r. zawarto 4 umowy na najem komunalny, 5 umów na najem socjalny, 3 umowy zmiany z najmu socjalnego na najem komunalny, 7 umów na przedłużenie umowy z najmem socjalnym, 4 umowy na zamianę z Urzędu obecnie zajmowanych lokali mieszkalnych komunalnych na wniosek dotychczasowych najemców, 2 umowy wstąpienie w stosunek najmu z mocy prawa, wydano 4 zgody na zamieszkanie w lokalach komunalnych na wniosek najemcy, 1 zgoda na przywrócenie najmu po spłaceniu zadłużenia przez najemcę wydała gmina. Na koniec 2023 roku do realizacji z Rocznych wykazów osób zakwalifikowanych do wskazania nowych najemców do najmu lokalu na rok 2022/2023 pozostało 6 rodzin.

Stawka czynszu mieszkaniowego zasobu gminy w roku 2023 kształtowała się na poziomie od 2,93 zł/m² (minimalna) do 6,89 zł/m² (maksymalna), natomiast za lokal socjalny stawka wynosiła 1,48 zł/m².

Tabela. Wykonane remonty i modernizacje w lokalach komunalnych

Wykonane remonty i modernizacje w lokalach komunalnych	Razem kwota	Ilość lokali/ - remonty kapitalne	Ilość lokali/budynków - remonty bieżące
Wykonane z własnych zasobów	29.091,18 zł	0	55 lokali
Koszt napraw eksploatacyjnych w lokalach komunalnych	53.626,46zł	0	2 lokale
Wykonane przez firmy zewnętrzne, którym zlecono remont	11.530,00 zł	0	4 lokale
Wykonane remonty w budynkach gminnych - części wspólne (100% udział gminy)	0	0	xxxxxxxxxx
Wykonane remonty w budynkach wspólnot - Udział Gminy Czarne	113.739,67zł	0	35 budynków
Wpłata na fundusz remontowy (po sprzedaży lokalu ul. Plac Wolności 1/21	4.775,49 zł	0	1 lokal
Wpłaty na fundusz remontowy - kredyt bankowy	47.094,75zł	0	8 budynków
Wpłaty na fundusz remontowy, remonty - Udział gminy we wspólnotach mieszkaniowych poza zarządem PGM	9.262,80 zł	0	4 budynki

Zaległości czynszowe ciężące na mieszkaniach komunalnych

Zadłużenie wraz z naliczonymi odsetkami i kosztami upomnień na dzień 1 stycznia 2023 roku wynosiło 59.608,47 zł, a na dzień 31 grudnia 2023 roku 43.688,71 zł.

Zaległości z tytułu opłaty czynszu często spowodowane są okolicznościami obiektywnymi, kiedy sytuacja życiowa najemcy staje się tak trudna, że mimo chęci nie jest w stanie płacić czynszu. Kiedy indziej jest to działanie świadome, gdy mimo posiadanych środków najemca uporczywie nie reguluje należności z tytułu najmu.

W roku 2023 zadłużenie sądowe wraz naliczonymi odsetkami i kosztami upomnień na dzień 1 stycznia 2023 roku wynosiło 120.368,21 zł, a na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiło 116,537,73 zł. W roku 2023 skierowano do Sądu siedem spraw o zapłatę na łączną kwotę: 14.834,23 zł.

Na przestrzeni roku 2023 (w oparciu o Sądowe Nakazy Zapłaty z 2023 roku oraz z lat wcześniejszych) poprzez działanie Komornika Sądowego w drodze egzekucji odzyskano częściowo zaległości sądowe w wysokości 5.066,16zł. Ponadto w ramach działań windykacyjnych (rozmowy telefoniczne, wezwania dłużników do spotkań i rozmów w siedzibie PGM), od dłużników (z pominięciem komornika sądowego) wpłynęła kwota 18.482,67zł zaległości sądowej.

W roku 2023 do najemców lokali mieszkalnych z zasobu komunalnego zostało wysłanych:

- 85 szt. wezwań do zapłaty,
- 134 wiadomości sms,
- 3 szt. pism z propozycją zawarcia ugody,
- 15 pism odnośnie wyjaśnień co do powstałych zaległości,
- 167 szt. upomnień,
- 46 szt. przedsądowych wezwań do zapłaty,
- 15 szt. ostatecznych przedsądowych wezwań do zapłaty,
- 18 szt. powiadomień o zamiarze wypowiedzenia umowy najmu,
- 4 szt. pozwów o zapłatę,
- 10 szt. zamiarów o wytoczenie powództwa sądowego z podglądem pozwu,
- 9 szt. pism informujących o możliwości odrobienia długu na rzecz Gminy Czarne,
- 15 szt. wezwań do wstawienia się w siedzibie PGM i omówienia sposobu i możliwości uregulowania zaległości,
- wykonano 24 monitów telefonicznych.

W Gminie Czarne jest opracowany program odpracowywania długu. W ramach tego programu na rzecz miasta i gminy Czarne w PGM przepracowano 602 godzin, czyli odpracowano zadłużenie czynszowe za najem lokali mieszkalnych w wysokości 5.418,00 zł.

Tryb rozpatrywania i załatwiania wniosków o najem lokali mieszkalnych

Załatwienie sprawy najmu lokalu mieszkalnego rozpoczyna się od złożenia kompletnego wniosku o najem lokalu mieszkalnego do Burmistrza Czarne, którego wzór został określony w Uchwale Nr 0007.53.2020 Rady Miejskiej w Czarnem z dnia 30 listopada 2020 roku w sprawie ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Czarne.

Sposób przyjmowania i rozpatrywania wniosków o zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego jest jawny. Jawność postępowania ma na celu realizację kontroli społecznej. Kontrola społeczna wykonywana jest przy pomocy Społecznej Komisji Mieszkaniowej powoływanej przez Burmistrza, który określa jej skład, zadania i tryb pracy. Ustalenia osób spełniających kryteria zawarte w Uchwale, następuje w formie rocznych wykazów osób zakwalifikowanych do przydziału lokali.

Lista rodzin oczekujących na przydział mieszkania z zasobu komunalnego na koniec 2023 roku kształtowała się następująco:

Tabela39. Wykaz rodzin zakwalifikowanych do przydziału mieszkań na rok 2023/2024

Lp	Roczny wykaz osób zakwalifikowanych na rok 2022/2023	Ilość rodzin
1	Z rocznego wykazu osób zakwalifikowanych do przydziału mieszkań na rok 2022/2023	7
2	Z rocznego wykazu osób zakwalifikowanych do przydziału lokali socjalnych na rok 2022/2023	2
3	Z rocznego wykazu osób zakwalifikowanych na zamianę obecnie zajmowanych lokali mieszkalnych z zasobu komunalnego na rok 2022/23	5

Dodatki mieszkaniowe.

Dodatki mieszkaniowe są zadaniem własnym gminy, wypłacane ze środków budżetu gminy w 100%. Podstawowym aktem prawnym w oparciu o który realizowane są działania w zakresie dodatków mieszkaniowych jest ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j.Dz.U.z 2023 r., poz. 1335 ze.zm.).

Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych w 2023 roku wynosiła ogółem: 270 871,00 złotych.

W tym mieszkania na terenie miasta ogółem: na kwotę 194.345,00 złotych z tego:

- z zasobu komunalnego na kwotę - 131.935,00 zł ,
 - mieszkania spółdzielcze - 1.627,00 zł,
 - mieszkania w wspólnotach mieszkaniowych - 33 086,00 zł ,
 - mieszkania z zasobu prywatnego - 374,00 zł ,
 - innym najemcom najem lokali z (Agencji Mienia Wojskowego) – 27.323,00 zł.

mieszkania na terenie gminy: na kwotę 76.526,00 zł z tego:

- z zasobu komunalnego – 38.089,00 zł
- mieszkania spółdzielcze – 27.874,00 zł,
- mieszkania w wspólnotach mieszkaniowych - 7.422,00 zł
- mieszkania z zasobu prywatnego – 3.141,00 zł

13.4. Stan mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2023 r.

Tabela. Stan mienia komunalnego na dzień 31 grudnia 2023 rok

Opis mienia według grup rodzajowych	2022	
	gmina	Miasto
I. Grunty komunalne w ha:	350	264
1. Grunty orne	43	43
2. Drogi	148	33
3. Lasy	22	6
4. Place i tereny zielone	0	0
6. Tereny rekreacyjne	9	8
7. Działki budowlane	1	7
8. Działki przemysłowo – handlowe	0	4
10. Inne	127	163
II. Obiekty komunalne ogółem:		
1. Budynki mieszkalne	94	
2. Budynki niemieszkalne, budowle	158	
3. Obiekty szkolne	4	
4. Obiekty przedszkolne	1	
5. Ośrodki kultury i świetlice	8	
6. Obiekty sportu i rekreacji	51	
7. Żłobek	1	

Majątek komunalny 2023 r	
Lokale użytkowe powierzchnia m ²	0
Środki uzyskane z wynajmu lokali użytkowych	0
Koszt utrzymania mieszkań komunalnych ogółem	1.075.336,98 zł
Środki uzyskane z wynajmu mieszkań komunalnych	889.387,04 zł
Remonty mieszkania komunalne	94.247,64 zł
Sprzedaż mieszkań komunalnych szt.	2
Sprzedaż gruntów komunalnych szt.	26
Sprzedaż gruntów komunalnych w ha	5.2452 ha
Środki uzyskane ze sprzedaży gruntów komunalnych i nieruchomości	750.858,26 zł

14. MONITORING MIEJSKI

Miejski monitoring wizyjny jest coraz powszechniej stosowanym przez miasta narzędziem dodatkowego zabezpieczenia przestrzeni publicznej. Sprawnie działający system zwiększa poczucie bezpieczeństwa obywateli, działa prewencyjnie, przeciwdziała aktom wandalizmu, zapobiega przestępstwom, wykroczeniom i wypadkom, umożliwia przypisanie winy i odpowiedzialności za popełnione czyny.

Monitoring wizyjny miasta Czarne w 2023 roku wykorzystywał 32 kamery zainstalowane w różnych miejscach miasta. System monitoringu wizyjnego rejestruje obraz z kamer całodobowo, a dane przekazywane są na bieżąco do Dyżurnego Komendy Miejskiej Policji w Czarnem. Obserwacja terenów objętych zasięgiem kamer ma na celu poprawę bezpieczeństwa w mieście, wykrywanie i rejestrowanie wykroczeń lub przestępstw. W 2023 r. przekazanych zostało do policji 80 zgłoszeń o wykroczeniach lub przestępstwach zarejestrowanych przez monitoring. Obraz wykorzystywany jest do natychmiastowych interwencji oraz jako dowód w sprawie przez funkcjonariuszy policji w postępowaniu sądowym.

15. SPRZEDAŻ I DYSTRYBUCJA WĘGLA DLA MIESZKAŃCÓW

W związku kryzysem paliwowym związanym z wojną na Ukrainie, w 2022 r. Gmina Czarne przystąpiła do rządowego programu dystrybucji węgla kamiennego dla mieszkańców gminy. Węgiel był dystrybuowany przez lokalny skład węgla, z którym Gmina podpisała umowę. Gmina ustaliła cenę węgla dla mieszkańca na kwotę 1932 zł za tonę z bezpłatnym dowozem do domu. Zgodnie z wprowadzonymi obostrzeniami uprawniony mieszkaniec (t. j. taka osoba który zgodnie z przepisami nabyła uprawnienia do otrzymania dodatku węglowego) mógł nabyć maksymalnie 3 tony węgla w tym programie: t.j. 1,5 tony w 2022 roku i 1,5 w 2023 r.

Rysunek: Ogłoszenie o sprzedaży węgla.

Gmina Czarne informuje,
że posiada w sprzedaży węgiel kamienny orzech.

Cena węgla wynosi 1938 zł za tonę.

**Koszt transportu węgla z miejsca składowania
do miejsca zamieszkania odbiorcy jest bezpłatny
na terenie całej gminy i miasta Czarne pod warunkiem,
że dostawa będzie nie mniejsza niż 1 tona.**

Dystrybucję węgla w imieniu Gminy Czarne prowadzi firma KAPOST.

Więcej informacji pod numerem telefonu : 531 686 247

KAPOST

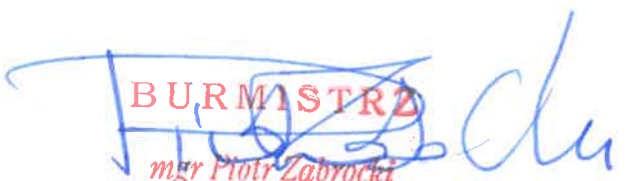
Piotr Zabrocki
Burmistrz Miasta i Gminy Czarne

W 2023 roku Gmina Czarne kontynuowała sprzedaż węgla. Sprowadzono i sprzedano następujące ilości węgla

Tabela. Sprzedaż węgla w 2023 r.

zakupiony i sprzedany węgiel w 2023 r. w tonach	
	25,32

Razem w 2022 r. i w 2023 r. gmina zakupiła i sprzedała mieszkańcom 204,16 tony węgla. Dzięki bardzo dobremu planowaniu zakupów cały zamówiony węgiel został sprzedany mieszkańcom.

BURMISTRZ
mgr Piotr Zabrocki